

Τ
Η
24

ΙΩΑΝΝΟΥ Ε. ΜΕΣΟΛΩΡΑ

Καθηγητού του Πανεπιστημίου

ΙΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ
ΔΙΑΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩΝ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΟΜΟΥΣ ΒΓΓ' ΚΑΙ 2678

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ 6

Τιμή μετά βιβλιοσίμου δασκ. 3
βιβλιοσίμου 3, πρόσδετον 0, 60

Δοκίμης Σειβ. 747
13-8-25

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ : Δ. & Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

56—'Οδός Σταδίου—56

1924

111
111
111

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΘΑΝΟΥ ΤΖΑΒΕΛΛΑ

1.— Έν δδῷ Ἀριστείδου — 1.



ΤΗΣ
ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

§ 1. Εὐαγγέλιον. Ἡ καινὴ Διαθήκη.

Ἡ καλὴ καὶ χαρμόσυτος ἀγγελία περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος ὀνομάζεται Εὐαγγέλιον. Εὐαγγέλιον καλεῖται τὸ βιβλίον τὸ περιέχον τὸν βίον, τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰ θαύματα τοῦ Σωτῆρος.

Διὰ τοῦ Μωϋσέως, τῶν Προφητῶν καὶ ἄλλων ἱερῶν προσώπων ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὑπερφυσικὰς ἀληθείας, ἐντολὰς καὶ νόμους, ἅτινα πάντα ἀποτελοῦσι τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἣτις περιέχει καὶ τὴν ἱστορίαν διαφόρων γεγονότων τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους κυρίως. Διὰ δὲ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων ἔδωκεν ὁ Θεὸς νέα παραγγέλματα, ἀπεκάλυψε νέας ὑπερφυσικὰς ἀληθείας καὶ συνεπλήρωσε τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον. Ταῦτα πάντα περιέχονται ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ.

Ἡ διήγησις τῆς θείας τοῦ Σωτῆρος διδασκαλίας καὶ τοῦ βίου αὐτοῦ καλεῖται Ἰερὰ Ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Εἶναι δὲ ὠφέλιμος εἰς πάντα Χριστιανόν, διότι ἐξ αὐτῆς μανθάνομεν ποῶς εἶνε ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, τίνες οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου, καὶ τί οὗτοι ἐδίδαξαν.

§ 2. Οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταί.

Εὐαγγελισταὶ λέγονται οἱ ἱεροὶ ἐκεῖνοι ἄνδρες, οἵτινες συντόμως συνέγραψαν τὰ κυριώτερα τοῦ βίου τοῦ Σωτῆρος. Οἱ εὐαγγελισταὶ εἶναι τέσσαρες, ὁ Ματθαῖος, ὁ Μάρκος, ὁ Λουκᾶς καὶ ὁ Ἰωάννης.

Καὶ ὁ μὲν Ματθαῖος ἦτο εἰς τῶν δώδεκα ἀποστόλων, ὅστις ἤκουσε τοὺς λόγους καὶ εἶδε τὰς πράξεις τοῦ Σωτῆρος. Ἐγράφη δὲ τὸ Εὐαγγέλιόν του περὶ τὸ 64 ἔτος μ. Χ. εἰς γλῶσσαν Συροχαλδαϊκὴν διὰ τοὺς τότε ἐξ Ἰουδαίων χριστιανούς, εἶτα δὲ μετεφράσθη τοῦτο εἰς γλῶσσαν Ἑλληνικὴν, ἣτις ἦτο πανταχοῦ διαδεδομένη.

Ὁ δὲ Μάρκος ἦτο μαθητὴς τοῦ ἀποστόλου Πέτρου, παρὰ τοῦ ὁποῦ ἐδιδάχθη ἀκριβῶς τὰ περὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγράφη δὲ ἐν γλώσσῃ Ἑλληνικῇ. Ἐκήρυξε δὲ τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἔπειτα περὶ τὸ 68 ἔτος μ. Χ. ἀπέθανεν.

Ὁ δὲ Λουκᾶς ἦτο μαθητὴς καὶ πιστὸς ἀκόλουθος τοῦ ἀποστόλου Παύλου, τατρὸς τὸ ἐπάγγελμα. Συνέγραψε δὲ εἰς Ἑλληνικὴν γλῶσσαν οὐ μόνον τὸ καθ' ἑαυτὸν Εὐαγγέλιον, ἀλλὰ καὶ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων, ἐξ ὧν μανθάνομεν τί ἐπραξαν καὶ ποῦ ἐδίδαξαν κατ' ἀρχὰς οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου. Ἐγράφη δὲ ὁ Λουκᾶς τὰ δύο ταῦτα βιβλία ἐν Ρώμῃ περὶ τὸ 68 ἔτος μ. Χ. χάριν ἐπιφανοῦς τινος Ρωμαίου, Θεοφίλου καλουμένου, ἵνα πληροφορήσῃ αὐτὸν ἀσφαλῶς τὰ περὶ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως.

Ὁ δὲ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἦτο ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος, ἐν ἡγάπα ὃ Ἰησοῦς. Συνέγραψε δὲ Ἑλληνιστὶ τὸ Εὐαγγέλιον αὐτοῦ. Ὀνομάσθη δὲ Θεολόγος, διότι ἐδίδαξε τὰ περὶ τῆς θεότητος τοῦ Θεοῦ Λόγου, ὡς φαίνεται καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Εὐαγγελίου του: «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος». Ἀπέθανεν δὲ ἐν Ἐρέσῳ ἐν βαθυτάτῳ γήρατι (σχεδὸν ἑκατοντούτης) περὶ τὸ ἑκατοστὸν ἔτος μ. Χ.

ὑπὸ Πνεύματος δὲ ἁγίου ὀδηγούμενοι οἱ τέσσαρες Εὐαγγελισταὶ ἔγραψαν τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια, ἅτινα εἶναι θεόπνευστα, ὡς καὶ πάντα τὰ λοιπὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἐκ τούτων ἄλλα μὲν ἐγράφησαν ὑπ' αὐτῶν τῶν Ἀποστόλων, ἄλλα δὲ ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτῶν.

§ 3. Τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης

Τὰ βιβλία, τὰ ἀποτελοῦντα τὴν Καινὴν Διαθήκην, εἶναι εἰκοσιν ἑπτὰ, τὰ ἑξῆς:

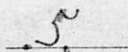
Α') Τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια: τὸ κατὰ Ματθαῖον, τὸ κατὰ Μάρκον, τὸ κατὰ Λουκᾶν καὶ τὸ κατὰ Ἰωάννην.

Β') Αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, αἱ συγγραφεῖσαι ὑπὸ τοῦ εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

Γ') Αἱ δεκατέσσαρες ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, δηλαδὴ ἡ πρὸς Ῥωμαίους, αἱ δύο πρὸς Κορινθίους, ἡ πρὸς Γαλάτας, ἡ πρὸς Ἐφεσίους, ἡ πρὸς Φιλιππησίους, ἡ πρὸς Κολοσσαεῖς, αἱ δύο πρὸς Θεσσαλονικεῖς, αἱ δύο πρὸς Τιμόθεον, ἡ πρὸς Τίτον, ἡ πρὸς Φιλήμονα καὶ ἡ πρὸς Ἑβραίους.

Δ') Αἱ ἑπτὰ καθολικαὶ ἐπιστολαί, αἵτινες ἀπηρυθύνοντο πρὸς ἀπάσας τὰς τότε χριστιανικὰς ἐκκλησίας, δι' ὅ καὶ καθολικαὶ ὠνομάσθησαν. Εἶναι δὲ αὐταί, ἡ τοῦ Ἰακώβου, αἱ δύο τοῦ Πέτρου, αἱ τρεῖς τοῦ Ἰωάννου καὶ ἡ τοῦ Ἰούδα· καί.

Ε') Ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἥτις εἶναι καὶ τὸ μόνον προφητικὸν βιβλίον τῆς Καινῆς Διαθήκης.



ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

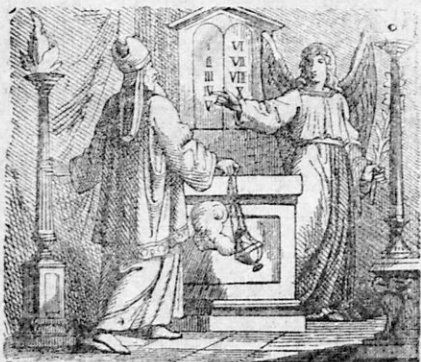
ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ ΚΑΙ Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ
ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΒΑΠΤΙΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

§ 14 Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής.

Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής ὑπῆρξεν ὁ μέγιστος καὶ ὁ τελευταῖος τῶν προφητῶν, ὅστις προεῖπεν ἀκριβῶς τὴν ἔλευσιν τοῦ Σωτῆρος καὶ ἠξιώθη νὰ βαπτίσῃ αὐτόν, δι' ὃ καὶ Βαπτιστής ὠνομάσθη. Λέγεται δὲ καὶ πρόδρομος, διότι ἦλθεν ἐξ ἡμερῶν πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ καὶ προπαρασκεύασε τὴν ὁδὸν τῆς σωτηρίας κηρύττων τὴν μετάνοιαν καὶ βαπτίζων ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ τοὺς μετανοοῦντας.

α') Ὁ Εὐαγγελισμὸς τοῦ Ζαχαρίου.

Ἐπὶ Ἡρώδου, βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ὑπῆρξεν ἱερεὺς τις



καλούμενος Ζαχαρίας, ἔχων γυναῖκα ὀνομαζομένην Ἐλισάβετ. Καὶ οἱ δύο ἦσαν δίκαιοι καὶ εὐσεβεῖς πρὸς τὸν Θεόν, ἐλυποῦντο δέ, διότι δὲν εἶχον τέκνον, ἦσαν δὲ προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν.

Ὅτε μίαν ἡμέραν ὁ Ζαχαρίας ἐπιθυμᾶζεν ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ προσηύχετο ἐκ καρδίας, παρευσιάσθη πρὸς αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου καὶ εὐηγγελίσατο εἰς αὐτὸν χαρὰν μεγάλην, ὅτι ἡ Ἐλισάβετ θά

γεννήσῃ υἱόν, ὅστις θὰ ὀνομασθῆ Ἰωάννης (δηλ. χάρις Θεοῦ), καὶ ὅστις θὰ γίνῃ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, προφήτης Ὑψίστου, καὶ θὰ προπαρασκευάσῃ τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου.

Τότε εἶπεν ὁ Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· «καὶ πῶς θὰ γνωρίσω τοῦτο; διότι ἐγὼ εἶμαι γέρον καὶ ἡ γυνὴ μου στεῖρα καὶ προβεβηκυῖα». Ὁ δὲ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· «Ἐγὼ εἶμι Γαβριήλ, ὁ ἄγγελος Κυρίου, ὅστις ἀπεστάλην, ἵνα εὐαγγελίσωμαι πρὸς σὲ ταῦτα· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐπίστευσας εἰς τοὺς λόγους μου, θὰ μείνης σιωπῶν μέχρι τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ γίνωσι ταῦτα». Καὶ εὐθὺς ἔμεινεν ἄφωνος καὶ κωφὸς ὁ Ζαχαρίας, διότι δὲν ἐπίστευσεν ἀμέσως εἰς τοὺς λόγους τοῦ Θεοῦ.

β') Ἡ γέννησις τοῦ Ἰωάννου.

Ὅτε ἦλθεν ὁ ὠρισμένος χρόνος, ἐγέννησεν ἡ Ἐλισάβετ υἱόν. Οἱ δὲ συγγενεὶς καὶ οἱ περὶ οὐκ ἐθαύμασαν τὸ γεγονός καὶ συνέχαιρον αὐτήν, ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς. Τὴν δὲ ὀγδόην ἡμέραν, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ περιμηθῆ, ἤθελον οἱ παριστάμενοι νὰ τὸν ὀνομάσωσι κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δηδ. Ζαχαρίαν, ἀλλ' ἡ μήτηρ εἶπεν· «Οὐχί· ἀλλὰ θὰ ὀνομασθῆ Ἰωάννης». Ἐνευον δὲ καὶ εἰς τὸν ἄφωνον αὐτοῦ πατέρα ἐρωτῶντες πῶς ἤθελε νὰ ὀνομάσῃ τὸ παιδίον.

Ὁ Ζαχαρίας τότε ἐζήτησε πινακίδιον καὶ ἔγραψεν «Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ», καὶ ἐθαύμασαν πάντες. Εὐθὺς δὲ ἠνοιχθῆ τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἐλύθη ἡ γλῶσσα καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεὸν ἐνώπιον τῶν παρισταμένων, οἵτινες ἐθαύμαζον τὸ γεγονός, τὸ ὅποιον πανταχοῦ τῆς Ἰουδαίας διεδόθη. Ὁ δὲ Ζαχαρίας πλήρης Πνεύματος ἁγίου προσεφίητευσεν εἰπών· «Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, διότι ἐλύτρωσε τὸν λαὸν αὐτοῦ».

«Καὶ σύ, παιδίον, προφήτης Ὑψίστου θὰ ὀνομασθῆς καὶ θὰ πορευθῆς πρὸ προσώπου Κυρίου, διὰ νὰ ἐτοιμάσῃς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ».

Ὁ δὲ Ἰωάννης ἔκτοτε ἠύξανε καὶ ἐνισχύετο ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ. Διέτριβε δὲ εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ἰουδαίας κηρύτων μετάνοιαν, προσευχόμενος, τρώγων μέλι ἄχριον καὶ

ἀκρίδας (1) καὶ φορῶν φορέματα ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώ-
νην δερματίνην περὶ τὴν ὄσφην αὐτοῦ (Ματθ. κεφ. γ' 4).

« Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
— Ὅψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ » (Λουκ γ' 4 καὶ 6).

§ 3. Ὁ Ἰωάννης κηρύττει μετάνοιαν καὶ βαπτίζει.

Ἐπὶ τοῦ Ρωμαίου αυτοκράτορος Τιβερίου, ὅτε ὁ Πόντιος Πι-
λάτος ἦτο ἡγεμὼν τῆς Ἰουδαίας, εἶπεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἰωάννην,
ἐν τῇ ἐρήμῳ διατρέχοντα, νὰ ἔλθῃ εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ
Ἰορδάνου, διὰ νὰ βαπτίζῃ βάντισμα μετάνοίας εἰς ἄφεισιν τῶν
ἁμαρτιῶν.

Ὁ Ἰωάννης ὑπήκουσεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου καὶ ἤρξατο
νὰ κηρύττῃ λέγων· « Μετανοεῖτε, διότι ἤγγικεν ἡ βασιλεῖα τῶν
οὐρανῶν ». Ἐπορεύοντο δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλήμ.



καὶ οἱ κατοικοῦντες περὶ τὸν ποταμὸν Ἰορδάνην, ἐξωμολογοῦντε
τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν καὶ ἐβαπτίζοντο.

Πολλοὶ ἀκούοντες μετενόουν καὶ ἐβαπτίζοντο. Ὅτε δὲ ἠρώ-
τησαν αὐτὸν ἀπεσταλμένοι τοῦ συνεδρίου ἐξ Ἱεροσολύμων, διὰ τί
βαπτίζει, ἀποῦ αὐτὸς δὲν εἶναι ὁ Χριστὸς, οὔτε ὁ Ἥλιος, οὔτε
προφήτης, ἀπεκρίθη ὁ Ἰωάννης, λέγων· Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ἐν

(1) Ἀκρίδες εἶναι κατὰ τινὰς μὲν ἐρμηνευτὰς τὰ ἄκρα, αἱ κορυφαί
τῶν κλάδων δένδρου τινος, κατ' ἄλλους δὲ τὸ γνωστόν έντομον ὅπερ
ἐτρωγον εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα.

ὕδατι, ὃ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, τοῦ ὁποίου δὲν εἶμαι ἱκανὸς νὰ λύσω τὸν ἱμάντα (λωρίον) τῶν ὑποδημάτων. Αὐτὸς δὲ (δηλαδὴ ὁ Χριστὸς) θὰ βαπτίσῃ τὸν κόσμον ἐν Πνεύματι ἁγίῳ καὶ θὰ καθαρίσῃ αὐτὸν, ὡς ὁ γεωργὸς χωρίζει τὸν σίτον ἀπὸ τοῦ ἄχυρον, καὶ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς θὰ ἀνταμείψῃ, τοὺς δὲ κακοὺς θὰ τιμωρήσῃ.— Τέλος ἠξιώθη ὁ Ἰωάννης νὰ βαπτίσῃ καὶ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ ἐμαρτύρησε περὶ αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ δείξας αὐτὸν καὶ εἰπὼν· «Ἴδε ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὃ ἀἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. α' 29—34).

§ 6. Τέλος τοῦ Ἰωάννου.

Ὁ Ἰωάννης κατέκρινε τὸν Ἡρώδη διὰ τὸν παράνομον αὐτοῦ γάμον μετὰ τῆς Ἡρωδιάδος, γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ του Φιλίππου, καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα πονηρὰ, τὰ ὅποια ἔκαμεν ὁ Ἡρόδης. Καὶ ἤθελε μὲν ὁ Ἡρόδης νὰ φονεύσῃ αὐτόν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐφοβείτο τὸν ὄχλον, ὅστις εἶχεν αὐτὸν ὡς προφήτην, διὰ τοῦτο διέταξε μόνον νὰ τὸν φυλακίσωσι.

Κατὰ δὲ τὴν ἐορτὴν τῶν γενεθλίων του παρέθετο ὁ Ἡρόδης γεῦμα εἰς τοὺς ἀρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Γαλιλαίας. Μετὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ δείπνου εἰσήλθεν ἡ Σαλώμη, ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος, εἰς τὴν αἴθουσαν, ἐχόρευσε καὶ ἤρεσε πολὺ εἰς τὸν



Ἡρώδη καὶ εἰς τοὺς συνανακειμένους. Διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτήν· «Ζήτησον παρ' ἐμοῦ ὅ,τι θέλεις, καὶ ἐγὼ θέλω σοὶ δῶσθαι». Ὁμολόγησε δὲ τοῦτο μεθ' ὄρκου. Τότε αὐτὴ ἐξῆλθε καὶ ἤρῳ-

τησε τὴν μητέρα της εἰς τὴν ζήτησιν, αὕτη δὲ εἶπε· «Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». Εἰσέρχεται τότε ἡ Σαλώμη πάλιν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ λέγει εἰς τὸν Ἡρώδη. «Δός μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ». Ὁ βασιλεὺς ἐλυπήθη, ἀλλὰ χάριν τοῦ ἔρκου καὶ τῶν παρακαθημένων διέταξε νὰ δοθῇ· καὶ πέμψας τὸν δῆμιον ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. Καὶ ἔφεραν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ὁ Ἡρώδης τῇ κορασίῳ, τὸ ὅποιον ἔφερεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα του.

Ὅτε δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰωάννου ἔμαθαν τὸ γεγονός, προσῆλθον καὶ ἔλαβον τὸ σῶμα καὶ ἔθαψαν αὐτὸ πενθήσαντες τὸν διδάσκαλον αὐτῶν.

«Γίνου πιστὸς μέχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς» (Ἀποκάλ. Ἰωάν. κεφ. β' 30).

§ 71. Ἡ Θεοτόκος Μαρία.

Ἡ Θεοτόκος Μαρία εἶναι ἡ ἅγια γυνή, τὴν ὅποιαν ἐξελέξεν ὁ Θεός, ἵνα γίνῃ μήτηρ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, διότι ἦτο πιστὴ πρὸς αὐτόν, εὐσεβής, ἀθώα καὶ ταπεινή.

Ὁ πατὴρ αὐτῆς ἔκαλετο Ἰωακείμ, ἡ δὲ μήτηρ Ἄννα ἐκ φυλῆς Λευὶ. Ἦσαν δὲ δίκαιοι καὶ εὐσεβεῖς, ἀλλ' ἄτεκνοι μέχρι προβεβηκυίας ἡλικίας. Ἐδέοντο δὲ τοῦ Θεοῦ νὰ δώσῃ εἰς αὐτοὺς τέκνον καὶ νὰ τὸ ἀφιερῶσιν εἰς αὐτόν.— Ὁ Θεός, ὅστις εἰσακούει πάντοτε τῶν δικαίων καὶ ἀγαθῶν δεήσεων τῶν εὐσεβῶν, εἰσήκουσε καὶ τῆς δεήσεως τοῦ Ἰωακείμ καὶ τῆς Ἄννης.

Ἄγγελος Κυρίου εὐαγγελίζεται εἰς τοὺς γέροντας γονεῖς τὴν γέννησιν τοῦ τέκνου, ὡς εἶχεν ἀναγγεῖλῃ ὁ ἄγγελος καὶ τὴν γέννησιν τοῦ Ἰωάννου εἰς τὸν Ζαχαρίαν καὶ τὴν Ἐλισάβετ.

Γεννᾶται ἡ παρθένος (τῇ 8 Σεπτεμβρίου), καὶ κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν γονέων τῆς ὑπόσχεσιν ἀφιερῶνται εἰς ἡλικίαν τριῶν ἐτῶν εἰς τὸν ναόν, ὅπου παρέμεινε δώδεκα ἔτη. (Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου 21 Νοεμβρίου).

Μετὰ ταῦτα, ἀφοῦ ἀπέθανον οἱ γονεῖς αὐτῆς κατ' ἀπόφασιν τῶν ἱερέων ἐμνηστεύθη μετὰ τοῦ δικαίου καὶ εὐσεβοῦς Ἰωσήφ, ὅστις κατήγετο ἐκ τοῦ γένους Δαβὶδ. Τοῦτο δὲ ἐγένετο κατὰ θεῖαν πρόνοιαν, ἵνα ἡ παρθένος ἔχῃ καὶ ἄνδρὸς προστασίαν κατὰ τὴν γέννησιν καὶ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν τοῦ Σωτῆρος.

Ὁ δίκαιος γέρον Ἰωσήφ ἠρραβωνίσθη μόνον αὐτήν, ἀλλὰ δὲν τὴν ἐνυμφεύθη. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν τιμᾶ καὶ δοξάζει αὐτὴν ὡς ἀειπάρθενον.

Ἄφου δὲ ἤκουσεν ἡ Θεοτόκος τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου, εἶδε τὰ πάθη, τὴν ἀνάστασιν καὶ τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν αὐτοῦ, παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Υἱὸν αὐτῆς (τῇ 15 Αὐγούστου, ἡ Κοιμησις τῆς Θεοτόκου) ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἠγαπημένου μαθητοῦ Ἰωάννου, εἰς τὸν ὅποιον ὁ Σωτὴρ εἶχεν ἐμπιστευθῆ αὐτὴν εὐρισκόμενος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ.

«Πᾶς ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑποθήσεται» (Λουκ. ιη' 14).

§ 8. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.

Ὅτε ἦλθεν ὁ προσδιωρισμένος καιρὸς νὰ γεννηθῆ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου παρουσιάσθη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ πρὸς τὴν παρθένον



Μαριάμ εἰς τὴν πόλιν Ναζαρέτ καὶ εὐαγγελίσσατο αὐτῇ εἰπών. «Χαῖρε κεχαριτωμένη. Σὺ ἐν γυναιξίν». (Εὐαγγελισμὸς, 25 Μαρτίου).

Ἡ παρθένος ἰδοῦσα αὐτὸν ἐταράχθη καὶ ἠπέρει διὰ τὸν λόγον. — Ἄλλ' ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ. «Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, διότι εὖρες χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. θὰ γεννήσῃς υἱὸν καὶ θὰ ὀνομάσῃς αὐτὸν Ἰησοῦν (=Σωτὴρα). Οὗτος θὰ εἶνε μέγας καὶ θὰ ὀνομασθῆ υἱὸς Ὑψίστου καὶ θὰ βασιλεύσῃ εἰς τοὺς αἰῶνας».

Ἐπειδὴ δὲ πάλιν ἡ παρθένος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξηγήσῃ τὸν εὐαγγελισμὸν τοῦτον, ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ. «Πνεῦμα ἅγιον θὰ ἔλθῃ ἐπὶ Σὲ καὶ δύναμις Ἰψίστου θὰ Σὲ ἐπισκιάσῃ· διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἅγιον θὰ ὀνομασθῇ· Υἱὸς Θεοῦ, καὶ θὰ σώσῃ τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ». Τότε ἡ παρθένος ἐν μεγίστῃ ταπεινοφροσύνῃ εἶπεν· «Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου». Ὁ γέρον Ἰωσήφ, μὴ ἐννοῶν κατ' ἀρχὰς τὸ μέγα μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀπεφάσισε νὰ ἀπολύσῃ κρυφίως τὴν Θεοτόκον, ἀλλ' ἄγγελος Κυρίου παρουσιάσθεις εἰς αὐτὸν κατ' ὕπνον ἐπεισεν αὐτὸν νὰ παραλάβῃ καὶ διαφυλάξῃ τὴν Παρθένον, διότι τὸ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἦτο ἐκ Πνεύματος ἁγίου.

«Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ» (Λουκ. α' 47).

§ 9. Ἡ γέννησις καὶ ἡ περιτομὴ τοῦ Σωτῆρος.

Ἦλθε τέλος ἡ μεγάλη καὶ χαρμόσυνη ἡμέρα, κατ' ἣν ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Καίσαρ Αὐγουστος διέταξε



ν' ἀπογραφῇ πᾶσα ἡ γνωστὴ τότε οἰκουμένη, ἥτις σχεδὸν ἔλη ἦτο ὑποτεταγμένη εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Ἐπορεύετο δὲ ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν διὰ νὰ ἀπογραφῇ. Ἀνέβη δὲ καὶ ὁ Ἰωσήφ μετὰ τῆς Μαρίας ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν

Βηθλεέμ, διότι και οι δύο ήσαν εκ του οίκου και του γένους Δαβίδ.

Κατά την νύκτα λοιπόν της 25 Δεκεμβρίου ἐγέννησεν ἡ Θεοτόκος τὸν Ἰησοῦν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου, ὅπου τατέλουον και ἄλογα ζῶα, και ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι δὲν εὔρον κατάλυμα ἕνεκα τῆς μεγάλης συρροῆς τῶν ἀπογραφομένων.

Ἄγγελος δὲ Κυρίου παρουσιάζεται εἰς τοὺς ἐκεῖ πλησίον φυλάττοντας τὰ ποίμνια αὐτῶν τὴν νύκτα ποιμένας και εὐαγγελίζεται εἰς αὐτοὺς χαρὰν μεγάλην, ὅτι ἐγεννήθη Σωτὴρ ἐν τῇ πόλει Δαβίδ. Ἀπέστειλε δὲ αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον νὰ προσκυνήσωσι τὸ παιδίον ὁὐς τοῦτο τὸ σημεῖον, ὅτι θὰ εὔρωσι βρέφος ἔσπαργανωμένον ἐν τῇ φάτνῃ.

Ἐξαίφνης δὲ μετὰ τοῦ ἀγγέλου πλῆθος ἄλλο οὐρανίων ἀγγέλων ἐδοξολόγει τὸν Θεὸν και ἔλεγε· «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, και ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία». Ἀμέσως τότε ἔτρεξαν οἱ ἄκακοι ποιμένες και ἀνεῦρον τὴν Μαριάμ και τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.



Ἐπέστρεψαν δὲ δοξάζοντες και εὐλογοῦντες τὸν Θεὸν δι' ὅσα ἤκουσαν και εἶδον.

Μετὰ ὀκτὼ δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεως περιετμήθη τὸ παιδίον και ἐδόθη εἰς αὐτὸ τὸ ὄνομα Ἰησοῦς, τὸ δοθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου κατὰ τὸν εὐαγγελισμὸν.

«Οὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. γ' 16). (1)✓

§ **ΙΟ** Χ^Η Ἰ^Ρα^Κα^Ντῆ τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Συμεὼν καὶ ἡ Ἄννα.

Μετὰ ἡμέρας τεσσαράκοντα (2 Φεβρουαρίου) ἔφερον ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸν ναόν, διὰ νὰ τὸν παραστήσωσιν εἰς τὸν Θεὸν καὶ διὰ νὰ προσφέρωσι θυσίαν ζευγὸς τρυγόνων ἢ δύο νεοσσὸς περιστερῶν.

Ἦτὸ δὲ ἐν Ἱερουσαλήμ ἄνθρωπος δίκαιος καὶ εὐλαβῆς, ὀνομαζόμενος Συμεὼν. Εἶχε δὲ προεῖπη εἰς αὐτὸν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον νὰ μὴ ἴδῃ θάνατον, πρὶν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. Ὅτε δὲ αἱ γονεῖς εἰσήγαγον τὸ παιδίον Ἰησοῦν εἰς τὸν ναόν, ἐδέξατο αὐτὸ



ὁ Συμεὼν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ ἠύλογησε τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμα σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ἔητοίμασας

(1) Ἀπολυτίκιον, «Ἡ γέννησίς σου, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἀνέτειλε τῷ κόσμῳ τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως· ἐν αὐτῇ γὰρ οἱ τοῖς ἄστροις λατρεῖον τες ὑπὸ ἄστέροισι ἐδιδάσκοντο· Σὲ προσκυνεῖν τὸν ἥλιον τῆς δικαιοσύνης καὶ Σὲ γινώσκειν ἐξ ὕψους ἀνατολήν, Κύριε, δόξα σοι».

κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνων καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ».

Προεῖπε δὲ προσέτι ὁ πρεσβύτες Συμεὼν περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ὅτι θὰ γίνῃ μέγας καὶ θὰ σώσῃ τὸν κόσμον, καὶ ὅτι τέλος θὰ σταυρωθῇ.

Ἡ δὲ προφήτις Ἄννα, χήρα εὐσεβῆς, ὡς ἑτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἔμενε πάντοτε ἐν τῷ ναῷ καὶ ἐλάτρευε τὸν Θεὸν νύκτα καὶ ἡμέραν μετὰ νηστείας καὶ δεήσεων. Ἠξιώθη δὲ καὶ αὕτη νὰ ἴδῃ τὸν Σωτῆρα καὶ νὰ κηρύξῃ αὐτὸν εἰς πάντας, οἵτινες περιέμενον τὴν λύτρωσιν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτέλεσαν οἱ γονεῖς πάντα νὰ νόμιμα, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν, τὴν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥεξε καὶ ἐπληροῦτο ἀπὸ σοφίαν, καὶ χάρις Θεοῦ ἦτο ἐπ' αὐτὸ. ✕

«Οὐκ ἤλθον καταλύσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας, ἀλλὰ πληρῶσαι» (Ματθ. ε' 17).

§ 11. / Οἱ Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν.

Ὅτε ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐπὶ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ Μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν ἤλθον εἰς Ἱερουσόλυμα, λέγοντες· «Ποῦ εἶναι ὁ γεννηθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; διότι εἶδομεν τὸν ἀστέρα αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν νὰ προσκυνήσωμεν αὐτόν».

Ἡ ἔλευσις αὕτη τῶν μάγων κατετάραξε τὸν Ἡρώδη. Διὰ τοῦτο προσεκάλεσε τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς τοῦ λαοῦ καὶ ἠρώτα νὰ μάθῃ παρ' αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. Οὗτοι δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· «Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, διότι οὕτως ἐγράφη καὶ προελέχθη ὑπὸ τῶν προφητῶν, ὅτι δηλαδὴ ἐκ τῆς μικρᾶς τούτης πόλεως θὰ ἐξέλθῃ ἡγούμενος (δηλ. κύριος, ἀρχηγός), ὅστις θὰ ποιμάνῃ τὸν Ἰσραὴλ».

Τότε ἐκάλεσε κρυφῶς ὁ Ἡρώδης τοὺς μάγους καὶ ἔμαθε παρ' αὐτῶν ἀκριβῶς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐφάνη ὁ ἀστήρ. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· «Πορεύθητε εἰς τὴν Βηθλεὲμ καὶ ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου. Ὅταν δὲ εὑρητε αὐτό, ἀναγγεilate μοι, διὰ νὰ ἔλθω καὶ γὼ νὰ προσκυνήσω αὐτό.»

Οἱ μάγοι, ἀκούσαντες τὴν διαταγὴν τοῦ βασιλέως, ἀνεχώρησαν.

Και ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, τὸν ὅποιον εἶχον ἴδῃ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, προηγεῖτο καὶ ὠδήγει αὐτούς, ἕως οὗ ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω, σπου ἦτο τὸ παιδίον. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. Ἐλθόντες δὲ εἰς τὴν οἰκίαν εὑροὺ τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτὴ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς



θησαυροὺς αὐτῶν προσέφερον εἰς αὐτὸ χρυσὸν (ὡς εἰς βασιλέα). λίβανον (ὡς εἰς Θεόν) καὶ σμύρναν (ὡς εἰς ἄνθρωπον).

Ὁ Θεὸς τότε διέταξεν αὐτοὺς κατ' ὄναρ νὰ μὴ ἐπιστρέψωσι πρὸς τὸν Ἡρώδη· διὰ τοῦτο ἀνεχώρησαν καὶ οὗτοι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν δι' ἄλλης ὁδοῦ.

«Ὁ Θεὸς θέλει πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν» (Β' Τιμοθ. β' 4).

§ 12. Φυγὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Αἴγυπτον.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησαν οἱ μάγοι, ἄγγελος Κυρίου ἐφάνη κατ' ὄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ λέγων· «Ἐγέρθητι, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον καὶ μένε ἐκεῖ, ἕως οὗ εἶπω σοι, διότι ὁ Ἡρώδης μέλλει νὰ ζητήσῃ τὸ παιδίον, διὰ νὰ φονεύσῃ αὐτό». Ὁ Ἰωσήφ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ διὰ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον.



Ἔπειτα δὲ εἶδεν ὁ Ἡρώδης, ὅτι οἱ μάγοι δὲν ἐπέστρεψαν καὶ ὅτι ἄρα ἐνεπαίχθη ὑπὸ αὐτῶν, ἐθυμώθη λίαν καὶ διέταξε νὰ φονεύσωσιν ἐν Βηθλεὲμ καὶ εἰς τὴν περίχωρον αὐτῆς πάντα τὰ παιδία ἀπὸ διητοῦς καὶ κατωτέρω κατὰ τὸν χρόνον, τὸν ὅποιον ἠκρίβωσε παρὰ τῶν Μάγων. Τότε ἐπληρώθη τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου Ἰερεμίου, εἰπόντος· «Ὅτι θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος ἠκούσθη ἐν Ράμᾳ, ἢ Ραχὴλ ἐκλαίει τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ δὲν ἤθελε νὰ παρηγορηθῆ, διότι δὲν ὑπῆρχον».

Ἄφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Ἡρώδης, ἄγγελος Κυρίου εἶπε· κατ' ἄναρ εἰς τὸν Ἰωσήφ· «Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν



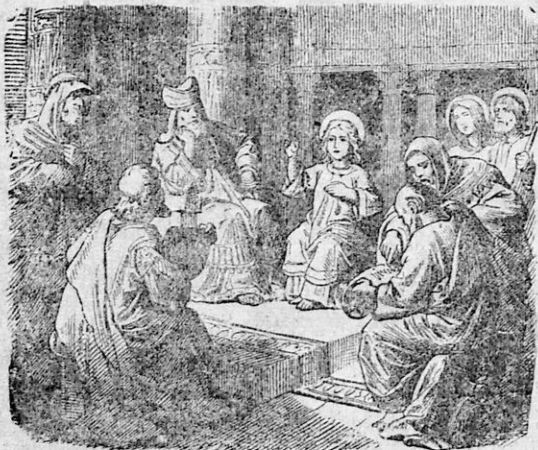
μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ, διότι ἀπέθανον οἱ ζητοῦντες νὰ φονεύσωσι τὸ παιδίον». Ὁ δὲ Ἰωσήφ ἐγερθεὶς
Καινῆς Διαθήκης Ἰ. Μεσολωγᾶ Ἔκδ. 3η 1924 *Φύλλ. 2*

παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθε καὶ κατώ-
κησεν εἰς τὴν πόλιν Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῆ ἡ προφητεία, ὅτι
Ναζωραῖος θὰ ἑνομασθῆ ὁ Σωτὴρ.

«Ἀποκάλυψον πρὸς Κύριον τὴν ὁδὸν σου, καὶ ἔλπισον ἐπ' αὐτὸν καὶ
αὐτὸς ποιήσει» (Ψαλμ. 36, 5).

§ 13. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετής ἐν τῷ ναῶ

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα ὁ Ἰωσήφ καὶ ἡ Μαρία ἐπορεύοντο
κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ. Παρέλαβον δὲ μετ' ἑαυτῶν καὶ τὸν
Ἰησοῦν, ὅτε οὗτος ἦτο δώδεκα ἐτῶν. Ὅτε δὲ ἐτελείωσαν αἱ
ἡμέραι τῆς ἑορτῆς, ἐν ᾧ ἐπέστρεψαν μετ' ἄλλων πολλῶν, ἔμεινεν



ὁ Ἰησοῦς ἐν Ἱερουσαλήμ, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσωσιν οἱ γονεῖς του,
διότι ἐνόμισαν, ὅτι ἦτο μετὰ τῆς λοιπῆς συνοδείας. Ὅταν θμῶς
ἦλθεν ἐσπέρας, τὸν ἀνεζήτησαν μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ τῶν
φίλων. Ἐπειδὴ δὲ δὲν τὸν εὔρον, ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς Ἱερου-
σαλήμ ζητοῦντες αὐτὸν.

Μετὰ τρεῖς δὲ ἡμέρας εὔρον αὐτὸν καθήμενον ἐν τῷ ἱερῷ ναῶ
ἐν τῷ μέσῳ τῶν διδασκάλων, ἀκούοντα τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν
καὶ ἐπερωτῶντα αὐτοὺς. Πάντες δὲ οἱ ἀκούοντες ἐθαύμαζον διὰ
τὴν σύνεσιν καὶ τὰς ἀποκρίσεις του.

Ὅτε δὲ τὸν εἶδον οἱ γονεῖς του, ἐξεπλάγησαν.

Ἡ δὲ μήτηρ του εἶπε πρὸς αὐτόν· «Τέκνον μου, διατί μᾶς ἔκαμες τοῦτο ; Ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ ἐγὼ σὲ ἐζητοῦμεν μετὰ θλίψεως.

Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· «Διατί μὲ ἐζητεῖτε ; Δὲν γνωρίζετε, ὅτι πρέπει νὰ μένω ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μου; Οὗτοι δὲ δὲν ἐνόησαν τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον εἶπε πρὸς αὐτούς· μόνη δὲ ἡ μήτηρ διετήρει πάντας τούτους τοὺς λόγους τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ της.

Κατέβη δὲ μετ' αὐτῶν εἰς Ναζαρέτ καὶ ἦτο εὐπειθής καὶ ὑποτασσόμενος εἰς τοὺς γονεῖς του.

«Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῖσι κατὰ πάντα· τοῦτο γὰρ ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ» (Κολασ. γ' 20).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἡ ΒΑΠΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ

§ 14 Τὸ βάπτισμα τοῦ Σωτήρος ἐν τῷ Ἰορδάνῃ.

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἦτο ὡσεὶ τριάκοντα ἐτῶν, ἦλθεν ἀπὸ τῆς Γα-



λιλαίας εἰς τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, ἵνα βαπτισθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁ Ἰωάννης ἐμπόδιζεν αὐτὸν λέγων· «Ἐγὼ ἔχω

χρειαν νά βαπτισθῶ ὑπὸ σεῦ, καὶ σὺ ἔρχεσαι πρὸς με; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν.

« Ἄφες τώρα, διότι οὕτως εἶνε πρέπον νά πληρώσω πάσαν δικαιοσύνην ». Τότε ὑπεχώρησεν ὁ Ἰωάννης καὶ ἐβάπτισε τὸν Χριστὸν. Ἀφοῦ δὲ ἐβαπτίσθη ὁ Ἰησοῦς, ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ ἰδοὺ ἀνεψήχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ κατήλθεν ἐπ' αὐτὸν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐν εἰδει περιστερᾶς, διὰ νά βεβαιώσῃ, ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ Σωτὴρ. Φωνὴ δὲ ἐκ τῶν οὐρανῶν ἔλεγεν. « Οὗτος ἐστὶν ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ ἠδόκησα ».

Ἀπολυτίκιον. « Ἐν Ἰορδάνῃ βαπτιζομένου Σου, Κύριε, ἡ τῆς Τριάδος ἐφανερώθη προσκύνησις, τοῦ γὰρ Γεννήτορος ἡ φωνὴ προσεμαρτύρει Σοι, ἀγαπητόν Σε υἱὸν ὀνομάζουσα. Καὶ τὸ Πνεῦμα ἐν εἰδει περιστερᾶς ἔβεβαίου τοῦ Λόγου τὸ ἀσφαλές. Ὁ ἐπιφανείς, Χριστέ ὁ Θεός, καὶ τὸν κόσμον φωτίσας δόξα Σοι ».

§ 15. Ὁ Ἰησοῦς πειράζεται ὑπὸ τοῦ διαβόλου.

Μετὰ τὸ βάπτισμα φέρεται ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν ἔρημον, ἵνα πειρασθῇ ὑπὸ τοῦ διαβόλου. — Ἀφ' οὗ δὲ ἐνήστυσεν ἡμέρας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπεινάσε. Τότε προσελθὼν εἰς αὐτὸν ὁ διάβολος εἶπεν. « Ἐάν εἶσαι υἱὸς Θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι γένωνται ἄρτοι ». Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε. Δὲν ζῆ ὁ ἄνθρωπος με ἄρτον μόνον, ἀλλὰ καὶ με πάντα λόγον, ὅστις ἐξέρχεται διὰ τοῦ στόματος τοῦ Θεοῦ.

Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ φέρει αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ναοῦ, καὶ λέγει εἰς αὐτὸν. « Ἐάν εἶσαι υἱὸς τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω, διότι εἶνε γεγραμμένον, ὅτι οἱ ἄγγελοι θὰ σὲ βαστάσωσιν, ἵνα μὴ προσκόψῃς εἰς λίθον τὴν πόδα σου. Ἄλλ' ἀμέσως ὁ Σωτὴρ διὰ τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀναιρεῖ τὸν λόγον τοῦ διαβόλου λέγων, ὅτι δὲν πρέπει ἄνευ λόγου νά ἐκπειράζῃς τὸν Θεόν σου, ἦτοι δὲν πρέπει νά ζητῶμεν ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε θαύματα.

Τέλος καὶ ἐκ τρίτου πειράζει ὁ Σατανᾶς τὸν Κύριον, καὶ παραλαμβάνει αὐτὸν εἰς ὄρος πολὺ ὑψηλόν, καὶ δεικνύει εἰς αὐτὸν πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν εἰπὼν. « Ταῦτα πάντα θὰ σοι δώσω, ἐάν πεσῶν προσκυνήσῃς με ». Ἄλλ' ὁ Ἰησοῦς

δὲν παρεσύρετο ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ λέγει εἰς αὐτόν· «Ἵπαγε, Σατανᾶ, διότι εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι μόνον Κύριον τὸν Θεὸν ὀφείλομεν νὰ προσκυνῶμεν καὶ αὐτὸν μόνον νὰ λατρεύωμεν».

Ἐποὺ λοιπὸν εἶδεν ὁ πειρασμὸς, ὅτι οὐδὲν κατορθοῖ, ἀφῆκεν αὐτὸν καὶ ἀνεχώρησε· καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

Πολλάκις καὶ εἰς ἡμᾶς ἔρχονται σκέψεις ἀσεβείας καὶ πονηραὶ, πολλάκις ὁ πειρασμὸς μᾶς πειράζει, ἀλλ' ὁ εὐσεβὴς καὶ φρόνιμος ἄνθρωπος πράττει ἐκεῖνο μόνον, τὸ ὁποῖον ὑπαγορεύει ὁ Θεός, ἢ συνείδησις καὶ τὸ λογικόν.

§ 16 Πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ.

Πρῶτοι μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν ὁ Ἀνδρέας (ἕστις καὶ πρωτόκλητος λέγεται), καὶ ὁ Ἰωάννης (ὁ Εὐαγγελιστῆς καὶ ἡγαπημένος μαθητής).

Ὁ Ἀνδρέας εὕρισκε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Σίμωνα (τὸν Πέτρον) καὶ λέγει εἰς αὐτόν· «Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν» (τὸν Χριστόν). Ἐφερε δὲ αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἕστις ἐμβλέψας πρὸς τὸν Σίμωνα εἶπε· «Σὺ εἶσαι Σίμων, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωανᾶ, σὺ θὰ ὀνομασθῆς Κηφᾶς, ἕπερ ἐρμηνεύεται Πέτρος». Ἐπειτα προσεκλήθη ὡς μαθητής καὶ ὁ Ἰάκωβος.

Τὴν ἐπαύριον καλεῖ ὁ Ἰησοῦς ὡς μαθητὰς του τὸν Φίλιππον, ἕστις καὶ αὐτὸς ἦτο ἐκ τῆς πόλεως Βήθσαιδᾶ, τῆς πατρίδος τοῦ Ἀνδρέου καὶ τοῦ Πέτρου.

Ὁ Φίλιππος πάλιν εὕρισκε τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει εἰς αὐτόν· «Εὐρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ, περὶ τοῦ ὁποῖου ἔγραψεν ὁ Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ τὸν ὁποῖον προκατήγγειλαν οἱ προφῆται». Τότε ὁ Ναθαναὴλ εἶπεν· «Ἐκ Ναζαρέτ, τῆς μικρᾶς καὶ ἀτήμου αὐτῆς πόλεως, δύναται νὰ προέλθῃ ἀγαθόν τι»; Ὁ δὲ Φίλιππος συντόμως ἀπαντᾷ· «ἔρχου καὶ ἴδε». Ὅτε δὲ εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, εἶπεν· «Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι». Θαυμάζει ὁ Ναθαναὴλ διὰ τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ἰησοῦ. Ὅταν δὲ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπεν, ὅτι ἐγνώριζε τὸ εἰλικρινές τοῦ χαρακτήρός του, πρὶν τὴν καλέσῃ ὁ Φίλιππος, ἔταν

ἐκάθητο ὑπὸ τὴν συκῆν, τότε ἀνεφώνησεν ὁ Ναθαναήλ. «Ραββί, σὺ εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ».

Ὁ Ἰησοῦς παραλαβὼν τοὺς ἕξ πρώτους αὐτοῦ μαθητάς, τοὺς ἀδελφοὺς Ἀνδρέαν καὶ Πέτρον, τοὺς ἀδελφοὺς Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην (τοὺς υἱοὺς τοῦ Ζεβεδαίου), τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Ναθαναήλ περιήρχετο ἔλθων τὴν Γαλιλαίαν διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τὸ Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ θεραπεύων πάσαν ἀσθένειαν ἐν τῷ λαῷ.

«Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν» (Λουκ. ια'. 38).

§ 17. Ὁ Ἰησοῦς προσκαλεῖ ὡς μαθητὴν τὸν Ματθαῖον.

Παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Λευὶ (Ματθαῖον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: «Ἀκολούθει μοι». Οὗτος δὲ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτόν.

Ὁ Ματθαῖος ἐκάλεσε τὸν Ἰησοῦν εἰς γεῦμα μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. — Ἦσαν δὲ ἐκεῖ καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ. Οἱ δὲ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ἰδόντες τὸν Ἰησοῦν συντρῶγοντα μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον εἰς τοὺς μαθητάς του: «Διὰ τί ὁ διδάσκαλός σας τρώγει καὶ πίνει μετὰ ἁμαρτωλῶν;».

Ὁ Ἰησοῦς, ἀκούσας τοῦτο, λέγει εἰς αὐτούς: «Οἱ υἱεῖς δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ ἀσθενεῖς. Ἐγὼ ἦλθον νὰ καλέσω οὐχὶ τοὺς δικαίους ἀλλὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.» — Πολλοὶ τότε, ἀκούσαντες τούτους τοὺς λόγους, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.

§ 18. Οἱ δώδεκα ἀπόστολοι. — Μαθηταὶ καὶ Μαθήτριάρι τοῦ Σωτῆρος

α') Τὰ ὀνόματα τῶν δώδεκα Ἀποστόλων εἶνε ταῦτα: Σίμων, ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου, Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλφαίου,

καὶ Λεββαῖος, Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης (ὁ παραδοὺς τὸν Ἰησοῦν).

Οὗτοι οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ἐγένοντο οἱ νέοι πατριάρχαι τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἦσαν δὲ οἱ ἀκόλουθοι καὶ οἱ πιστοὶ σύντροφοι τοῦ Σωτῆρος.

Ἐκ τούτων ὁ Πέτρος διεκρίνετο διὰ τὴν θερμὴν αὐτοῦ πίστιν, διὰ τοῦτο καὶ πρῶτος ὠμολόγησε τὸν Χριστόν, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Ὁ δὲ Σωτὴρ ἀπήντησεν εἰς αὐτόν, ὅτι θά ἐνομασθῆ Πέτρος, δηλαδὴ στερεὸς εἰς τὴν πίστιν, καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς πέτρας ταύτης, δηλ. τῆς πίστεως, θά οἰκοδομήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν οὐδεμία δύναμις θά καταλύσῃ.—Ὁ δὲ Ἰωάννης καὶ ὁ Ἰάκωβος διεκρίνοντο διὰ τὸν ζῆλον ὑπὲρ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Σωτῆρα.

β) Μετὰ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἄλλους ἐβδομηκοντα μαθητάς, καὶ προαπέστειλεν ἀνὰ δύο εἰς πᾶσαν πόλιν, ὅπου ἐμελλεν αὐτὸς νὰ ὑπάγῃ.

Ἐκτὸς τῶν μαθητῶν τούτων ἦσαν καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἐκρύπτοντο διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Τοιοῦτοι ἦσαν πρῶτος ὁ Νικόδημος, ὅστις ἦτο ἄρχων τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἦλθε νυκτὸς πρὸς τὸν Ἰησοῦν, ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ Σωτὴρ εἶπεν εἰς αὐτόν, ὅτι ἐὰν θέλῃ νὰ σωθῆ, πρέπει νὰ ἀναγεννηθῆ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, δηλαδὴ νὰ πιστεύσῃ πρῶτον καὶ ἔπειτα νὰ βαπτισθῆ. Δεύτερος δὲ ἦτο ὁ Ἰωσήφ, ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας σεβαστὸς καὶ σεμνὸς βουλευτὴς. Καὶ οἱ δύο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Σωτῆρος ἐγένοντο φανερὰ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Ἦσαν δὲ καὶ πολλαὶ γυναῖκες, οἵτινες ἠκολούθουν τὸν Χριστόν, ἤκουον τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ καὶ διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν. Τοιαῦται ἦσαν ἡ Μαρία, συγγενὴς τῆς Θεοτόκου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου, ἡ Σαλώμη, ἡ μήτηρ τῶν Ζεβεδαίων, ἡ Ἰωάννα, ἡ γυνὴ τοῦ Χουζᾶ, ἐπιτρόπου τοῦ Ἡρώδου, ἡ Σουσάννα, καὶ ἄλλαι πολλαί. Ἀποστέλλων δὲ ὁ Σωτὴρ τοὺς μαθητάς του εἰς τὸ κήρυγμα, ἔδωκε τὰς ἐξῆς ὁδηγίας :

«Κηρῶσατε, ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε. Δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Ο ΣΩΤΗΡ ΚΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΥΤΟΥ

§ 19. Ὁ Σωτήρ.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Λυτρωτὴς τοῦ Κόσμου. Εἶναι ὁ Θεάνθρωπος, δηλαδή τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἀναμάρτητος, καὶ ὡς τοιοῦτος μόνον ἠδύνατο νὰ σώσῃ τὸν κόσμον καὶ νὰ γείνῃ μεσίτης μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ δεύτερον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ Λόγος, ὅστις ἐγένετο ἄνθρωπος, γεννηθεὶς ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου.

Εἶναι Θεός, διότι αὐτὸς καὶ ὁ Πατὴρ ἓν εἶναι, ὡς ὁ ἴδιος εἶπεν: «Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἓν ἐσμέν».

Εἶναι Θεός, διότι ἀνέστη καὶ ἀνῆλθεν εἰς τοὺς οὐρανοὺς.

Ἀλλὰ εἶναι καὶ ἄνθρωπος, διότι ἐγεννήθη καθ' ὄρισμένον χρόνον ἐκ τῆς Θεοτόκου, ἔλαβε σάρκα, ἐπέπασεν, ἐδίψησεν, ἐκλαυσεν, ἐλυπήθη, ἐφανερώθη εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ συνωμίλησε μετ' αὐτῶν, ἐσταυρώθη καὶ ἐτάφη.

Εἶναι τέλειος ἄνθρωπος, ἀλλ' ἀναμάρτητος, διότι ἐγεννήθη ἐκ Πνεύματος ἁγίου, διότι δὲν εὗρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, διότι οὐδεὶς, οὐδὲ αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ του, ἠδυνήθησαν νὰ ἐλέγξωσιν αὐτὸν περὶ ἁμαρτίας. — Ὁ βίος του, ἡ διδασκαλία του, τὰ ἔργα του, ὁ σταυρικὸς του θάνατος ἀποδεικνύουσιν αὐτὸν ἀναμάρτητον καὶ ἅγιον.

Ὁ Σωτήρ ἔλεγε περὶ ἑαυτοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ, τὸ ὄδωρ τὸ ζῶν, ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ ἀμπελος ἡ ἀληθινὴ καὶ ὅτι ἦλθε διὰ νὰ δώσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ τῶν πολλῶν.

§ 20. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλία.

Α΄.

Ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλίαν ὀνομάζομεν τὴν θαυμαστὴν καὶ ὠραίαν ἐκείνην διδασκαλίαν, τὴν ὁποίαν εἶπεν ὁ Σωτήρ πρὸ τῶν μαθητῶν του καὶ τοῦ ὄχλου, ὅστις συνηθροίσθη ἐπὶ τινος λόφου πλησίον τῆς Καπερναοῦμ, διὰ νὰ ἀκούσῃ τὰ θεῖα αὐτοῦ διδύγματα.

Ὁ Σωτὴρ μακαρίζει πρῶτον τοὺς πτωχοὺς τῷ πνεύματι, (ἦτοι τοὺς ταπεινόφρονας,) διότι πρώτη καὶ κύρια ἀρετὴ εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη, ἔπειτα δὲ τοὺς πενθοῦντας διὰ τὰς ἁμαρτίας των, τοὺς διωκομένους διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Πρὸς τοὺς μαθητὰς λέγει, ἔτι αὐτοὶ εἶναι τὸ ἄλας καὶ τὸ φῶς τῆς γῆς, ὅτινες ἔμελλον νὰ φωτίσωσι τὸν κόσμον.

Ὅτι δὲν ἤλθε διὰ νὰ καταλύσῃ τὸν Νόμον ἢ τοὺς προφῆτας, ἀλλὰ τοῦναντίον νὰ συμπληρώσῃ αὐτούς.



Διὰ τοῦτο λέγει, ὅτι ὄχι μόνον ἀπαγορεύεται ὁ φόνος, ἀλλὰ καὶ πᾶσα λέξις ὕβριστική.

Ἀπαγορεύει τὸν ἔρκον, καὶ παραγγέλλει, ἵνα ὁ λόγος ἡμῶν εἶνε τὸ Ναὶ καὶ τὸ Οὐ.

Ἐδίδαξε δὲ ὁ Σωτὴρ τὴν ὑψίστην ἠθικὴν, τὴν πρὸς πάντα ἄνθρωπον καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς ἀγάπην εἰπὼν:

«Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅστις τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους».

B.

Μετά ταῦτα δίδει ὁ Σωτὴρ ἐντολὰς καὶ συμβουλὰς πῶς πρέπει νὰ ἐκπληρῶμεν τὰ καθήκοντα ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν πλησίον καὶ ἡμᾶς αὐτούς.

Ὅταν προσευχόμεθα, δὲν πρέπει, λέγει, νὰ μιμώμεθα τοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς ὑποκριτάς, οἵτινες προσηύχοντο διὰ νὰ τοὺς βλέπῃ ὁ κόσμος ἀλλὰ νὰ εἰσερχόμεθα εἰς τὸ δωμάτιον τῆς προσευχῆς καὶ νὰ προσευχόμεθα ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ οὐράνιος Πατήρ μας, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ὡς καρδιογνώστης, θὰ μᾶς ἀποδώσῃ ἐν τῷ φανερῷ. — Πρέπει δὲ νὰ ζητῶμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ πράγματα λογικὰ καὶ δυνατὰ, νὰ μὴ φλυαρῶμεν καὶ πολυλογῶμεν εἰς τὰς προσευχάς, ἔχοντες ἄλλοῦ τὸν νοῦν μας. — Μᾶς ἔδωκε δὲ τὸν λαμπρότατον τύπον τῆς προσευχῆς, τὸ «Πάτερ ἡμῶν», ἥτις εἶναι σύντομος μὲν, ἀλλὰ θεία, καὶ περιέχει πᾶν ἔτι πρέπει νὰ ζητῶμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ.

Ὅταν νηστεύωμεν, δὲν πρέπει νὰ καυχώμεθα διὰ τοῦτο, οὐδὲ νὰ τὸ λέγωμεν καὶ νὰ δεικνύωμεν ἔτι εἴμεθα καταβεβλημένοι ἀπὸ τὴν νηστείαν, ἕπως μᾶς ἐπαινέσωσιν οἱ ἄνθρωποι διότι δῆθεν ἐκτελοῦμεν τὸ καθήκον ἡμῶν. — Οὕτως ἔπραττον καὶ πράττουσιν οἱ ὑποκριταί.

Ὅταν κάμνωμεν ἐλεημοσύνην, δὲν πρέπει νὰ τὸ κηρύττωμεν καὶ νὰ καυχώμεθα διὰ τοῦτο, ἕπως δοξασθῶμεν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Θεὸς θέλει ἔταν κάμνωμεν ἐλεημοσύνην, νὰ μὴ γνωρίζῃ ἢ ἀριστερά μας τί δίδει ἢ δεξιά μας.

Παραγγέλλει δὲ εἰς ἡμᾶς ὁ Σωτὴρ νὰ μὴ ἔχωμεν προσηλωμένον τὸν νοῦν μας εἰς τὸ τί θὰ φάγωμεν καὶ τί θὰ πίωμεν καὶ ποῖα ἐνδύματα θὰ κατασκευάσωμεν καὶ θὰ φορέσωμεν, διότι τότε δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἔχωμεν τὸν νοῦν μας εἰς τὸν Θεόν, ὅστις δίδει ὅλα ταῦτα εἰς τοὺς ζητοῦντας πρῶτον τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ἔπειτα τὰ ἀναγκαιοῦντα εἰς τὴν συντήρησιν αὐτῶν. Ἄφου ὁ Θεὸς φροντίζει περὶ τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ, πολλῷ περισσότερον προνοεῖ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις εἶνε τὸ κάλλιστον τῶν δημιουργημάτων καὶ διαφέρει πολὺ ἀπὸ αὐτά. — Οὐδεὶς δύναται νὰ λατρεύῃ συγχρόνως τὸν Θεὸν καὶ τὸν Μαρμωνᾶν (δηλ. τὸν Θεὸν τοῦ πλοῦτου). — Ὅπου δὲ εἶναι ὁ θησαυρὸς ἡμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ἡμῶν.

Μὴ κατακρίνετε, διδάσκει ὁ Σωτὴρ, τοὺς ἄλλους, διὰ νὰ μὴ κατακριθῆτε καὶ ὑμεῖς.

Αἰτεῖτε καὶ θὰ σᾶς δοθῇ, ζητεῖτε καὶ θὰ εὕρητε.

Πάντα ὅσα ἂν θέλητε νὰ σᾶς κάμωσιν οἱ ἄνθρωποι, κάμετε καὶ σεῖς εἰς αὐτοὺς ὁμοίως. Οὗτος εἶναι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

Ἡ πύλη τῆς ἀρετῆς εἶναι στενὴ, ἡ ὁδὸς, ἣτις φέρει εἰς τὴν ζωὴν, εἶναι τεθλιμμένη. Τὰ καλὰ διὰ κόπου ἀποκτῶνται.

Ὁ Θεὸς δὲν θέλει μόνον λόγους καὶ προσευχὰς ξηράς, ἀλλὰ καὶ ἔργα ἀγαθὰ. Θέλει νὰ ποιῶμεν τὸ θέλημα αὐτοῦ.

Τελευτᾶ δὲ ὁ Σωτὴρ τὴν θείαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίαν διὰ τῆς ἐξῆς θαυμαστῆς εἰκόνας καὶ παρομοιώσεως.

Ὅστις ἀκούει καὶ ποιεῖ τοὺς λόγους μου ὁμοιάζει πρὸς ἄνθρωπον φρόνιμον, ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν, εἰς στερεὸν μέρος· καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοί, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκρουσαν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην, καὶ αὕτη δὲν ἔπεσε, διότι ἦτο θεμελιωμένη ἐπάνω εἰς πέτραν

Καὶ πᾶς ὅστις δὲν ἀκούει, οὐδὲ ἐκτελεῖ τοὺς λόγους μου, ὁμοιάζει πρὸς ἄνθρωπον μωρόν, ἀνόητον, ὅστις ἔκτισε τὴν οἰκίαν του ἐπάνω εἰς τὴν ἄμμον. Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοί, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ ἔπεσαν ἐπάνω εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἔπεσε, καὶ ἦτο ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη. (Ματθ. ε', στ' καὶ ζ' κεφ). X

§ 21. Αἱ παραβολαὶ τοῦ Σωτῆρος (1).

α'. Παραβολαὶ περὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Θέλων ὁ Ἰησοῦς νὰ διδάξῃ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡ βασιλεία του, ὁ Χριστιανισμὸς ἐν γένει, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ αὐξηθῇ καὶ νὰ περιλάβῃ ὅλον τὸν κόσμον ὑπὸ τὴν σκέπην του, εἶπε τὰς ἐξῆς ἑπτὰ παραβολάς :

1. Παραβολὴ τοῦ σπορέως.

Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον αὐτοῦ, ἐνῶ δὲ

1) Παραβολὴ εἶνε σύντομος καὶ ἀπλὴ ἠθικὴ διήγησις, τῆς ὁποίας ἄλλη μὲν εἶνε ἢ κατὰ λέξιν ἐρμηνεία καὶ ἄλλη ἢ κατὰ τὴν ὑποδηλουμένην ὑψηλὴν καὶ θείαν ἔννοιαν.

ἔσπειρεν αὐτόν, ἄλλος μὲν ἔπεσε παρά τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγον αὐτόν.

Ἄλλος δὲ σπόρος ἔπεσεν ἐπάνω εἰς πετρῶδες μέρος, καὶ ἅμα ὡς ἐφύτρωσεν, εὐθὺς ἐξηράνθη, διότι δὲν εἶχε πάχος γῆς καὶ ὑγρασίαν διὰ τὴν αὐξηθῆ.

Ἄλλος σπόρος ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, αἵτινες συναυξηθεῖσαι μετὰ τοῦ σπόρου ἀπέπνιξαν αὐτόν.

Ἄλλος σπόρος ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ ἐφύτρωσε καὶ ἔκαμε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης τοῦ σοφοῦ διδάσκει ἡμᾶς ὁ Σωτὴρ, ὅτι πάντες οἱ Χριστιανοὶ ἀκούομεν τὸν λόγον αὐτοῦ, τὸν λόγον τῆς Ἐκκλησίας, τῶν γονέων, τῶν διδασκάλων, ἀλλ' ἄλλοι μὲν τὸν δέχονται καὶ γίνονται καλοὶ ἄνθρωποι, ἄλλοι δὲ ἐπ' ὀλίγον τὸν δέχονται, ἀλλ' ὕστερον τὸν λησμονοῦν, διότι ἔρχεται ὁ διάβολος, οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, αἱ κακαὶ συναναστόφαί, καὶ ἐνσπείρουσιν τὰς πονηρὰς σκέψεις, αἵτινες πνίγουν καὶ καταστρέφουν τὴν καλὴν διδασκαλίαν. ✕

2. Παραβολὴ τῶν ζιζανίων.

Ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ τὸν γεωργὸν ἐκεῖνον, ὅστις ἔσπειρε καλὸν σπέρμα εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ. Ἐν ᾧ δὲ ἐκοιμῶντο οἱ ἔργάται, ἤλθεν ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀμέσως ἀπῆλθεν.

Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ ἐκαρποφόρησε, τότε ἐφάνησαν τὰ ζιζάνια.

Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότη, εἶπον εἰς αὐτόν : «Κύριε, σὺ ἔσπειρας καλὸν σπέρμα εἰς τὸν ἀγρὸν σου· πόθεν ἔχει τώρα ὁ ἀγρὸς ζιζάνια ;»

Ἐκεῖνος δὲ εἶπεν : « Ἄνθρωπος ἐχθρὸς ἔπραξε τοῦτο ». Οἱ δὲ δούλοι εἶπον εἰς αὐτόν : «Θέλεις νὰ ὑπάγωμεν καὶ νὰ ἐκριζώσωμεν τὰ ζιζάνια ; » Ὁ κύριος ἔμωσεν τοῦ ἀγροῦ εἶπεν : « Ὁχι, διότι δυνατὸν νὰ ἐκριζώσητε καὶ τὸν σίτον· ἄφετε νὰ αὐξηθῶσι καὶ τὰ ζιζάνια καὶ ὁ σίτος. Κατὰ τὸν καιρὸν δὲ τοῦ θερισμοῦ συναζόμεν χωριστὰ τὰ ζιζάνια καὶ τὰ καίωμεν καὶ χωριστὰ τὸν σίτον, τὸν ὅποιον φέρομεν εἰς τὴν ἀποθήκην ».

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδάσκει ἡμᾶς ὁ Σωτὴρ, ὅτι ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ ὑπάρχονσι καλοὶ καὶ κακοί. Κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν θέλει χωρίσει τοὺς ἀγαθοὺς ἀπὸ τοὺς πονηροὺς, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι θὰ ἀνταμειφθῶσιν, οἱ δὲ δεῦτεροι θὰ τιμωρηθῶσιν.

3. Ἡ παραβολὴ τοῦ κόκκου σινάπεως.

Ὁμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετὰ κόκκον σινάπεως, τὸν ὅποιον λαβὼν ἄνθρωπος ἐσπείρειν εἰς τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ. Ὁ κόκκος οὗτος εἶνε μὲν μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἔστιν ὁμοίως ἀυξήθη, γίνεται μεγαλείτερος πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ἀυξάνει εἰς δένδρον μέγα, ὥστε ἔρχονται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦσιν εἰς τοὺς κλάδους αὐτοῦ.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδάσκει ἡμᾶς ὁ Σωτὴρ, ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ ἴητο μικρὰ κατ' ἀρχάς, ἀλλ' ὕστερον ηὔξηθη. — Ἡ πρώτη Χριστιανικὴ Ἐκκλησία εἶχε κατ' ἀρχάς ὀλίγους πιστούς, ὕστερον δὲ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἐγένετο μεγάλη, καὶ ἀριθμεῖ σήμερον ἑκατομμύρια πιστῶν, καὶ σὺν τῷ χρόνῳ γενήσεται μία ποιμνὴ καὶ εἰς ποιμνὴν, ὁ Χριστός.

4. Παραβολὴ τῆς ζύμης.

Ὁμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετὰ ζύμην, τὴν ὅποιαν λαβούσα γυνὴ ἀνέμιξεν εἰς τὸ ἄλευρον, ἕως οὗ ἐξυμώθη ἅλον τὸ φύραμα.

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶνε σύντομος, ἀλλ' ἔχει μεγίστην δύναμιν. — Τὸ Εὐαγγέλιον εἶνε μικρὸν βιβλίον, ἀλλ' ἔπεισε καὶ πείθει μυριάδας ἀνθρώπων.

5. Παραβολὴ τοῦ κεκρυμμένου θησαυροῦ.

Ὁμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετὰ θησαυρὸν κεκρυμμένον ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸν ὅποιον, ἅμα εὐρῶν ἄνθρωπος, ἔκρυψεν ἐκεῖ, ἀπὸ δὲ τὴν χαρὰν τοῦ ὑπᾶγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εἶνε θησαυρὸς κεκρυμμένος, ἀλλὰ καὶ ἀνεκτίμητος, χάριν τοῦ ὁποίου δύναται τις τὰ πάντα νὰ ἐγκαταλίπη.

6. Παραβολὴ τοῦ ἐμπόρου, τοῦ εὐρόντος πολύτιμον μαργαρίτην.

Ὁμοία εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετὰ ἔμπορον, ὅστις ἐζήτην νὰ ἀγοράσῃ καλοὺς μαργαρίτας. Ἀμα δὲ εὐρῶν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην, εὐθὺς ἀπῆλθεν, ἐπώλησεν ὅλα ὅσα εἶχε, καὶ ἐπιτρέψας ἠγόρασεν αὐτὸν.

Ἡ θρησκεία τοῦ Σωτῆρος εἶνε ὁ πολύτιμος μαργαρίτης τὸν ὅποιον ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει μετὰ πᾶσαν θυσίαν ν' ἀγοράσῃ.

7. Παραβολή τῆς σαγήνης, τῆς βληθείσης εἰς τὴν θάλασσαν.

Ὅμοια εἶνε ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ σαγήνην, τὴν ὁποίαν ἔρριψαν οἱ ἄλιεις εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐσύναξαν ἰχθύς ἀπὸ ὅλα τὰ γένη. Ἀφοῦ δὲ ἐγέμισε, τὴν ἀνεβίβασαν εἰς τὸν αἰγιαλόν, καὶ καθίσαντες συνήθροισαν τὰ κατὰ εἰς ἄγγεια, τὰ δὲ κακὰ τὰ ἐπέταξαν. Οὕτω θὰ γείνη κατὰ τὴν συντέλειαν τοῦ αἰῶνος. Ὁ Σωτὴρ θὰ χωρίσῃ τοὺς δικαίους ἀπὸ τοὺς ἁμαρτωλοὺς, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι θὰ ἀπολαύσωσι τὰ οὐράνια ἀγαθὰ, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ θὰ τιμωρηθῶσι.

Πολλοὶ λέγονται Χριστιανοί, ἀλλ' ὀλίγοι ἐκτελοῦσι τὰς ἐντολὰς τοῦ Σωτῆρος.— Πολλοὶ εἶνε οἱ κλητοί, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

β'. Αἱ λοιπαὶ κυριώτεραι παραβολαί.

1. Παραβολή τοῦ ἀσώτου υἱοῦ.

Διδάσκων ὁ Σωτὴρ τὴν μεγάλην τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς εὐσπλαχνίαν, ὅταν οὗτοι εἰλικρινῶς μετανοῶσιν, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν :



« Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς, καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν πρὸς τὸν πατέρα του : Πάτερ, δός μοι τὸ ἀνήκον μέρος τῆς περιουσίας μου. Καὶ διεμοίρασεν ὁ πατὴρ εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. Μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας συνάξας τὰ ἀγαθὰ του ὁ νεώτερος υἱός,

ἀπήλθεν εἰς χώραν μακρινήν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως.

Ἄφ' οὗ δὲ ἐδαπάνησε πάντα, ἔγεινε πείνα μεγάλη ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτὸς ἤρχισε νὰ στερεῖται. Τότε ὑπῆγε καὶ προσεκολληθήθη εἰς ἓνα τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, ὅστις ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ διὰ νὰ βόσκη χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει νὰ γεμίσῃ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ξυλοκεράτων, τὰ ὅποια ἔτρωγον αἱ χεῖροι, καὶ οὐδεὶς ἔδιδεν εἰς αὐτόν.

Ἐλθὼν δὲ εἰς ἑαυτὸν, εἶπε: Πόσοι ὑπηρεταὶ τοῦ πατρὸς μου περισσεύουσιν ἄριων, ἐγὼ δὲ χάνομαι ἀπὸ τὴν πείναν! Ἄναστάς θέλω ὑπάγει ἀμέσως εἰς τὸν πατέρα μου, νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας του καὶ θέλω εἶπει πρὸς αὐτόν: Πάτερ ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱὸς σου. ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν ὑπηρετῶν σου. Καὶ ἀναστάς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

Ἐν ᾧ δὲ ἀπείχεν ἔτι μακράν, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ εὐσπλαγχνίσθη καὶ τρέξας ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ υἱὸς: Πατερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ δὲν εἰμαι ἄξιος νὰ ὀνομασθῶ υἱὸς σου.

Καὶ ὁ πατὴρ εἶπε πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ: Φέρετε τὴν στολήν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, καὶ φέρετε τὸν μῶσχον τὸν σιτευτὸν καὶ σφάξατε αὐτόν, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, διότι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦτο καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρχισαν νὰ εὐφραίνωνται.

Ἦτο δὲ ὁ πρεσβύτερος αὐτοῦ υἱὸς ἐν τῷ ἀγρῷ. Καὶ καθὼς ἐπλησίασεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἤκουσε συμφωνίαν καὶ χοροὺς. Καὶ προσκαλέσας ἓνα τῶν δούλων, ἠρώτα τί συμβαίνει ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν: ὁ ἀδελφός σου ἦλθε, καὶ ἔσφαξεν ὁ πατήρ σου τὸν μῶσχον τὸν σιτευτὸν, διότι ἀπήλαυσεν αὐτὸν ὑγιαίνοντα. Καὶ ὤργισθη καὶ δὲν ἤθελε νὰ εἰσέλθῃ.

Ἐξῆλθε λοιπὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς τὸν πατέρα: Ἴδού, τόσα ἔτη σὲ δουλεύω, καὶ ποτὲ ἐντολήν σου δὲν παρέβην, καὶ εἰς ἐμὲ οὐδὲ ἔρριφιον ἔδωκας ποτε διὰ νὰ εὐφρανθῶ μετὰ τῶν φίλων μου· ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου

οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ κακῶν καὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων, ἦλθεν, ἔσφαξας τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν.

Ὁ δὲ πατὴρ εἶπε πρὸς αὐτὸν: Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶσαι καὶ πάντα τὰ ἰδικά μου εἶνε ἰδικά σου· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ εὐφρανθῶμεν καὶ νὰ χαρῶμεν, διότι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦτο καὶ ἀνέζησε καὶ ἀπολωλὼς ἦτο καὶ εὐρέθη.

Διὰ τῆς παραβολῆς τοῦ ἀσώτου υἱοῦ διδάσκει ὁ Σωτὴρ, ὅτι ὁ ἀπομακρυνόμενος τοῦ Θεοῦ περιπίπτει εἰς πλεῖστα κακά, δυστυχεῖ καὶ ἀποθνήσκει τῆς πείνης.

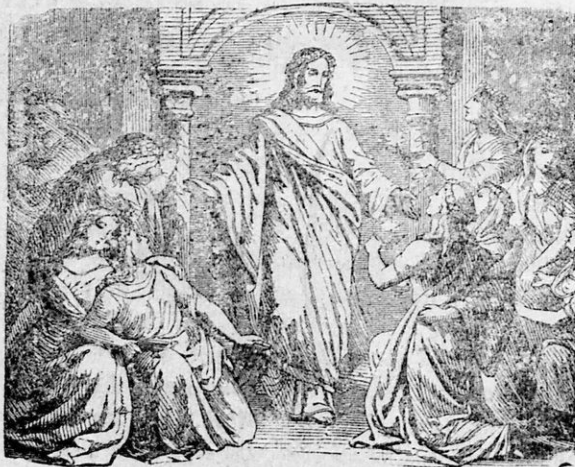
Ὁ Θεὸς ὡς πατὴρ φιλόστοργος, δέχεται πάντοτε εἰς τοὺς κόλπους αὐτοῦ τὸν ἀληθῶς μετανοοῦντα, θυσιάζει ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, τὸν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱόν, καὶ παρέχει εἰς αὐτὸν τὰ χαρίσματα τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅπως προφυλάττηται ἀπὸ παντὸς κακοῦ.

Τὰ τέκνα, ὅταν ἀπομακρῖνονται τοῦ πατρικοῦ οἴκου καὶ ἀπειθῶσιν εἰς τὰς καλὰς συμβουλὰς τῶν γονέων περιπίπτουσιν εἰς πολλὰ κακά.

Οἱ γονεῖς εἶνε πάντοτε φιλόστοργοι.— Οἱ ἀδελφοὶ πρέπει νὰ ἀγαπῶνται ἀμοιβαίως.

2. Παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

Θέλων ὁ Σωτὴρ νὰ διδάξῃ, ὅτι ὑφείλομεν νὰ εἴμεθα πάντοτε



ἔτοιμοι διότι δὲν γνωρίζομεν οὔτε τὴν ὥραν τοῦ θανάτου, οὔτε

τὴν στιγμήν τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν :

Ὅμοια εἶναι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μετὰ δέκα παρθένους, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν φρόνιμοι καὶ πέντε μωραί. Καὶ αἱ μὲν μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, δὲν ἔλαβον μετ' ἑαυτῶν ἔλαιον, αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον μετ' ἑαυτῶν ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ νυμφίος ἐβράδυνεν, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκοιμῶντο. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς νυκτὸς ἠκούσθη κραυγὴ : Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται· ἐξέλθετε εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ. Τότε ἐσηκώθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἠτοίμασαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν.

Καὶ εἶπον αἱ μωραὶ πρὸς τὰς φρονίμους : Δότε εἰς ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐλαίου σας, διότι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι : Μήποτε δὲν ἀρκέσῃ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς σᾶς, ὑπάγετε κάλλιον πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε δι' ἑαυτὰς. Ἐν τῷ δὲ ἀπήρχοντο διὰ τὸ ἀγοράσωσιν, ἦλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὑστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιποὶ παρθένοι λέγουσαι : Κύριε, Κύριε, ἀνοιξον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν : Ἀληθῶς σᾶς λέγω, ὅτι δὲν σᾶς γνωρίζω.

Ἀγρυπνεῖτε λοιπόν· ἔστε πάντοτε ἑτοιμοὶ, διότι δὲν εἰξεύρετε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται·»

Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ εἶναι προμηθεύς, καὶ ὄχι ἐπιμηθεύς.

3. Παραβολὴ τῶν δέκα ταλάντων.

Διδάσκων ὁ Σωτῆρ, ὅτι πάντες κατὰ τὰς δυνάμεις μας ὀφείλομεν νὰ καλλιεργῶμεν τὰ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Θεοῦ, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν :

« Ἀνθρωπὸς τις ἀναχωρῶν, ἐκάλεσε τοὺς δούλους αὐτοῦ, καὶ παρέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ εἰς ἄλλον μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, εἰς ἄλλον δὲ δύο, εἰς ἄλλον δὲ ἓν, εἰς ἕκαστον κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἰκανότητα, καὶ ἀνεχώρησεν εὐθύς.— Ὑπήγγεν ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, καὶ ἐεργάσθη μετὰ αὐτά, καὶ ἐκέρδισεν ἄλλα πέντε τάλαντα. Ὁσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδισε

καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ὁ δὲ λαβὼν τὸ ἐν ὑπῆγῃ καὶ ἔσκαψεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. — Μετὰ τινα καιρὸν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ ζητεῖ λόγον παρ' αὐτῶν. Καὶ ἔλθων ὁ λαβὼν τὰ πέντε τάλαντα, προσέφερεν ἄλλα πέντε λέγων: Κύριε, πέντε τάλαντα μοῦ παρέδωκας. Ἴδου ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδισα μὲ αὐτά. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος αὐτοῦ: Εὖγε δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰς τὰ ὀλίγα ἐφάνης πιστός, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει, εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὰ δύο τάλαντα, εἶπε: Κύριε δύο τάλαντα μοῦ παρέδωκας: Ἴδου ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδισα μὲ αὐτά. Εἶπε δὲ καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος αὐτοῦ: Εὖγε δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, εἰς ὀλίγα ἐδείχθης πιστός, ἐπὶ πολλῶν θέλω σὲ καταστήσει: εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου.

Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ λαβὼν τὸ ἐν τάλαντον, εἶπε: Κύριε, ἐγνώρισα ὅτι εἶσαι σκληρὸς ἄνθρωπος, φερίζων ἔπου δὲν ἔσπειρας καὶ συνάγων, ἔπου δὲν διεσκόρπισας, καὶ φοδηθεὶς ὑπῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ. Ἴδου ἔχεις τὸ σόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Κύριος αὐτοῦ, εἶπε πρὸς αὐτόν: Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἤξευρες ὅτι φερίζω, ἔπου δὲν ἔσπειρα, καὶ συνάγω ἔθεν δὲν διεσκόπισα, ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βάλῃς τὸ ἀργύριόν μου εἰς τοὺς τραπεζίτας, καὶ ἔλθων ἐγὼ, ἤθελον λάβει τὸ ἐμὸν μετὰ τόκου.

Λάβετε λοιπὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε εἰς τὸν ἔχοντα τὰ δέκα τάλαντα, διότι εἰς πάντα τὸν ἔχοντα θέλει δοθῆ καὶ περισσευθῆ, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἔχει, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ τὸν ἀχρεῖον τοῦτον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ θέλει εἶσθαι ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ τριγμὸς τῶν ὀδόντων.

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης διδάσκει ὁ Σωτὴρ ὅτι ἕκαστος ἄνθρωπος ἔλαβε παρὰ τοῦ Θεοῦ χάρισμα, ὁ μὲν πολλά, ὁ δὲ ὀλίγα, ἕκαστος κατὰ τὴν ἰδίαν του δύναμιν, τὰ ὅποια ὀφείλει νὰ καλλιεργῇ καὶ ἀναπτύσῃ διὰ τῆς μελέτης, διὰ τῆς ἐντίμου ἐργασίας, διὰ τῆς διδασκαλίας, καὶ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς πολιτείας παρεχομένων μέσων. Ὅστις εἶνε ὀκνηρὸς καὶ δὲν ἐπιμελεῖται τὸ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοθὲν τάλαντον (χάρισμα), θέλει τιμωρηθῆ καὶ θὰ ἀφαιρεθῆ ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἔχει.

4. Παραβολή τοῦ ποιμένος τοῦ χωρίζοντος τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐριφίων.

Ὁ Σωτὴρ θέλων νὰ διδάξῃ ὅτι ἡ πρώτη καὶ κυρία ἀρετὴ εἶνε ἡ ἀ γ ἀ π η, πρῶτον πρὸς τὸν Θεὸν καὶ δεῦτερον πρὸς τὸν πλησίον καὶ ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κρίσεως θὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ ἔ ρ γ α ἀ γ α φ ἀ, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν :

Ὅταν ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε θέλει καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. Καὶ θέλουσι συναχθῆ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ θέλει χωρίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, καθὼς ὁ ποιμὴν χωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐριφίων, καὶ θέλει στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ ἀριστερῶν.

Τότε ὁ βασιλεὺς θέλει εἶπει πρὸς τοὺς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ: Ἐλθετε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην εἰς ὑμᾶς βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, διότι ἐπεινάσα, καὶ μοι ἐδώκατε νὰ φάγω, ἐδίψησα, καὶ μὲ ἐποίησατε, ξένος ἡμῶν, καὶ μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνός, καὶ μὲ ἐνεδύσατε, ἡσθένησα, καὶ μὲ ἐπεσκέψθητε, ἐν τῇ φυλακῇ ἡμῶν καὶ ἦλθετε πρὸς ἐμέ:

Τότε θέλουσιν ἀποκριθῆ πρὸς αὐτὸν οἱ δίκαιοι, λέγοντες: Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποίησαμεν; πότε δὲ σὲ εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἦλθομεν πρὸς σέ; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς θέλει εἶπει πρὸς αὐτούς: Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι ἐφ' ἕσπον ἐποιήσατε εἰς ἕνα τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, εἰς ἐμὲ ἐποιήσατε.

Τότε θέλει εἶπει πρὸς τοὺς ἐξ ἀριστερῶν: Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, διότι ἐπεινάσα, καὶ δὲν μοι ἐδώκατε νὰ φάγω, ἐδίψησα, καὶ δὲν μὲ ἐποίησατε, ξένος ἡμῶν, καὶ δὲν μὲ ἐφιλοξενήσατε, γυμνός, καὶ δὲν μὲ ἐνεδύσατε, ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν μὲ ἐπεσκέψθητε.

Τότε θέλουσιν ἀποκριθῆ πρὸς αὐτὸν καὶ αὐτοί, λέγοντες: Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ δὲν σε ὑπηρετήσαμεν; Τότε θέλει ἀποκριθῆ πρὸς αὐτούς, λέγων: Ἀληθῶς σὰς λέγω, ὅτι, ἐφ' ἕσπον δὲν ἐποιήσατε εἰς ἕνα τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ εἰς ἐμὲ ἐποιήσατε.

Καὶ θέλουσιν ἀπέλθει οἱ μὲν ἄδικοι εἰς κόλασιν αἰώνιον οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. (1)

Ὁ Θεὸς ζητεῖ καρδίαν καθαρὰν. — «Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεῶν».

5. Παραβολὴ τοῦ πλουσίου, τοῦ ὁποῖου εὐφόρησεν ἡ χώρα.

Διδάσκων ὁ Σωτὴρ, ὅτι ὁ πλοῦτος εἶνε πρόσκαίρον ἀγαθόν, ὁ δὲ πλούσιος εἶνε μόνον οἰκονόμος τοῦ Θεοῦ, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολὴν :

Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα, καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων: Τί νὰ πράξω, διότι δὲν ἔχω ποῦ νὰ συνάξω τοὺς καρπούς μου; Καὶ εἶπε: Τοῦτο θέλω πράξει· θέλω κρημνίσαι τὰς ἀποθήκας μου, καὶ οἰκοδομήσει μεγαλειτέρας, καὶ θέλω συναξαι ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, καὶ θέλω εἶπει πρὸς τὴν ψυχὴν μου. Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ, κείμενα εἰς ἔτη πολλὰ· ἀναπαύσου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Θεός. Ἄφρον, ταύτην τὴν νύκτα τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ὅσα δὲ ἠτοίμασας τίνος θὰ εἶνε; — Οὕτω θὰ συμβῆ εἰς πάντα, ὅστις θησαυρίζει εἰς ἑαυτὸν, καὶ δὲν πλουτεῖ εἰς Θεόν.

Ἡ ὑπέμετρος ἀγάπη τοῦ πλούτου καὶ ἡ ἀκράτητος ἐπιθυμία πρὸς ἀπόκτησιν ἐπιγείων ἀγαθῶν φέρουσι ζάλην καὶ φροντίδας.

Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου εἶνε ἄγνωστος.

6. Παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.

Διδάσκων ὁ Σωτὴρ ὅτι ὀφείλομεν πάντα ἄνθρωπον ἀνεξαιρέτως νὰ ἀγαπῶμεν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθρούς καὶ ἄλλοφύλους καὶ ἄλλοθρήσκους, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολὴν :

Νομικός τις, πεπαιδευμένος, προσῆλθεν εἰς τὸν Ἰησοῦν, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων: Διδάσκαλε, τί νὰ κάμω διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωὴν; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἐν τῷ μωσαϊκῷ νόμῳ τί εἶνε γεγραμμένον; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν: «Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ

(1) Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦτο λέγεται καὶ Εὐαγγέλιον τῆς ἐσχάτης ἡμέρας τῆς κρίσεως, διότι λόγος γίνεται περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν. Ἀναγινώσεται δὲ κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς ἀπόκρου.

ελης τῆς δυνάμεώς σου, καὶ ἐξ ελης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν: Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ, καὶ θέλεις ζῆσει. Ἄλλ' ἐκεῖνος θέλων νὰ δικαιώσῃ ἑαυτόν, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν: Καὶ τίς εἶνε πλησίον μου;

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε τὴν παραβολὴν ταύτην: Ἄνθρωπός τις κατέβαινε ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ περιέπεσεν εἰς ληστὰς, οἵτινες, ἀφοῦ ἐγύμνωσαν καὶ κατεπλήγωσαν αὐτόν, ἀπῆλθον, ἀφέντες αὐτὸν ἡμιθανῆ.



Κατὰ τύχην δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινε δι' ἐκείνης τῆς ὁδοῦ, καὶ ἰδὼν αὐτόν, ἔμεινεν ἀδιάφορος καὶ ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευῖτης, φθάσας εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον, ἔλθων καὶ ἰδὼν, οὐδεμίαν προσοχὴν ἔδωκεν εἰς αὐτόν.

Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδοιπορῶν, ἦλθεν εἰς τὸν τόπον οὗτου ἦτο, καὶ ἰδὼν αὐτόν εὐσπλαγχνίσθη καὶ πλησιάσας ἔδεξε τὰς πληγὰς αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, καὶ ἐπιβιάσας αὐτόν ἐπὶ τὸ κτήνος αὐτοῦ, ἔφερον αὐτόν εἰς τι ξενοδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ.

Τὴν δ' ἐπαύριον, ὅτε ἐξήρχετο, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια, ἔδωκεν εἰς τὸν ξενοδόχον, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ εἰ, τι ἂν πλέον δαπανήσῃς, ἐγώ, ὅταν ἐπανέλθω, θέλω σοὶ ἀποδώσει.

Τίς λοιπὸν ἐκ τῶν τριῶν τούτων σοῦ φαίνεται ὅτι ἐδείχθη καὶ ἔγεινε πλησίον τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστὰς; Ὁ δὲ εἶπεν: ὁ

ποιήσας τὸ ἔλεος εἰς αὐτόν. Εἶπε λοιπὸν πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς :
Ὑπαγε, καὶ ποίει καὶ σὺ ὁμοίως.

Ὁ μιλὸς Σαμαρείτης εἶνε ὁ Σωτήρ, τὸν ὁποῖον οἱ Ἰουδαῖοι ἐκάλουν ὑβριστικῶς Σαμαρείτην, δηλ. ὄχι γνήσιον Ἰουδαῖον.

Τὰ δύο δηνάγια εἶνε ἡ Παλαιὰ καὶ ἡ Καινὴ Διαθήκη. — Τὸ πανδοχεῖον εἶνε ἡ Ἐκκλησία. — Ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ Λευΐτης δηλοῦσιν, ὅτι αἱ τελεταὶ καὶ αἱ θυσίαι καὶ οἱ ἱερεῖς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης δὲν ἦσαν ἱκανοὶ νὰ σώσωσι τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν.

Παραβολὴ τοῦ πλουτοῦ καὶ τοῦ Λαζάρου.

Διδάσκων ὁ Σωτήρ ὁποῖαν τιμωρίαν ὑφίστανται οἱ πλούσιοι ἐκεῖνοι, ὅτινες δὲν ἐλεοῦσι τοὺς πτωχοὺς, καὶ ὁποῖαν δόξαν καὶ μακαριότητα ἀπολαμβάνουσιν οἱ πτωχοὶ ἐκεῖνοι, ὅτινες καρτερικῶς καὶ μετὰ πίστεως καὶ ἐλπίδος πρὸς τὸν Θεὸν ὑπομένουσι τὰς δυστυχίας ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν.

Ἄνθρωπός τις ἦτο πλούσιος καὶ ἐνεδύετο πορφύραν καὶ στολὴν βυσσίνην, (ἤτοι πολυτελεῆ ἐνδύματα), εὐφραϊνόμενος καθ' ἡμέραν μεγαλοπρεπῶς. Ἦτο δὲ καὶ πτωχός τις ὀνομαζόμενος Λάζαρος ὅστις ἔκειτο πληγῶμένος πλησίον τῆς πύλης αὐτοῦ, καὶ ἐπεθύμει νὰ χορτασθῆ ἀπὸ τῶν ψιχίων, τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουτοῦ, ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἔλειχον τὰς πληγὰς αὐτοῦ. Ἀπέθανε δὲ ὁ πτωχός, καὶ οἱ ἄγγελοι ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη.

Καὶ ἐν τῷ Ἄδῃ ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἦτο ἐν βασάνοις, βλέπει τὸν Ἀβραάμ μακρόθεν, καὶ τὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς φωνάξας εἶπε: Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ εἰς τὸ ὕδωρ καὶ δροσίῃ τὴν γλῶσσάν μου, διότι βασανίζομαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ ὁ Ἀβραάμ: Τέκνον, ἐνθυμήθητι, ὅτι ἀπήλαυσας σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ ὁ Λάζαρος τὰ κακὰ· τὴν οὖτος μὲν παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι. Καὶ ἐκτὸς τούτου, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν ὑπάρχει χάσμα μέγα, ὥστε οἱ θέλοντες νὰ διαβῶσιν ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς, νὰ μὴ δύνανται, μηδὲ οἱ αὐτόθεν πρὸς ἡμᾶς.

Τότε εἶπεν ὁ πλούσιος: Παρακαλῶ σε λοιπὸν, πάτερ, νὰ πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου, διὰ νὰ βεβαιώσῃ τοὺς



πέντε ἀδελφούς μου τί συμβαίνει ἐν τῷ Ἄδῃ, καὶ διδάξῃ αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ὥστε νὰ μὴ ἐλθῶσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀβραάμ: Ἐχουσι τὸν Μωυσέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἅς ἀκούσωσιν αὐτοὺς. Ὁ δὲ εἶπεν: Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ τῶν νεκρῶν ὑπάγῃ πρὸς αὐτούς, θέλουσι μετανοήσει. Εἶπε δὲ πάλιν πρὸς αὐτόν: Ἐάν τὸν Μωυσέα καὶ τοὺς προφῆτας δὲν ἀκούσωσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἀναστῆ ἐκ νεκρῶν, θέλουσι πεισθῆ.

Ἐκ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ ἐξαρτάται ἡ ἀνακούφισις τῶν ἀμαρτωλῶν δι' ὃ καὶ ἡμεῖς δεήσεις καὶ μνημόσυνα τελοῦμεν, παρακαλοῦντες τὸν Θεόν, ἵνα δώσει μικρὰν χάριν εἰς τοὺς ἀμαρτωλοὺς.

Τοῦ πλουσίου τὸ ὄνομα δὲν ἀναφέρεται. Ὁ πλοῦτος καὶ αἱ τρυφαὶ καὶ ἡ πολυτέλεια δὲν ἔχουσιν ἀξίαν, ἐάν δὲν ἔχωμεν ὄνομα χρηστόν. «Κρείσσον ὄνομα χρηστόν, ὑπὲρ πλοῦτον πολύν».

X 8 Παραβολὴ τῶν κακῶν γεωργῶν

Ἐλέγχων ὁ Σωτὴρ τοὺς Ἰουδαίους, καὶ κυρίως τοὺς γραμματεῖς καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς, οἵτινες οὐ μόνον δὲν ἐδίδασκον ἀληθῶς τὸν λαόν, τὸν λογικὸν τοῦτον ἀμπελῶνα, ἀλλὰ καὶ ἔδερον καὶ ἐκακοποιοῦν τοὺς προφῆτας καὶ τοὺς ἀγίους ἀνδρας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, καὶ τέλος ἐβόλευσαν καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολήν;

Ἀνθρώπος τις ἦτο οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ περιέβαλεν αὐτὸν μὲ φραγμόν, καὶ ἔσκαψεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ἐκοδόμησε πύργον, καὶ ἐμίσθωσεν αὐτὸν εἰς γεωργοὺς, καὶ ἔπειτα ἀπῆλθεν.

Ὅτε δὲ ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, διὰ νὰ λάβωσι τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. Καὶ συλλαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ἄλλον μὲν ἔδειραν, ἄλλον δὲ ἐφόνευσαν, ἄλλον δὲ ἐλιθοβόλησαν.

Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, πλειοτέρους τῶν πρώτων, καὶ πάλιν ἔπραξαν εἰς αὐτοὺς ὁμοίως.

Ὑστερον δὲ ἀπέστειλεν εἰς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων: Θέλουσιν ἐντραπή τὸν υἱόν μου. Ἀλλ' οἱ γεωργοί, ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον πρὸς ἀλλήλους: Οὗτος εἶναι ὁ κληρονόμος· ἔλθετε, ἅς φονεύσωμεν αὐτόν, καὶ ἅς λάβωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ συλλα-

βόντες αὐτόν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελώνος, καὶ ἐφόνευσαν αὐτόν.

Ὅταν λοιπὸν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελώνος, τί θέλει ποιῆσει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους; Λέγουσι πρὸς αὐτόν: Κακοὺς κακῶς θέλει ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελώνα θέλει μισθώσει εἰς ἄλλους γεωργοὺς, ὅτινες θέλουσιν ἀποδώσει εἰς αὐτὸν τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

Λέγει εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς: Ποτὲ δὲν ἀνεγνώσατε ἐν ταῖς Γραφαῖς, ὅτι λίθος, τὸν ὁποῖον ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, αὐτός ἐγένετο κεφαλὴ γωνίας; παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ εἶνε θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

Διὰ τοῦτο λέγω, ὅτι θὰ ἀφαιρεθῇ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ὑμᾶς καὶ θὰ δοθῇ εἰς ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἐν καιρῷ θὰ φέρῃ τοὺς καρποὺς αὐτῆς.

Ὁ λίθος, τὸν ὁποῖον περιεφρόνησαν οἱ Ἰουδαῖοι εἶνε ὁ Χριστός, ὅστις ἐγένετο ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ κακοὶ γεωργοὶ εἶνε οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι — Ἀμπελῶν εἶνε ὁ Ἰουδαϊκὸς λαός, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς περιέφραξε διὰ τῶν ἐπαγγελιῶν καὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποῖου ἐθεμελίωσε τὴν συναγωγὴν. — Ὁ υἱὸς τοῦ οἰκοδοσπότη εἶνε ὁ Σωτὴρ, τὸν ὁποῖον οἱ κακοὶ γεωργοὶ ἐσταύρωσαν.

Ἰ. Α. Γριμπος

9. Παραβολὴ τοῦ ποιήσαντος δαίπνιον μέγα.

Κατακρίνων ὁ Σωτὴρ ἐκείνους, ὅτινες εἶνε παραδεδομένοι εἰς τὰ ὑλικά ἀγαθὰ καὶ φροντίζουσι μόνον διὰ νὰ αὐξήσωσι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, ἀμελοῦσι δὲ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολὴν:

Ἀνθρωπὸς τις ἐποίησε δαίπνιον μέγα καὶ ἐκόλεσε πολλοὺς, καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δαίπνου, διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τοὺς κεκλημένους: Ἐρχεσθε, ἐπειδὴ πάντα εἶνε ἤδη ἑτοιμα. Καὶ ἤρχισαν πάντες μετὰ μίαν γνώμην νὰ παραιτῶνται. Ὁ πρῶτος εἶπε πρὸς αὐτόν: Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ἀπέλθω νὰ ἴδω αὐτόν· παρακαλῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπεν: Ἠγόρασα πέντε ζεύγη βοῶν, καὶ ὑπάγω νὰ δοκιμάσω αὐτά, παρακαλῶ σε ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἄλλος εἶπε: Γυναίκα ἐνουμφεύθη καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω. Καὶ ἔλθων ὁ δούλος ἐκείνος ἀπήγγειλε πρὸς τὸν Κύριον αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὁ οἰκοδοσπότης εἶπε πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ. Ἐξέλθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ἐδοὺς τῆς

πόλεως, καὶ εἰσάγαγε ἐδῶ τοὺς πτωχοὺς καὶ βεβλαμμένους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς. Καὶ εἶπεν ὁ δούλος: Κύριε, ἐγένετο ὡς προσέταξας, καὶ εἶνε ἔτι τόπος. Καὶ εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τὸν δούλον: Ἐξέλθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγκασον νὰ εἰσέλθωσι διὰ νὰ γεμισθῇ ὁ οἶκος μου, διότι σὰς λέγω, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων θέλει γευθῆ τοῦ δείπνου μου, διότι πολλοὶ εἶνε οἱ κλητοί, ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί.

Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, εἶνε ὁ Θεός. Ὁ δούλος εἶνε ὁ Σωτὴρ, ὅστις ἔλαβε μορφήν δούλου, ἕγενεν ἄνθρωπος διὰ νὰ καλέσῃ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν τὸν κόσμον, ὅστις ἦτο δούλος τῆς ἁμαρτίας. Οἱ κλημένοι εἶνε οἱ Ἰουδαῖοι πρῶτον, εἶτα δὲ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, πρὸς τοὺς ὁποίους κηρῦσσεται μὲν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν δέχονται τὴν πρόσκλησιν, διότι εἶνε παραδεδομένοι μόνον εἰς τὰ ὑλικά ἀγαθὰ. Διὰ τοῦτο, οὗτοι μὲν, ὡς ἀνάξιοι, τιμωροῦνται, μένουσιν ἔξω τοῦ δείπνου καὶ τοῦ γάμου, ἐκεῖνοι δὲ, οἵτινες μετενόησαν καὶ ἕγεναν ἀληθεῖς Χριστιανοί, θὰ κληρονομήσωσι τὴν αἰώνιον βασιλείαν.

10. Παραβολὴ τοῦ φιλάνθρωπου καὶ δικαίου βασιλέως.

Διδάσκων ὁ Σωτὴρ, ὅτι πρέπει νὰ ἤμεθα φιλάνθρωποι πρὸς τὴν πλησίον καὶ νὰ συγχωρῶμεν τὰ σφάλματα αὐτοῦ, καθὼς ὁ Θεὸς συγχωρεῖ τὰ ἰδικά μας, εἶπε τὴν ἐξῆς παραβολὴν:

Ὡμοιωθῆ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μὲ ἄνθρωπον βασιλέα, ὅστις ἠθέλησε νὰ λογαργιασθῆ μετὰ τῶν δούλων του. Καὶ πρῶτον προσήλθεν εἰς ὀφειλέτης δέκα χιλιάδων ταλάντων. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος δὲν εἶχε νὰ ἀποδώσῃ, διέταξεν ὁ κύριος αὐτοῦ νὰ πωλήσωσι τὴν οἰκίαν καὶ πάντα ἕσα εἶχε καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ χρέος. Πεσὼν ἔμως ὁ δούλος εἰς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου του προσεκύνη αὐτὸν καὶ παρεκάλει νὰ τὸν εὐσπλαγχνισθῇ καὶ περιμείνῃ, ὁ δὲ κύριος εὐσπλαγχνισθεὶς ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ ἀφήκεν εἰς αὐτὸν τὸ δάνειον.

Ἐξελθὼν δὲ ὁ δούλος ἐκεῖνος, εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων του, ὅστις ἔχρεώσκει εἰς αὐτὸν ἑκατὸν δηνάρια, καὶ συλλαβὼν αὐτὸν, τὸν ἐπέριξε, λέγων: ἀπόδος μοι ὅ,τι μοῦ χρεωστεῖς. Πεσὼν δὲ ὁ σύνδουλος εἰς τοὺς πόδας παρεκάλει αὐτὸν λέγων: Μακροθύμησον εἰς ἐμέ, καὶ θὰ σοῦ ἀποδοῦ τὸ χρέος. Ἐκεῖνος δὲ δὲν ἤθελεν, ἀλλ' ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ χρέος.

Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα καὶ τὴν ἀσπλαγχνίαν του, ἐλυπήθησαν πολὺ, καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν κύριον, ἀνήγγειλαν ἀκριβῶς τὰ διατρέξαντα. Τότε προσκάλεσας αὐτὸν ὁ κύριος, λέγει εἰς αὐτόν: Δούλε πονηρὲ, ἐγὼ σοῦ ἀφήκα ὄλον ἐκεῖνο τὸ πολὺ χρέος, ἐπειδὴ με παρεκάλεσας· δὲν ἔπρεπε καὶ σὺ νὰ ἐλεήσης τὸν σύνδουλόν σου, καθὼς καὶ ἐγὼ σὲ ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεῖς ὁ κύριος αὐτοῦ, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, ἕως οὗ ἀποδώσῃ ὄλον τὸ χρέος.

«Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν».

11. ¶ Παραβολὴ τοῦ ἀδίκου κριτοῦ..

Διδάσκων ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἀποδῶ τὸ δίκαιον εἰς τὸν ἀδικούμενον, καὶ νὰ μὴ ἐπιμένῃ εἰς τὸ κακόν, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολὴν.

Ἦτο κριτὴς τις ἐν τινὶ πόλει, μὴ φοβούμενος τὸν Θεὸν καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπόμενος. Ἦτο δὲ μία χήρα γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ἣτις ἤρχετο εἰς τὸν κριτὴν, παρακαλοῦσα καὶ λέγουσα Ἐπίδοσ μοι δικαιοσύνην· σῶσον με ἀπὸ τὸν ἀντίδικόν μου. Οὗτος δὲ ἔμενεν ἀδιάφορος καὶ ἀσπλαγχνος. Ἄλλ' ἡ χήρα ἐπέμενε καὶ ἤρχετο καθ' ἑκάστην πρὸς αὐτόν. — Τέλος ὁ κριτὴς εἶπε καθ' ἑαυτὸν Ἄν καὶ τὸν Θεὸν δὲν φοβοῦμαι καθ' ἄνθρωπον δὲν ἐντρέπωμαι, ἐπειδὴ ὁμοῦς ἡ χήρα αὕτη ἐπιμένει καὶ με ἐνοχλεῖ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν, διὰ τοῦτο θὰ τῆς δώσω δίκαιον. — Καὶ πράγματι ἠλέησε καὶ ἐδικαίωσε τὴν χήραν.

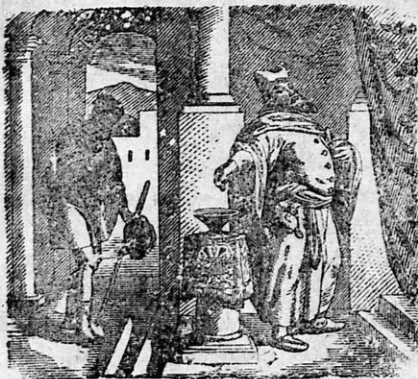
Τότε εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἀκούοντας αὐτόν: Ἠκούσατε τί ἐπραξεν ὁ ἀδικὸς ἐκεῖνος κριτὴς; Ὁ Θεός, ὁ δίκαιος κριτὴς, δὲν θὰ ἐλεήσῃ καὶ εἰσακούσῃ ἐκείνους, οἳτινες μετὰ πίστεως παρακαλοῦσιν αὐτόν;

«Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὐρήσετε, κρούετε καὶ ἄνοιγῆσεται ὑμῖν».

X 12. Παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου

Θέλων ὁ Σωτὴρ νὰ διδάξῃ, ὅτι ἡ ταπεινοφροσύνη ἀνυψοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἡ δὲ ὑπερηφάνεια ταπεινοῖ αὐτόν, εἶπε τὴν ἑξῆς παραβολήν.

Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν διὰ νὰ προσευχηθῶσιν. Ὁ εἰς ἦτο Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς προσήχετο καθ' ἑαυτὸν ταῦτα: Εὐχαριστῶ Σε, Θεέ, ὅτι δὲν εἰμαι καθὼς οὗτος ὁ τελώνης. Νηστεύω δις τῆς ἐβδομάδος, δίδω τὸ δέκατον ἐξ ὧλων ὅσα ἔχω.



Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἰστάμενος, δὲν ᾔθελεν οὔτε τοὺς ὀφθαλμούς του νὰ ὑψώσῃ εἰς τὴν οὐρανόν, ἀλλ' ἔτυπτε τὸ στήθος αὐτοῦ, λέγων: «Ὁ Θεός, ἐλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ». Τότε λέγει ὁ Σωτὴρ: Κατέβη ὁ τελώνης εἰς τὴν οἶκον αὐτοῦ δεδικαιωμένος μᾶλλον παρὰ ὁ Φαρισαῖος, διότι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. X

«Οὐδεὶς ἀναμάρτητος, εἰμὴ ὁ Θεός». — Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶνε ἡ πρώτη ἀρετὴ τοῦ Χριστιανοῦ. — Οἱ Φαρισαῖοι ἦσαν οἱ διδάσκαλοι τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες ἐκαυχῶντο διὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐστηρότητα καὶ δικαιοσύνην των. — Οἱ τελῶναι ἐθεωροῦντο ἄδικοι, διότι ἐλάμβανον πολλοὺς φόρους καὶ ἐπίεζον τὸν λαόν.

§ 22. Ὁ πλούσιος νεανίσκος.

Νεανίσκος τις, πλούσιος καὶ ἄρχων, προσῆλθεν εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἠρώτησεν αὐτόν, εἰπών: Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν νὰ πράξω, διὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνιον ζωὴν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ: Διὰ τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰμὴ εἰς, ὁ Θεός.

Ἐὰν θέλῃς νὰ εἰσέλθῃς εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, φύλαξον τὰς ἐντολάς. Ὁ δὲ νεανίσκος λέγει πρὸς αὐτόν: Ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τό: οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητός μου· τί πλέον μου λείπει; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν: Ἐὰν θέλῃς νὰ γίνῃς τέλειος, ὑπάγε, πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ θὰ ἔχῃς θησαυρὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι.

Ἀκούσας ταῦτα ὁ νεανίσκος, ἀπῆλθε λυπούμενος, διότι ἦτο πολὺ πλούσιος, ἔχων κτήματα πολλὰ.— Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ: πόσον δυσκόλως οἱ πλούσιοι θὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· εὐκολώτερον εἶνε νὰ διέλθῃ κάμηλος⁽¹⁾ διὰ τῆς ὀπῆς τῆς βελόνης ἢ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο καὶ ἔλεγον: τίς λοιπὸν δύναται νὰ σωθῇ;— Παρατηρήσας τότε αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε; «τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατὰ ἔστι παρὰ τῷ Θεῷ».

« Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν ».

§ 23 Ὁ Σωτὴρ ἔργῳ ἐκπληροῖ τὴν διδασκαλίαν του.

Ὁ Σωτὴρ καὶ διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ βίου, διὰ τῶν πράξεών του, ἐξεπλήρωσεν ἀκριβῶς ὅλα ὅσα ἐδίδαξε, δηλαδὴ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην.

1) Τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην ἐπέδειξεν ὁ Χριστὸς τρανώς, διότι ἀκριβῶς ἐξεπλήρωσε τὸ θεῖον Αὐτοῦ θέλημα. Πρώτη αὐτοῦ φροντίς ἦτο νὰ ποιῇ τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς του. Ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον, ἔπαθε πολλά, ὑβρίσθη, ἐσυκοφαντήθη, ἐρραπίσθη, ἐσταυρώθη· τὰ πάντα ὑπέμεινε, ὅπως δοξασθῇ ὁ οὐράνιος αὐτοῦ Πατήρ, ὅπως γείνη τὸ θέλημά του καὶ ἔλθῃ ἡ βασιλεία του. Προσηύχετο, ἐδοξολόγει, ἠὺχαρίσται τὸν Θεόν, ἔκλινε τὸ γόνυ καὶ ἠτένιζε τὸ βλέμμα του πρὸς Αὐτόν.

(1) Τινὰ κείμενα ἔχουσι κάμιλον (=σχοινίον χονδρὸν). Προτιμητέα ἡ γραφή κ α μ η λ ο ς.

2) Τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην ἐφανέρωσε σαφῶς ὁ Σωτὴρ· διότι χάριν τοῦ ἀνθρώπου κατήλθεν ἐξ οὐροῦ καὶ ἔπαθεν ὡς ἀνθρώπος. — Ὡς καλὸς ποιμὴν ἐθυσίασε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων. — Ἐχαιρε χαρὰν μεγάλην διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀμαρτωλοῦ.

Παράδειγμα ἔχομεν τὸν ἀρχιτελώνην καὶ πλούσιον Ζακχαῖον. Οὗτος, ἐπειδὴ ἦτο μικρὸς τὰ ἀνάστημα, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἀνέβη ἐπάνω εἰς μίαν συκομορέαν, πλησίον τῆς ὁδοῦ ἔμελλε νὰ διέλθῃ ὁ Χριστὸς, ὅστις, ἅμμι τὸν εἶδε, καὶ ὡς καρδιογνώστης ἐγνώρισε τὴν μετάνοιάν του, εἶπεν εἰς αὐτὸν: «Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι, διότι σήμερον θὰ μείνω εἰς τὸν οἶκόν σου». Ὁ δὲ Ζακχαῖος, μετανοήσας, ἔδωκε τὰ ἥμισυ τῶν ὑπαρχόντων του εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀπέδωκε τὸ τετραπλοῦν εἰς ὅποιον ἠδίκησε. Τότε ὁ Χριστὸς χαίρων διὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ, εἶπε: «Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο». (Λουκ. ιθ' 1—10).

Ἄλλο παράδειγμα τῆς ἀγάπης τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἔχομεν τὸ τῆς ἀμαρτωλοῦ γυναικὸς, τὴν ὁποίαν ἤθελον οἱ Φαρισαῖοι νὰ καταδικάσωσιν εἰς τὸν διὰ λιθοβολισμοῦ θάνατον. Τότε ὁ Σωτὴρ εἶπε τὸν θαυμαστὸν ἐκεῖνον λόγον: «Ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος τιν ἴθι κατ' αὐτῆς ἅς ρίψῃ». Τοιοῦτρόπως δὲ καὶ τοὺς Φαρισαίους κατήσχυνε, διδάξας, ὅτι οὐδεὶς εἶνε ἀναμάρτητος πλην τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν γυναῖκα ἔσωσεν εἰπὼν εἰς αὐτήν: «Πορεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε».

Ἡγάπα τὴν ἀθωότητα, τὴν ἀπλότητα καὶ τὸ ἀνυπόκριτον τῆς καρδίας τῶν παιδῶν. Ἐλεγε δέ: «Ἄφετε τὰ παιδία νὰ ἔλθωσι πρὸς με, καὶ μὴ ἐμποδίζητε αὐτά, διότι τῶν τοιούτων εἶνε ἡ βασιλεία τῶν Οὐρανῶν».

Ὡς φίλος, ἦτο φίλος θεῖος, πιστὸς καὶ εἰλικρινῆς καὶ εὐεργετικὸς δι' ὃ καὶ ἐλυπήθη καὶ ἔκλαυσε διὰ τὸν θάνατον τοῦ φίλου αὐτοῦ Λαζάρου, καὶ παρηγόρησε τὰς θρηνοῦσας ἀδελφὰς αὐτοῦ, ἀναστήσας αὐτόν.

3) Ἡγάπα τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα. Εἶπεν ὅτι δὲν εἶνε καλὸν νὰ λαμβάνῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του καὶ νὰ τὸν ρίπτῃ εἰς τοὺς ξένους καὶ τὰ κυνάρια. Ἐλυπεῖτο δὲ πολὺ διὰ τὴν ἀπιστίαν τῶν Ἰουδαίων.

4) Καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς του, τοὺς σταυρώσαντας

καὶ ὑβρίζοντας αὐτόν, ἡ καρδία τοῦ Σωτῆρος ἦτο πλήρης ἀγάπης. Ἐν ᾧ ἐδιώκετο, εὐηργέτει, ἐν ᾧ ὑβρίζετο, ἠλόβγει. — Ἐπὶ τοῦ ὄδου νηροῦ σταυροῦ εὐρισκόμενος, συνεχώρει τοὺς ἐχθρούς του, παρεκάλει δὲ καὶ τὸν οὐράνιον αὐτοῦ πατέρα νὰ συγχωρήσῃ αὐτούς, εἰπὼν: «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσι». (Λουκ. κγ' 34).
Ὁλος ὁ βίος τοῦ Σωτῆρος ἦτο ἀγάπη πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν πλησίον, διὰ λόγων καὶ δι' ἔργων ἐκδηλουμένη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ

§ 24. Τὰ ἐπὶ τῆς φύσεως θαύματα.

1) Τὸ πρῶτον θαῦμα ἐτέλεσεν ὁ Σωτὴρ ἐν τῷ γάμῳ ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας. (Ἰωαν. β' 1—11).

«Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦτο καὶ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. Προσεκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς



καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. Ὅτε δὲ δὲν εἶχον πλέον οἶνον λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν: Οἶνον δὲν ἔχουσι. Λέγει

πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς: Τί εἶνε μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, γυναῖκα; δὲν ἦλθεν ἔτι ἡ ὥρα μου. Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ὑπηρέτας: Ὅτι σὰς λέγει κάμετε. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ κείμεναι κατὰ τὸ ἔθος τοῦ καθαρισμοῦ τῶν Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἐκάστη δύο ἢ τρεῖς μετρητάς. Λέγει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς: Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος». Καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. Καὶ λέγει πρὸς αὐτούς: «Ἀντλήσατε τώρα καὶ φέρετε πρὸς τὸν ἀρχιτρίκλινον». Καὶ ἔφεραν. Καθὼς δὲ ὁ ἀρχιτρίκλινος ἐγεύθη τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον μεταβεβλημένον, καὶ δὲν ἤξευρε πόθεν εἶνε, (οἱ ὑπηρέται ὅμως ἤξευρον οἱ ἀντλήσαντες τὸ ὕδωρ), τότε φωνάζει τὸν νομφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος, καὶ λέγει πρὸς αὐτόν: «Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον βέλλει, καὶ ἄφ' οὗ πίνωσι πολὺ, τότε τὸν κατώτερον οὐ ἐφύλαξας τὸν καλὸν οἶνον ἕως τώρα». X — F

2) Εὐρισκόμενος ὁ Σωτὴρ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔπου ἐδίδασκε τὸν ὄχλον, ἐχόρτασε διὰ πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων, ἀφ' οὗ προη-



γουμένως ἠὐλόγησεν αὐτά, 5000 ἄνδρας χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Ἐπερίσσευσαν δὲ καὶ δώδεκα κόφινοι πλήρεις τεμαχίων (Ματθ. ιδ' 18 - 21). Ἄλλοτε δὲ ἐχόρτασε 4000 δι' ἑπτὰ ἄρτων καὶ ἐλίγων ἰχθυδίων, ὅτε τὸ περισσεῦον ἦτο ἑπτὰ κόφινοι πλήρεις. X

3) Διέταξεν ὁ Κύριος νὰ παύσῃ ὁ ἄνεμος καὶ νὰ καθησυχάσῃ ἡ θάλασσα, ὅτε οἱ μαθηταὶ τοῦ εὗρισκοντο ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἐφοβήθησαν, μήπως τοῦτο καταποντισθῆ ἕνεκα τῆς μεγάλης τρικυμίας. Τότε οὗτοι ἐξήγειραν τὸν Κύριον κοιμώμενον, εἰπόντες : «Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα». Οὗτος δὲ δι' ἑνὸς λόγου καθησύχασε τὸν ἄνεμον καὶ τὴν θάλασσαν. λ



4) Ὁ Ἰησοῦς περιπατεῖ ἐπὶ τῆς θαλάσσης. — Ὅτε νύκτα τινὰ οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ ἦσαν μόνοι ἐν τῷ πλοίῳ, τὸ ὄποιον ἐβασανίζετο ὑπὸ τὸν κυμάτων, ἐπειδὴ ἦτο ὁ ἄνεμος ἐναντίος, καὶ ἐκινδύνευον νὰ καταποντισθῶσι, τότε ὁ Σωτὴρ, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἐπορεύθη πρὸς αὐτούς, εἰπὼν : «Θαρσεῖτε ! ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε». Οὗτοι δὲ ἀνεφώνησαν· «ἀληθῶς Θεοῦ Υἱὸς εἶσαι». Ἦλεγξε δὲ τὴν ὀλιγοπιστίαν τοῦ Πέτρου, ὅστις ἠθέλησε νὰ περιπατήσῃ καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἀλλ' ἐφοβήθη, δι' ὃ ἐξέτεινεν ὁ Σωτὴρ τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔλαβεν αὐτόν. λ

Καὶ 5) Κατηράσθη ὁ Σωτὴρ συκὴν τινα, τὴν ὄποιαν εἶδε καθ' ὁδὸν καὶ ἦτις δὲν εἶχε καρπὸν, εἰμὴ φύλλα μόνον. Ἡ δὲ συκὴ

ἐξηράνθη εὐθύς. Τότε ὁ Σωτὴρ ἐδίδαξε τοὺς μαθητάς του, θαυμάσαντας, πῶς τοῦτο ἐγένετο, εἰπὼν, ὅτι διὰ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως πάντα κατορθοῦνται. X

«Μέγας εἶ, Κύριε, καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα σου, καὶ οὐδείς λόγος ἐξαρ-
κέσει πρὸς ὕμνον τῶν θαυμασίων σου!»

Τρίτον Θαύμα.

§ 25. Ἰασις διαφόρων ἀσθενῶν.

1) Ἡ ἴασις τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ. (Ἰωάν. θ' 1—41).

Διερχόμενός ποτε ὁ Ἰησοῦς διὰ τινος ὁδοῦ τῶν Ἱεροσολύμων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ, τὸν



ἠρώτησαν: «Τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ;» — Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη, ὅτι οὔτε οὗτος ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ἐν αὐτῷ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἐπειτα ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἔκαμε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἔχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν εἰς αὐτόν: «Ὑπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ». Ὁ δὲ τυφλὸς ἀπῆλθε καὶ ἐνίψθη, καὶ ἤλθε βλέπων.

Οἱ γείτονες καὶ οἱ γινώριμοι τοῦ τυφλοῦ, ἰδόντες αὐτὸν ὑγιαῖ, δὲν ἐπίστευον, ὅτι αὐτὸς οὗτος εἶνε ὁ πρῶην τυφλός, ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν, ὅτι ἐγὼ εἶμαι, καὶ ὅτι διὰ πηλοῦ καὶ διὰ τοῦ ὕδατος τῆς κολυμβήθρας τοῦ Σιλωάμ ἐθεράπευσεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

Οἱ φαρισαῖοι, ἐκ φθόνου κινούμενοι, κατηγορήσαντες τὸν Ἰησοῦν

ὡς ἀμαρτωλόν, διότι τὸ Σάββατον ἐθεράπευσε τὸν τυφλόν, ἅμα δὲ καὶ ἀνέκριναν πολλάκις τὸν πατέρα τοῦ τυφλοῦ ὡς καὶ τὸν ἴδιον θεραπευθέντα. Καὶ ὁ μὲν πατὴρ ἔλεγεν : « Αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε », ὁ δὲ υἱὸς εἰρωνευόμενος τοὺς Φαρισαίους, ἔλεγεν, ὅτι ὁ θεραπεύσας αὐτὸν εἶνε θεοσεβὴς καὶ οὐχὶ ἀμαρτωλός, διότι ὁ Θεὸς τὸν δίκαιον καὶ οὐχὶ τὸν ἀμαρτωλὸν ἀκούει, ἅμα δὲ ὅτι ἂν ὁ θαυματουργήσας δὲν ἦτο ἐκ Θεοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ ποιήσῃ τὸ θαῦμα τοῦτο.

Ἐπειτα εὐρών ὁ Ἰησοῦς τὸν τυφλόν, ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν πιστεύῃ τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Ἀπεκρίθη δὲ ἐκεῖνος καὶ εἶπε : « Τίς εἶνε, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν » ; Εἶπε δὲ εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς : Καὶ εἶδες αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνος εἶνε ». Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπε : « Πιστεύω, Κύριε », καὶ προσεκύνησεν αὐτόν. //

2) Ἡ θεραπεία τῶν τυφλῶν ἐν Βηθσαϊδῇ καὶ Ἱεριχῶ.

(Μάρκ. γ' 22—25 καὶ Ματθ. κ' 29—34. Ματθ. κ' 5).



Ὅμοιως διὰ τοῦ πύσματος εἰς τὰ ὄμματα καὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς τυφλόν τινα ἐν τῇ πόλει Βηθσαϊδῆ.

Ἐπίσης, ἐν ᾧ ἐξήρχετο τῆς πόλεως Ἱεριχῶ, ἐθεράπευσε δύο τυφλοὺς, οἵτινες ἐκάθηντο παρά τὴν ὁδόν, καὶ ἅμα ἰδόντες τὸν Ἰησοῦν, ἔκραξαν : « Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ ». Ὁ δὲ

Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς αὐτούς, ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἠκολούθησαν αὐτόν.



3) Ἰασις τοῦ δούλου τοῦ ἐκ κιονιάρχου ἐν Κεπερναούμ.

Ἐκατόνταρχός τις εἶχε δούλόν τινα πιστὸν καὶ καλόν, ὅστις ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ. Μαθὼν δὲ τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθεν εἰς αὐτόν, παρακαλῶν, ἵνα λόγον μόνον εἶπῃ καὶ θεραπευθῇ ὁ δούλος του. Ὁμολογεῖ δὲ ἐν μεγίστῃ ταπεινοφροσύνῃ, ὅτι δὲν εἶνε ἄξιος νὰ εἰσέλθῃ ὁ θαυματουργὸς Κύριος εἰς τὸν οἶκόν του. Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ἰησοῦς καὶ ἰδὼν τὴν θερμὴν πίστιν τοῦ ἑκατοντάρχου, ἐθαύμασε καὶ εἶπε: « Ὑπάγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι ».

4) Θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν. (Λουκ. ιζ' 11—19).

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς εἰσῆρχετο εἰς τινα κώμην (κειμένην μεταξὺ Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας), ὑπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες οἵτινες ἴσταντο μακράν, διότι ἦτο ἀπηγορευμένον εἰς αὐτούς νὰ πλησιάσωσι τινα, ἵνα μὴ μεταδώσωσι τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν, καὶ ἐφώναζον: « Ἰησοῦ, διδάσκαλε, ἐλέησον ἡμᾶς. » Ἰδὼν δὲ αὐτούς ὁ Ἰησοῦς εἶπε: « Πορευθέντες, ἐπίδειξτε ἑαυτοὺς εἰς τοὺς ἱερεῖς. » Ἐνῶ δὲ ἐπορεύοντο, ἐκαθαρίσθησαν. — Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἐθεραπεύθη, ἐπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, εὐχαριστῶν αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἦτο Σαμαρεῖτης. — Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,

είπεν : «Οὐχί οἱ δέκα ἑκαθαρίσθησαν ; Ἄν εὐρέθησαν νά ἐπιστρέψωσιν, ὅπως δοξάσωσι τόν Θεόν, εἰμή ὁ ἀλλογενῆς οὗτος, ὁ Σαμαρείτης ; Καί εἶπεν εἰς αὐτόν : «Ἀναστάς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε». X

Ἡ ἀγνωμοσύνη εἶνε μέγα κακόν. Ὁ ἀχάριστος εἶνε κακός ἄνθρωπος.

5) Θεραπεία τοῦ τριάκοντα καί ὀκτώ ἔτη ἔχοντος ἐν τῇ ἀσθενείᾳ παραλυτικοῦ. (Ἰωάν. ε' 1—15).

Ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν ἑορτήν, ἐπορεύθη εἰς ἐκεῖ πλησίον κειμένην κολυμβήθραν, ἣτις ὠνομάζετο Ἐβραϊστὶ Βηθεσδὰ (=οἶκος εὐεργεσίας). Πέριξ αὐτῆς ἦσαν πέντε στοαί. Ὑποκάτω δὲ αὐτῶν κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν. Ἄγγελος δὲ Κυρίου κατὰ καιρὸν κατέβαινεν εἰς τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας καὶ ἐτάραττεν αὐτό, ὅστις δὲ τῶν ἀσθενῶν μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος πρῶτος εἰσῆρχετο εἰς τὸ ὕδωρ, ἐκεῖνος ἐθεραπεύετο. — Ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν ὑπότινα στοὰν κατακείμενον ἀσθενῆ, ὅστις ἦτο παράλυτος τριάκοντα καὶ ὀκτώ ἔτη, ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν θέλῃ νά γείνη ὑγιής, ὁ δὲ ἀσθενῆς ἀπεκρίθη : «Κύριε, ἄνθρωπον δὲν ἔχω, ἵνα με βάλῃ εἰς τὴν κολυμβήθραν, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ. Ἐνῶ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Τότε ὁ Ἰησοῦς λυπηθεὶς, ὡς πολυεῦσπλαγχνος τὴν λυπηρὰν θέσιν τοῦ ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη βασανιζομένου παραλυτικοῦ λέγει πρὸς αὐτόν : «Ἐγειραι· ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει. Ὁ δὲ παραλυτικὸς εὐθὺς ἐθεραπεύθη, ἔλαβε τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιπάτει. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι, ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο ἡμέρα Σαββάτου, ἀπὸ φθόνου σκανδαλίζονται, ἐλέγχουσι τὸν παραλυτικὸν καὶ λέγουσι πρὸς αὐτόν : «Δὲν ἔχεις ἐξουσίαν νά σηκώσῃς σήμερον τὸν κράββατόν σου». Ἐκεῖνος δὲ ἀποκρίνεται : «Ὁ ἰατροῦσας με διέταξε νά λάβω τὸν κράββατόν μου καὶ νά περιπατήσω». Τότε ἠρώτησαν αὐτόν : «Τίς εἶνε ὁ θεραπεύσας σε»; Ἀλλ' ὁ παραλυτικὸς δὲν ἐγνώριζε τοῦτον, διότι ὁ Ἰησοῦς μετὰ τὸ θαῦμα, ἀποφεύγων τὰς τιμὰς, εὐθὺς ἀπῆλθε. Μετὰ δὲ ταῦτα εὐρών ὁ Ἰησοῦς τὸν πρὸ ὀλίγου παράλυτον, λέγει πρὸς αὐτόν : «Ἴδε, ἔχεις γείνη ὑγιής· εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἁμάρτανε πλέον». Τότε ἀπῆλθεν ὁ

ἄνθρωπος καὶ εἶπεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶνε ὁ ποι-
ήσας αὐτὸν ὑγιᾶ.

Ἡ ἁμαρτία πολλὰ κακὰ φέρει, ἀσθενείας, παραλυσίαν καὶ θάνατον
σωματικὸν καὶ ψυχικόν.

6) Ἰσοῖς παραλυτικοῦ ἐν Καπερναοῦμ. Μάρκ. β' 1. — 12).

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸν ὄχλον ἐν τινὶ οἰκίᾳ, ἐν τῇ πόλει
Καπερναοῦμ, συνηθροίσθη δὲ τόσον πλήθος, ὥστε μὴδὲ ἔξω εἰς
τὴν θύραν ἠδύναντο νὰ σταθῶσιν οἱ ἄνθρωποι, ἔρχονται πρὸς αὐ-
τὸν φέροντες παραλυτικόν, βασταζόμενον ὑπὸ πτεσσάρων. Καὶ ἐπειδὴ
δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ πλησιάσωσι τὸν
Ἰησοῦν ἕνεκα τοῦ πολλοῦ ὄχλου, ἀνεβίβασαν τὸν παραλυτικόν
ἐπὶ τῆς στέγης, ἤνοιξαν μέρος αὐτῆς, καὶ κατεβίβασαν αὐτὸν ἔμ-
προσθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἰδὼν δὲ ὁ Σωτὴρ τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει
εἰς τὸν παραλυτικόν: «Τέκνον, ἀφέονται σοι αἱ ἁμαρτίαι σου».

Παρευρίσκοντο δὲ ἐκεῖ τινες ἐκ τῶν γραμματέων, καὶ διελογί-
ζοντο εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, διατί οὗτος τοιοῦτοτρόπως λέγει
βλασφημίας; τίς δύναται νὰ συγχωρήσῃ ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἰς, ὁ
Θεός;

Καὶ εὐθέως ἐννοήσας ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πονηρὰ διαλογίζονται
εἶπεν εἰς αὐτούς: «Διατί διαλογίζεσθε ταῦτα εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν;
Τί εἶνε εὐκολώτερον, νὰ εἶπω εἰς τὸν παραλυτικόν, ἀφέονται σοι
αἱ ἁμαρτίαι, ἢ νὰ εἶπω, ἔγειραι, ἄρον σου τὸν κράββατον καὶ περι-
πάτει; Διὰ νὰ ἴδητε δὲ, ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ
τῆς γῆς νὰ συγχωρῇ ἁμαρτίας» λέγει εἰς τὸν παραλυτικόν: «Σοὶ
λέγω, ἔγειραι, ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν
σου». Ὁ δὲ παραλυτικὸς ἠγέρθη παρευθύς, καὶ σηκώσας τὸν κράβ-
βατον αὐτοῦ, ἐξῆλθεν ἐνώπιον πάντων, ὥστε ὁ ὄχλος ἐξίστατο
καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεὸν λέγων, ὅτι οὐδέποτε τοιοῦτοτρόπως εἶδεν.

Ὁ παραλυτικὸς ἑθεραπεύθη καὶ διὰ τὴν πίστιν αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν πίστιν
τῶν συγγενῶν καὶ φίλων του, οἵτινες εἶχον πεποιθήσιν εἰς τὴν θείαν δύ-
ναμιν τοῦ Σωτῆρος. — «Τὰ καλὰ κόψω κτῶνται».

7) Ἰσοῖς τοῦ ἔχοντος τὴν χεῖρα ξηράν. (Ματθ. ιβ' 9—14).

Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸ Σάββατον ἐν τῇ συναγωγῇ, ἔφερον
πρὸς αὐτὸν ἄνθρωπον τινα ἔχοντα τὴν χεῖρα ξηράν, τὸν ὁποῖον

ἐθεράπευσεν, εἰπὼν : « Ἐκτεινον τὴν χειρὰ σου ». Ὁ ἄνθρωπος ἐξέτεινε τὴν ξηρὰν χεῖρα, καὶ ἀποκατέστη αὐτῇ ὑγίης, ὡς καὶ ἡ ἄλλη. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Φαρισαῖοι, ἀπὸ φθόνου κινούμενοι, ἔλεγον ὅτι τὸ Σάββατον δὲν πρέπει νὰ ἔρχονται εἰς τὴν συναγωγὴν οἱ ἀσθενεῖς διὰ νὰ θεραπεύονται, ἐδίδασκεν ὁ Σωτὴρ, ὅτι τὸ Σάββατον ἐγένετο διὰ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον. Ἐὰν πρόβατον, εἶπε, πέσῃ εἰς λάκκον κατὰ τὸ Σάββατον, ὀφείλομεν νὰ τὸ ἐκβάλωμεν· πόσω μᾶλλον πρέπει νὰ φροντίζωμεν νὰ εὐεργετῶμεν πάντοτε τὸν ἄνθρωπον, ὅταν δυστυχῆ καὶ εὐρίσκηται εἰς κίνδυνον !

Ἀγιάζομεν τὰς ἐορτὰς, προσευχόμενοι καὶ ἀγαθοποιοῦντες τὸν πλησίον.

§ 26. Ἰασις τῶν δαιμονιζομένων.

1) Θουμα ἐν Καπερναούμ. (Μάρκ. α' 22—28).

Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τὸ Σάββατον εἰς τὴν συναγωγὴν τῆς Καπερναούμ, ἄνθρωπός τις, ἔχων πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἀνέκραξε λέγων : « Ἄφες ἡμᾶς, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ· τί ἡμῖν καὶ σοί; ἤλθες νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Γνωρίζω σε τίς εἶσαι, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.— Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐπετίμησε τὸ πονηρὸν πνεῦμα, εἰπὼν : « Σιώπα καὶ ἐξελθε ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ». — Ἀμέσως δὲ τὸ πνεῦμα, σπαράξαν καὶ κρῖξαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.— Καὶ ἐθαύμασαν πάντες καὶ διὰ τὴν θείαν διδασκαλίαν του καὶ διὰ τὸ θαῦμα.

2) Ἰασι: δύο δαιμονιζομένων ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Γεργεσηνῶν.

(Μάρκ. ε' 1—20 καὶ Ματθ. η' 28—34).

Ὅτε κατέπλευσεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν (ἢ Γαδαρηνῶν), ὑπήντησαν αὐτῷ δύο φοβεροὶ δαιμονιζόμενοι, οἵτινες ἐκάθηντο εἰς τὴν ἐρημίαν, εἰς τὰ μνήματα καὶ ἔκραζαν μετὰ φωνῆς μεγάλης : « Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; ἤλθες ἐδῶ νὰ μᾶς καταστρέψῃς; Σὲ ὀρκίζομεν εἰς τὸν Θεὸν νὰ μὴ μᾶς βασανίσῃς ». Ἠρώτησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τὸ ὄνομα αὐτῶν. Οὗτοι δὲ ἀπεκρίθησαν : « Λεγεῶν (δηλαδὴ πλῆθος, σύνταγμα). » Ἦτο δὲ ἐκεῖ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χαίρων πολλῶν, οἵτινες ἔβροσκον. Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν τὸν Ἰησοῦν νὰ ἐπι-

τρέψη εἰς αὐτοὺς νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.— Τοῦτο δὲ παρεχώρησεν ὁ Σωτὴρ, διὰ νὰ τιμωρήσῃ συγχρόνως καὶ τὴν παρανομίαν τῶν Γαδαρηνῶν, οἵτινες ἐναντίον τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ἔτρεφον χοίρους.— Ἰδοὺ δὲ ὤρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον εἰς τὰ ὕδατα.— Οἱ δὲ βόσκοντες ἐφοβήθησαν, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀνήγγειλαν πάντα.— Ἐξῆλθον δὲ ἔπειτα οἱ κάτοικοι διὰ νὰ ἴδωσι τὸ γεγονός, εὔρον δὲ τοὺς πρῶην δαιμονιζομένους σωφρονούντας καὶ καθημένους παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ.

3) Ἰασις τοῦ δαιμονιζομένου τυφλοῦ καὶ κωφοῦ.
(Ματθ. ιδ' 22 — 27).

Ἐν ᾧ ἐδίδασκεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ συναγωγῇ, ἔφερον εἰς αὐτὸν δαιμονιζόμενον τυφλὸν καὶ κωφόν, τὸν ὁποῖον ἐθεράπευσε. Καὶ ὁ μὲν ὄχλος ἐθαύμαζε τὸ γεγονός, οἱ δὲ Φαρισαῖοι φθονοῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἔλεγον ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Βεελζεβούλ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.— Ὁ δὲ Ἰησοῦς σοφῶς ἀπήντησεν εἰς αὐτούς, ὅτι ὁ Σατανᾶς δὲν δύναται νὰ ἐκβάλλῃ τὸν Σατανᾶν, ἤτοι νὰ κακαστρέψῃ τὸν ἑαυτὸν του, διότι τότε ἡ βασιλεία τοῦ πονηροῦ διαμερίζεται, καὶ δὲν δύναται νὰ σταθῇ, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ κατέβαλε τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἔσεισε τὸ βασίλειον αὐτοῦ. Ἐδίδαξε δὲ, ὅτι αὐτὸς ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ βλασφημῇ, διότι τὸ ἐμάρτημα τοῦτο οὐδέποτε θέλει συγχωρηθῆ εἰς αὐτόν.

4) Ἰασις τοῦ δαιμονιζομένου παιδίου. (Μάρκ. θ' 14—28).

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἦτο ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβὼρ μετὰ τῶν τριῶν μαθητῶν του (τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Ἰακώβου), οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ καὶ ὄχλος πολὺς περιέμενον αὐτὸν εἰς τοὺς πρόποδας, τότε πατὴρ τις προσέφερε τὸν υἱὸν του, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου διὰ νὰ τὸν θεραπεύσωσιν, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἠδυνήθησαν, διότι καὶ αὐτοὶ εἰσέτι δὲν εἶχον στερεωθῆ ἐν τῇ πίστει, καὶ ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου δὲν προσήλθε μετὰ θερμῆς πίστεως. Καταβὰς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ὄρους καὶ ἤμα-

θῶν τὸ γεγονός, εἶπεν : Ὡς γενεὰ ἄπιστος ! ἕως πότε θὰ ἦμαι μεσᾶς ; ἕως πότε θὰ σᾶς ἀνέχωμαι : φέρετε αὐτὸν πρὸς με.— Καὶ ἔφερον αὐτόν. Ὁ δὲ δαιμονιζόμενος, ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐκυλλετο ἀφρίζων. Τότε ὁ πατήρ μετὰ πίστεως ἤρχισε νὰ παρακαλῇ τὸν Ἰησοῦν, λέγων : Εἰ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν : Ἐὰν δύνασαι νὰ πιστεύῃς, πάντα εἶνε δυνατὰ εἰς τὸν πιστεύοντα. Τότε ὁ πατήρ μετὰ δακρῶν ἀνέκραξε : Πιστεύω, Κύριε ! βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.— Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν, ὅτι ἔρχεται ὄχλος πολὺς, ἀποφεύγων τὰς ἐπιδείξεις καὶ ματαιότητας τοῦ κόσμου, διέταξεν εὐθύς τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ παιδιοῦ εἰπὼν : Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σε διατάσσω, ἐξελθε ἀπ' αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτό.— Τὸ δὲ πονηρὸν πνεῦμα, κράξαν καὶ πολλὰ αὐτὸ σπαράξαν, ἐξῆλθε καὶ ἐγένετο ὁ δαιμονιζόμενος ὡς νεκρός, ὥστε πολλοὶ ἔλεγον, ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, κρατήσας αὐτὸν ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἤγειρεν αὐτόν.— Ὅτε δὲ οἱ μαθηταὶ τοῦ ἔπειτα κατ' ἰδίαν ἠρώτησαν αὐτόν, διατί δὲν ἠδυνήθησαν καὶ αὐτοὶ νὰ ἐκβάλῳσιν αὐτό, εἶπεν εἰς αὐτούς, ὅτι τὸ γένος τοῦτο δὲν ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

Ἀπαιτεῖται πίστις, φόβος Θεοῦ, προσευχὴ καὶ νηστεία, ἵνα ἀπομακρύνῃ τις τὸ πονηρὸν πνεῦμα.

Τὸ κακὸν γίνεται μέγα, ὅταν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας δὲν φροντίσωσιν οἱ γονεῖς καὶ οἱ διδάσκαλοι νὰ ἀποκόψωσιν αὐτό.

5). Ἰουίς τῆς θυγατρὸς τῆς Χαναanaίας. (Ματθ. ιθ' 24 — 38).

Ὅτε εὗρισκετο ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τῆς Τύρου καὶ τῆς Σιδωνος ἰδοὺ γυνὴ Χαναanaία ἐξελθοῦσα ἀπὸ τῶν ἐρίων ἐκεῖνων, ἐκραύγαζε, λέγουσα : Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβίδ ! ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Ὁ δὲ Ἰησοῦς δὲν ἀπεκρίθη εἰς αὐτὴν λόγον. Προσελθόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ παρεκάλουν αὐτὸν νὰ τὴν βοηθήσῃ καὶ τὴν ἀποστείλῃ εἰς τὸν οἶκον της. — Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπε : Δὲν ἀπεστάλην, εἰμὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ ἢ δὲ Χαναanaία ἐλθοῦσα, προσεκύνει αὐτόν, λέγουσα : Κύριε, βοήθει με. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε : Δὲν εἶναι καλὸν νὰ λάβῃ τις τὸν ἄρτον τῶν τέκνων του καὶ νὰ τὸν ρίψῃ

εις τὰ κυνάρια. Ἡ δὲ γυνὴ μετὰ συνέσεως καὶ ἐτοιμότητος πνεύματος εἶπε: Ναί, ἀλλὰ καὶ τὰ κυνάρια τρώγουσιν ἀπὸ τὰ ψιχία, τὰ πίπτοντα ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. — Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτήν: «ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις, γενηθήτω εἰς σέ, καθὼς θέλεις». Ἐθεραπεύθη δὲ ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

Ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη εἶνε ἐκ τῶν πρώτων καθηκόντων ἡμῶν.

6) Ἰαοὶς τῆς συγκυπτούσης γυναικὸς. (Λουκ. ιγ' 10 -- 17).

Ὅτε ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου ἐν τῇ συναγωγῇ, εἶδε δυστυχῆ τινα γυναῖκα, ἣτις εἶχε πνεῦμα (πονηρὸν) ἀσθενείας δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, καὶ ἦτο συγκύπτουσα, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλὴν της πρὸς τὰ ἄνω. Τότε εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτήν: Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου, καὶ ἐπέθηκεν εἰς αὐτὴν τὰς χεῖρας του, καὶ εὐθὺς ἠνωρθώθη, καὶ ἐδόξασε τὸν Θεόν.

Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν, διότι τὸ Σάββατον ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν εἰς τὸν ὄχλον: Ἐξ ἡμέραι εἶνε, κατὰ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐργάζησθε, κατὰ ταύτας λοιπὸν ἐρχόμενοι θεραπεύσθε καὶ ὄχι τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου. — Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀμέσως κατέκρινε τὸν φθόνον καὶ τὴν ὑποκρισάν τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ εἶπεν εἰς αὐτὸν: Ὑποκριτά, τίς Ἰουδαῖος, ἔχων βοῦν καὶ ὄνον ἐν λύει αὐτὰ τὸ Σάββατον καὶ δὲν τὰ ὀδηγεῖ νὰ τὰ ποτίσῃ; ταύτην δὲ τὴν γυναῖκα, ἣτις εἶνε ἐκ τοῦ γένους τοῦ Ἀβραάμ, τὴν ὁποίαν ἐβασάνισεν ὁ Σατανᾶς δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, δὲν ἔπρεπε νὰ λύσω ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου; — Ἀφοῦ δὲ εἶπε ταῦτα, κατησχύνθησαν πάντες οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὁ δὲ ὄχλος ἐχαιρε δι' ὅλα τὰ ἔνδοξα καὶ θαυμαστά ἔργα τὰ ὁποία ἐξετέλει ὁ Ἰησοῦς.

Διὰ τῆς προσευχῆς, τῆς εὐσεβείας, τῶν καλῶν ἔργων καὶ τῆς ἐργασίας δυνάμεθα νὰ ἀπομακρύνωμεν τὰς πονηρὰς σκέψεις, καὶ νὰ ἀποφεύγωμεν πᾶν κακὸν ἔργον.

§ 27. Θαύματα τῆς ἀναστάσεως νεκρῶν.

1) Ἀνάστασις τῆς δωδεκαετοῦς θυγατρὸς τοῦ Ἰαείρου.

(Λουκ. η' 40—56).

Ἄρχων τις τῆς συναγωγῆς, Ἰάειρος ὀνομαζόμενος, ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ, πεσὼν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν οἶκόν του, διότι ἡ μονογενὴς θυγάτηρ του, ἣτις ἦτο ἡλικίας δώδεκα ἐτῶν, ἀπέθνησκεν. Ἐν ᾧ δὲ ἐπορεύετο, ἔρχεται, τις ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων : « Ἀπέθανεν ἡ θυγάτηρ σου, μὴ ἐνόχλει πλέον τὸν διδάσκαλον ». Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας τοῦτο, ἀπεκρίθη : « Μὴ φοβεῖ μόνον πίστευε καὶ θὰ σω-



θῆ ἡ θυγάτηρ σου». — Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, δὲν ἀφήκε νὰ εἰσέλθῃ ἄλλος, εἰμὴ ὁ Πέτρος, ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης (οἱ πιστοὶ αὐτοῦ μαθηταί) καὶ οἱ γονεῖς τῆς παιδός. — Ἐκλαίον δὲ πάντες καὶ ἐθρήνουν τὴν ἀποθανοῦσαν. — Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε : « Μὴ κλαίετε· δὲν ἀπέθανεν, ἀλλὰ νοιμᾶται », καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, διότι ἐγνώριζον, ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἐκβαλὼν ἔξω ἅλους, καὶ λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς νεκρᾶς, ἐφώνησε λέγων : « Ἢ παῖς, ἐγεί-

ρου». — Καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη εὐθύς, καὶ διέταξε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὴν φαγητὸν, διὰ νὰ ἰδῶσιν, ὅτι πραγματικῶς ἀνέστη, οἱ δὲ γονεῖς καὶ οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν τὸ γεγονός (1)

Πιστεύομεν εἰς τὴν ἀθανάσιαν τῆς ψυχῆς. — Προσδοκῶμεν ἀνάστασιν νεκρῶν. //



2) Ἀνάστασις τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ χήρας τινος ἐν τῇ πόλει Ναὺν.

(Λουκ. ζ' 11—17).

Ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο μετὰ τῶν μαθητῶν του καὶ ὄχλου πολλοῦ εἰς τὴν πόλιν Ναὺν. Ὡς δὲ ἐπλησίασεν εἰς τὴν πύλην τῆς πόλεως, ἰδοὺ ἐξεφέρετο νεκρὸς, υἱὸς μονογενῆς μητρὸς χήρας, ἠκολούθει



δὲ ὄχλος πολλὸς τῆς πόλεως. — Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Κύριος, εὐσπλαγχνίσθη καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν: «Μὴ κλαίε». — Καὶ πλησιάσας ἤγγισε τὸ νεκροκράββατον, καὶ εἶπεν εἰς τὸν νεκρὸν: «Νεανίσκε, σοὶ λέγω

(1) Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχισυναγῶγου, γυνὴ τις πάσχουσα ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα ἀπὸ ρύσιν αἵματος καὶ μὴ δυναθεῖσα νὰ θεραπευθῇ ὑπ' οὐδενός, ἦλθε μετὰ φόβου καὶ πίστεως θερμῆς καὶ ἔπιασε τὸ ἄκρον τοῦ ἱματίου τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀμέσως ἐθεραπεύθη. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς: «Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην». (Λουκ. η' 43—49).

ἐγέρθητι». — Καὶ ἀνεκάρησεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο νὰ ἐμιλήῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ. — Κατέλαβε δὲ ἅπαντας φόβος καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες: «Προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν, καὶ ἐπεσκέφθη ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.

Ὁ Σωτὴρ διὰ τοῦ θαύματος τούτου ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο παντοδύναμος καὶ πολυεύσπλγγος.

3) Ἁνάστασις τοῦ Λαζάρου. (Ἰωάν. ια' 1 — 15).

Ἐν ᾧ ὁ Ἰησοῦς εὐρίσκετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἀπέστειλαν ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, αἱ ἀδελφαὶ τοῦ Λαζάρου, ἐκ τῆς πόλεως τῆς Βηθανίας, πρὸς αὐτὸν λέγουσαι: «Κύριε, ἰδοὺ ἐκεῖνος ὃν ἔπαιον ἀγαπᾶς, ἀσθενεῖ». Ἀκούσας ταῦτα ὁ Σωτὴρ, εἶπεν: «Ἀβτη



ἡ ἀσθένεια δὲν εἶνε πρὸς θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ δι' αὐτῆς». Καὶ τότε μὲν ἔμεινε δύο ἡμέρας ἐν τῷ τόπῳ, ἔπειτα ἦτο. Μετὰ ταῦτα δὲ λέγει εἰς τοὺς μαθητὰς του: «Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι διὰ νὰ ἐξυπνήσω αὐτόν». Ἐπειδὴ δὲ αἱ μαθηταὶ του δὲν ἐνόησαν καλῶς τὸν λόγον τοῦ Σωτῆρος, λέγει τότε παρρησιαῖα πρὸς αὐτούς: «Ὁ Λάζαρος ἀπέθανε, καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι δὲν ἦμην ἐκεῖ, ἀλλ' ἄς ὑπάγωμεν πρὸς αὐτόν».

Ἐν ᾧ δὲ ἐπλησίαζεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, συναντᾷ αὐτῷ ἡ Μάρθα, περίλυπος, διότι δὲν ἦλθεν ἐγκαίρως ὁ Κύριος, ἀλλ' ὅμως ἐλπίζει καὶ πιστεύει, ὡς ἤκουσε τοὺς λόγους αὐτοῦ: «Ἐγὼ εἰμὶ ἡ ζωὴ, ἡ ἀνάστασις· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται, καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα».

— Μετὰ ταῦτα ἔτρεξεν ἡ Μάρθα καὶ προσεκάλεσε τὴν Μαρίαν, ἣτις ἦλθε μετὰ πολλῶν ἄλλων, οἵτινες ἦσαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λαζάρου πρὸς παρηγορίαν. Ὡς δὲ ἡ Μαρία εἶδε τὸν Κύριον, ἔπεσον εἰς τοὺς πόδας του καὶ κλαίουσα εἶπε: «Κύριε, ἐὰν ἦσο ἐδῶ, ὁ ἀδελφός μου δὲν ἤθελεν ἀποθάνει». Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐλυπήθη, ἐταράχθη καὶ ἠρώτησε ποῦ ἐτάφη ὁ Λάζαρος. Ἡ δὲ Μαρία εἶπεν: «Ἐλθὲ καὶ ἰδέ». Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ σπήλαιον, ὅπου εἶχε ταφῆ ὁ νεκρός, ἐδάκρυσε καὶ ἐλυπήθη. Τότε διατάσσει νὰ σηκώσωσι τὸν λίθον. Ἡ δὲ Μαρία λέγει πρὸς αὐτόν: «Κύριε, ὅζαι ἡδη, διότι εἶνε τεσσάρων ἡμερῶν». Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτήν: «Δέν σοι εἶπον, ὅτι, ἐὰν πιστεύῃς, θέλεις ἰδεῖν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ»; Ἐσήκωσαν λοιπὸν τὸν λίθον, ὑπὸ τὸν ὁποῖον ἔκειτο ὁ νεκρός. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, προσηυχῆθη καὶ παρεκάλεσε τὸν Θεὸν νὰ εἰσακούσῃ τῆς δεήσεως αὐτοῦ. Καὶ μετὰ ταῦτα μετὰ φωνῆς μεγάλης ἐκραύγασε: «Λάζαρε, δεῦρο ἔξω». Καὶ ἰδοὺ ἐξέρχεται ὁ νεκρός δεδεμένος τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, καὶ τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον μὲ τὸ σουδάριον. Τότε λέγει ὁ Ἰησοῦς: «Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε νὰ ὑπάγῃ».

Πολλοὶ δὲ τῶν Ἰουδαίων, οἵτινες εἶδον τὸ θαῦμα, ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Διὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Λαζάρου, τετραήμερου μάλιστα ἐν τῷ τάφῳ, ἀπεδείχθη ἡ δύναμις τοῦ Σωτῆρος καὶ προετυπώθη ἡ κοινὴ ἡμῶν ἀνάστασις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΤΑ ΜΙΚΡΟΝ ΠΡΟ ΤΟΥ ΠΑΘΟΥΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΟΜΕΝΑ

§ 28. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ

Πρὸ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς νὰ προλέγῃ εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτι πρέπει νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ἱεροσόλημα, καὶ πολλὰ νὰ πάθῃ ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων καὶ γραμ-

ματέων, και να σταυρωθῆ και τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ να ἐγερθῆ. — Εἶπε δὲ προσέτι ὁ Σωτῆρ εἰς αὐτούς, ὅτι, ὅστις θέλει να ἀκολουθήσῃ αὐτὸν, ὀφείλει να ἀρνηθῆ ἑαυτὸν και να ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ· διότι τί θὰ ὠφελήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον και ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ;

Τότε παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον και τὸν Ἰωάννην, και ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὕψηλόν (τὸ Θαβὼρ κατὰ παράδοσιν) κατ' ἰδίαν πρὸς προσευχὴν. Ἐν ᾧ δὲ προσήυχετο, μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν και ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, και τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. — Τότε ὁ Πέτρος εἶπε· «Κύριε καλὸν εἶνε να στήσωμεν ἐνταῦθα τρεῖς σκηνάς, μίαν διὰ Σέ, ἄλλην διὰ τὸν Μωυσέα και ἄλλην διὰ τὸν Ἡλίαν.» Ἐν ᾧ δὲ ἔλεγε ταῦτα, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς. Φωνὴ δὲ ἐκ τῆς νεφέλης ἔλεγεν· «Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ ἠδδόκησα, αὐτοῦ ἀκούετε».



Τότε προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς μαθητάς του, οἵτινες ἐκ τοῦ φόβου και τῆς λάμπειας ἔπεσον ἔντρομοι ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, ἤγγισεν αὐτούς και εἶπεν· «Ἐγέρθητε και μὴ φοβεσθε». Οὗτοι δὲ σηκώσαντες τοὺς ὀφθαλμούς των, οὐδένα εἶδον, εἰμὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον.

Διὰ τῆς μεταμορφώσεως (6 Αὐγούστου) ἔδειξεν ὁ Σωτὴρ τὴν δόξαν αὐτοῦ.— Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἡλίας εἶναι οἱ δύο ἀντιπρόσωποι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.— Ἐβεβαιώθη δὲ καὶ ἐνώπιον αὐτῶν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ ἀγαπητὸς υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

§ 29. Ὁ Ἰησοῦς ὡς προφήτης.

Διὰ τῶν θαυμάτων ἀπέδειξεν ὁ Σωτὴρ τὴν παντοδυναμίαν του.— Διὰ τῶν προφητειῶν καὶ τῆς γνώσεως τῶν ἀποκρύφων διαλογισμῶν κατέδειξε τὴν παντογνωσίαν του.

Διέβλεπε τὰ ἀπόκρυφα τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων. Κατέκρινε τοὺς Φαρισαίους, οἵτινες διελογίζοντο πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔλεγεν εἰς αὐτοὺς καθαρῶς τί ἐσκέπτοντο.

Διείδε τὴν διαγωγὴν καὶ τὰ οἰκογενειακὰ τῆς Σαμαρειτιδος γυναικός, εἰς τὴν ὁποίαν εἶπε νὰ τῇ δώσῃ ὕδωρ ζῶν (τὴν διδασκαλίαν του), ἐὰν θέλῃ νὰ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. (Ἰωάν. δ' 4'—42).

Ἄκριβέστατα προεφήτευσεν ὁ Σωτὴρ τὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου, ὅτι θὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς, θὰ ἐμπαιχθῇ, θὰ μαστιγωθῇ, θὰ σταυρωθῇ καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ θὰ ἐγερθῇ. Προεῖπεν, ὅτι θὰ παραδώσῃ αὐτὸν ὁ Ἰούδας, ὅτι θὰ ἀρνηθῇ αὐτὸν ὁ Πέτρος, ὅτι θὰ στείλῃ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὅτι οἱ ὀπαδοὶ του θὰ πάθωσι πολλά.

Προεφήτευσεν τέλος, ὅτι ἡ βασιλεία αὐτοῦ θὰ μείνῃ στερεὰ καὶ ἀκλόνητος μεθ' ἑλοὺς τοὺς διωγμούς.

§ 30. Ἡ Μαρία ἐκχέουσα ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν τὸ πολύτιμον μύρον.

Ἐν τῇ πόλει Βηθανίᾳ ἕξ ἡμέρας πρὸ τοῦ Πάσχα, Σίμων ὁ λεπρὸς προσεκάλεσε τὸν Ἰησοῦν εἰς δείπνον, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτο προσκεκλημένος καὶ ὁ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν Λάζαρος μετὰ τῶν ἀδελφῶν του. Καὶ ἡ μὲν Μάρθα ὑπηρετεῖ, ἡ δὲ Μαρία λαβοῦσα ἀλάβαστρον μύρου πολυτίμου, κατέχεεν αὐτὸ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἤλειψε τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς τῆς ἐσπρόγγισεν αὐτούς.

Τότε ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὅστις εἶχε τὸ γλωσσόκοσμον (=δαλλάντιον, χρῆμα), ἐπειδὴ ἦτο φιλάργυρος, ἐλυπήθη διὰ τὴν

ἀπώλειαν τοῦ μύρου, καὶ εἶπε : «Τὸ μύρον τοῦτο ἠδύνατο νὰ πω-
ληθῆ ἄντι τριακοσίων δηναρίων, καὶ νὰ δοθῆ εἰς τοὺς πτωχοὺς».
— Ἀλλ' ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀπεκρίθη καὶ εἶπεν · « Ἄφες αὐτήν, εἰς
τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἐφύλαξεν αὐτὸ ἡ Μαρία· τοὺς
πτωχοὺς ἔχετε πάντοτε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ δὲν ἔχετε πάντοτε».



Τότε πορευθεὶς ὁ Ἰούδας πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς εἶπε : «Τί θέ-
λετε νὰ μοῦ δώσητε, διὰ νὰ σᾶς παραδώσω τὸν Ἰησοῦν» ; Οὗτοι
δὲ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν τριάκοντα ἀργύρια (τὴν τιμὴν τῶν δούλων),
καὶ ἀπὸ τότε οὗτος ἐζῆτει εὐκαιρίαν διὰ νὰ παραδώσῃ αὐτόν.

Ἔμειθε δὲ ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦτο
ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, καὶ ἦλθεν ἐκεῖ, διὰ
νὰ ἴδῃ ὄχι μόνον τὸν Ἰησοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐγερθέντα Λάζαρον.
Συνεσχέφθησαν γὰρ οἱ ἀρχιερεῖς νὰ θανατώσωσι τὸν Λάζαρον,
διότι πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων δι' αὐτὸν ὑπήγον καὶ ἐπίστευσαν
εἰς τὸν Ἰησοῦν.

Ἡ πλεονεξία εἶνε εἰδωλολατρεία. — Ὁ φθόνος φέρει φόνον.

§ 31. Ἡ ὀρειμαβευτικὴ εἴσοδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα.

Μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Λαζάρου ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς
Βηθανίας εἰς Ἱεροσόλυμα, καθήμενος ἐπὶ πώλου ὄνου, ταπεινὸς
καὶ πραῦς, ὡς εἶχε προείπει ὁ προφῆτης Ζαχαρίας : «Μὴ φοβοῦ,
θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πώλου
ὄνου, δίκαιος καὶ σφίζων».

Ὁ λαὸς ἀκούσας, ὅτι ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς, ἔλαβε τὰ βάρη (κλάδους) τῶν φοινίκων, ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν αὐτοῦ, ἔστρωσε τὴν ὁδὸν διὰ τῶν ἱματίων καὶ τῶν κλάδων καὶ ἔκραζε μετὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν ἀθῶν παιδῶν τῆς Ἱερουσαλήμ : «Ὁσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ».



Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀπὸ φθόνου κινούμενοι, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους : «Θεωρεῖτε, ὅτι δὲν ὠφελεῖτε οὐδέν· ἰδὲ ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ τρέχει». Ἡ δὲ πόλις Ἱερουσόλυμα ἐσείσθη, λέγουσα «Τίς εἶνε οὗτος ;» Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον : «Οὗτος εἶνε Ἰησοῦς ὁ προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας». — Τὸ δὲ ἑσπέρας ἐπανῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Βηθανίαν.

Ὁ Σωτὴρ εἰσῆλθεν ἐν θριάμβῳ εἰς Ἱερουσαλήμ ὡς βασιλεὺς ταπεινὸς ὑμνούμενος ὑπὸ τῶν ἀθῶν παιδῶν καὶ τῶν μαθητῶν του. — Ἀθωότητα, πίστιν καὶ ἀγάπην θέλει ὁ Σωτὴρ.

§ 32. Ἀρχὴ τῶν πιθῶν τοῦ Χριστοῦ.

Καὶ πρότερον πολλάκις ἐζήτησαν οἱ Φαρισαῖοι βούκαιριαν νὰ θανατώσωσι τὸν Σωτῆρα. Μετὰ τὴν ἀνάρτασιν ἡμῶς τοῦ Λαζάρου

καὶ τὴν θριαμβευτικὴν εἰσοδὸν αὐτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐποίησαν συνέδριον, καὶ ἀπεφάσισαν τέλος νὰ σταυρώσωσι τὸν Ἰησοῦν. — Ὁ Καϊάφας μάλιστα, ὁ ἀρχιερεὺς τοῦ ἔτους ἐκείνου, εἶπεν, ὅτι συμφέρει νὰ ἀποθάνῃ εἰς ἄνθρωπος ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ἵνα μὴ ἔλθῃ τὸ ἔθνος ἀπολεσθῆ.

1) Ἐκδιώξις ἐκ τοῦ ναοῦ τῶν πωλοῦντων
καὶ ἀγοραζόντων ἐν αὐτῷ.

Ὅτε εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, ἐξέβαλε τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοραζόντας ἐν τῷ ναῷ, καὶ ἀνέτρεψε τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν (ἄλλασσόντων νομίσματα). Εἶπε δὲ εἰς αὐτούς: «Διατὴ ἐποιήσατε τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου, τὸν οἶκον τῆς προσευχῆς, οἶκον ἐμπορίου, σπήλαιον ληστῶν; Ὁ οἶκος οὗτος εἶνε οἶκος Θεοῦ».

Οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες τὰ γενόμενα, ἀκούοντες δὲ τοὺς ἀθῶους παῖδας νὰ φωνάζωσιν. Ὁσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, ἠγανάκτησαν καὶ εἶπον εἰς αὐτόν: «Τί οὗτοι λέγουσιν;

Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει εἰς αὐτούς: «Ναί, οὐδέποτε ἀνεγνώσατε, ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων ἐξέρχεται ὕμνος τῷ Θεῷ; Καὶ καταλιπὼν αὐτούς, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς Βηθανίαν (1).

2) Κιτάκρσις τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων.

Οὐδὲν ἄλλο κατέκρινεν ὁ Σωτὴρ τόσον δριμύως, ὅσον τὴν ὑποκρισίαν τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οἵτινες ἐξωτερικῶς μὲν ἐφαίνοντο εἰς τοὺς ἀνθρώπους καλοὶ καὶ δίκαιοι, ἐσωτερικῶς δὲ ἦσαν μοχθηροὶ καὶ πονηροί, οἵτινες ἐδέσμευον φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπέθετον ταῦτα ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀν-

(1) Τὸ αὐτὸ εἶχε πράξει ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοραζόντας ἐν τῷ ναῷ καὶ ἄλλοτε (κατὰ τὸ Πάσχα), ὅτε οἱ Ἰουδαῖοι εἶπον εἰς αὐτόν: ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτούς: Λύσατε τὴν ναὸν τοῦτον καὶ εἰς τρεῖς ἡμέρας δύναμαι νὰ ἀνοικοδομήσω αὐτόν. Ἐννοεῖ δὲ διὰ τῶν λόγων τούτων τὴν τριήμερον αὐτοῦ ταφήν καὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν. (Ἰωάν. β' 11).

θρώπων, ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἤθελον νὰ ἀνακουφίσωσιν αὐτοὺς οὔτε διὰ τοῦ δακτύλου αὐτῶν.

Δικαίως δὲ κατέκρινεν αὐτοὺς, διότι ἀπήτουν καὶ ἐδίδασκον πολλὰ βαρέα, ἀλλ' οὐδὲν ἐποίουν.

Ἐφρόντιζον διὰ τὰ ἐλάχιστα, διύλιζον τὸν κῶνωπα, ἀλλὰ κατέπινον τὴν κάμηλον καὶ ἠμέλουν τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν, τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐλεημοσύνην, ἐν ᾧ καὶ «ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι».

Ἐκτάκις ἐπαναλαμβάνει ὁ Σωτὴρ μετὰ θείας ὀργῆς τό: «Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί». Ἐν τέλει δὲ τῆς κατακρίσεως αὐτῶν ἀποτείνεται ὁ Σωτὴρ φιλανθρώπως πρὸς τὴν ἀγαπητὴν Ἱερουσαλήμ, τῆς ὁποίας προλέγει καὶ θρηνεῖ τὴν κατστροφὴν.

Ἐν ᾧ δὲ κατέκρινεν ὁ Σωτὴρ τοὺς Φαρισαίους, εἶδε μίαν γυναῖκα πτωχὴν, χήραν, ἣτις ἔβαλε δύο λεπτὰ εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ ναοῦ (=θησαυροφυλάκιον, κιβώτιον συνδρομῶν). Τότε ἐπήνεσε τὴν γυναῖκα καὶ εἶπεν: «Ἡ χήρα αὕτη, ἡ πτωχή, περισσότερο πάντων ἔδωκε, διότι αὕτη ἐκ τοῦ ὑστερήματος ἔβαλεν, ἐν ᾧ οἱ πλούσιοι ἐκ τοῦ περισσεύματος».

Διὰ τῆς κατακρίσεως τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ Φαρισαίων ἐδίδαξεν ὁ Σωτὴρ, ὅτι πρέπει νὰ κατακρίνωμεν τὰς κακίας τῶν συμπολιτῶν μας, ὅτι πρέπει οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ κυβερνηταὶ τοῦ τόπου νὰ εἶνε δίκαιοι καὶ ἀγαθοὶ καὶ νὰ δεικνύωσι πρῶτοι τὸ παράδειγμα τῆς εὐπειθείας εἰς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος.

§ 33. Ὁ μυστικὸς Δεῖπνος.

Ὅτε ἐπλησίασε πλέον τὸ Πάσχα, ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην διὰ νὰ ἐτοιμάσωσιν αὐτό, διότι ὁ Σωτὴρ πολὺ ἐλεθύμησε τὸ τελευταῖον Πάσχα νὰ φάγη μετὰ τῶν μαθητῶν του. Ὅτε ἡ τράπεζα ἠτοιμάσθη εἰς τὸ ἀνώγειον καὶ ἦσαν ἐκεῖ οἱ δώδεκα μαθηταί, τότε ὁ Ἰησοῦς ἔδειξε τὸ παράδειγμα τῆς ταπεινοφροσύνης, νίψας τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν του.

Ἐδίδαξε δὲ διὰ τοῦ νιπτῆρος, ὅτι πρὸ τῆς μεταλήψεως τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἀπαιτεῖται μετάνοια, καὶ καθαρότης τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

Ὅτε δὲ ἤρχισεν ὁ Δεῖπνος, λαβὼν ὁ Σωτὴρ τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, ἠύλόγησεν αὐτὸν καὶ ἔκοψεν εἰς τεμάχια,

εἰπών: «Λίβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν». — Ὅμοίως δὲ λαβὼν καὶ τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας καὶ εὐλογήσας, εἶπε: «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτό ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. — Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἑμὴν ἀνάμνησιν, διότι ὁσάκις ἂν κρώγητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ



πίνητε τὸ ποτήριον τοῦτο, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε» Διὰ τοῦ μυστικοῦ Δείπνου καὶ τῆς εὐλογίας τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου συνέστησεν ὁ Σωτὴρ τὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Ἐν ᾧ δὲ ἔτρωγον, εἶπεν ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς μαθητάς του, ὅτι εἰς ἐξ αὐτῶν θὰ τὸν προδώσῃ. Οὗτοι δὲ ἐταράχθησαν καὶ ἠπόρησαν, ἠρώτων δὲ ἕκαστος: «Μή τι ἐγὼ εἶμι, Κύριε»; Ὅτε δὲ ὁ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Χριστοῦ ἀνακείμενος μαθητῆς, ὁ Ἰωάννης (ὁ ἐπιστήθιος κληθεὶς, διότι ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ), ἠρώτησεν αὐτόν: «Κύριε, τίς εἶνε;» τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο, ὅτι «ἐκεῖνος εἶνε, εἰς τὸν ὅποιον θὰ δώσω τὸν ἄρτον, ἀφ' οὗ ἐμβάψω αὐτὸν εἰς τὸ τρυβλίον (=πίατον, γαδάθα). Καὶ ἔδωκεν ἀμέσως ὁ Σωτὴρ τὸν ἄρτον εἰς τὸν Ἰούδαν τὸν Ἰσκαριώτην, ὅστις εὐθέως ἐξῆλθεν.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἰούδα, ἀνεφώνησεν ὁ Σωτὴρ καὶ εἶπε: «Νῦν ἔδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἔδοξάσθη

ἐν αὐτῷ. Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί. Ἐντολὴν καινὴν
δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους». Αἱ τελευταῖαι λαμπραὶ ὁδη-
γίαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητάς του, ὀνομάζονται συνήθως ἡ
ἐσχάτη διαθήκη τοῦ Σωτῆρος. Ταύτην διέσωσεν εἰς ἡμᾶς ὁ Εὐαγ-
γελιστὴς Ἰωάννης (Ἰωάν. κεφ. ιγ', ιδ', ιστ' καὶ ιζ').

« Ὑπόδειγμα ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα, καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς
ποιῆτε ». (Ἰωάν. ιγ' 15).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΤΑ ΠΑΘΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

34. Ἡ προσευχὴ τοῦ Σωτῆρος ἐν Γεθσημανῇ.

Μετὰ τὸν μυστικὸν Δείπνον ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, εἰς τὸ ὄρος τῶν
Ἐλαιῶν, ὅπου ἦτο κήπος, εἰς τὸν ὕπαιον εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ



μαθηταὶ αὐτοῦ. Πρὶν δὲ ἀπέλθῃ ἐκεῖ, εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του·
« Πάντες ἡμεῖς θὰ σκανδαλισθῆτε ἐν ἐμοὶ τὴν νύκτα ταύτην ». Ὁ
δὲ Πέτρος εἶπε: « Καὶ ἂν πάντες σκανδαλισθοῦν, ἐγὼ ὄμω; οὐδέ-
ποτε ». Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε: « Τῇ ἀληθείᾳ λέγω σοι, ὅτι κατὰ τὴν
νύκτα ταύτην, πρὶν ἀλέκτωρ φωνῆσῃ, τρεῖς θὰ με ἀπαρνηθῆς ».

Ὁ δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο : «Καὶ ἂν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀποθάνω, δὲν θὰ σὲ ἀπαρνηθῶ».

Εἰς δὲ τὸν κήπον, ὅστις ἦτο ἐν τῇ χωρίῳ Γεθσημανῇ (ἐλαιοτριβείῳ), ὅπου ὁ Χριστὸς συνήθως προσηύχето, καὶ τὸν ὁποῖον ἐγνώριζεν ὁ Ἰούδας, παρέλαβεν ὁ Σωτὴρ τὸν Πέτρον, τὸν Ἰάκωβον καὶ τὴν Ἰωάννην διὰ νὰ προσευχηθῆ κατ' ἰδίαν. Τότε ἤρχισε νὰ λυπῆται λέγων : «Περίλυπος εἶνε ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου.» Ἀπομακρυνθεὶς δὲ ὀλίγον ἀπὸ τοὺς τρεῖς μαθητάς του, προσηύχето λέγων : «Πάτερ μου, εἰ δυνατόν, ἄς παρέλθῃ ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο (τοῦ θανάτου), πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς Σὺ».

Ἀφοῦ δὲ τρεῖς θερμοῦς προσουχήθη, ἦλθεν εἰς τοιαύτην ἀγωνίαν, ὥστε ὁ ἰδρῶς ἐπιπτεν ἀπὸ τοῦ προσώπου του ὡς θρόμβος αἵματος. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ εὐρών αὐτοὺς κοιμωμένους λέγει : «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν. —καθεύδετε καὶ ἀναπαύεσθε ; δὲν ἰσχύσατε νὰ ἀγρυπνήσητε μίαν ὥραν μετ' ἐμοῦ; Ἐγείρεσθε, ἀγωμεν ἐντεῦθεν, διότι ἔρχεται ὁ παραδιδούς με »

Ἡ προσευχὴ ἐν ταῖς θλίψεσι παρηγορεῖ τὴν τεθλιμμένην ψυχὴν μας.

§ 33. Ἡ σύλληψις τοῦ Χριστοῦ.

Ἐνῶ δ' Ἰησοῦς ὡμίλει μετὰ τῶν μαθητῶν του ἐν τῇ κήπῳ ἐν Γεθσημανῇ, ἰδοὺ ἔρχεται ὁ Ἰούδας μετὰ στρατιωτῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων, μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων καὶ φανῶν καὶ λαμπάδων. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐξελθὼν, εἶπε : «Τίνα ζητεῖτε;» οὗτοι δὲ εἶπον : «Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον». Λέγει εἰς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς «Ἐγὼ εἶμι». Ἀκούσαντες δὲ τοῦτο, ἀπῆλθον ὀπίσω ἐκ τοῦ φόβου καὶ ἔπεσον χαμαί. Πάλιν ἐρωτᾷ αὐτοὺς ὁ Χριστὸς τίνα ζητοῦσαι, καὶ παρακαλεῖ νὰ ἀφήσωσι τοὺς μαθητάς. Εὐθύς δὲ ὁ Ἰούδας κατὰ τὸ δοθὲν σύνθημα, προσελθὼν εἰς τὸν Ἰησοῦν, εἶπε : «Χαῖρε, ραββί,» καὶ καταρίλησεν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε «Φίλε, μὲ φίλημα τὸν υἶόν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεις;» Τότε ἐνθαρρυνθέντες καὶ οἱ στρατιῶται συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν. Ἄλλ' ὁ Πέτρος, σύρας τὴν μάχαιράν του, ἀπέκοψε τὸ ὠτίον τοῦ Μάλχου, δούλου τοῦ Ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πιάσας τὸ ὠτίον, ἐθεράπευσεν αὐτόν, εἰς δὲ τὸν Πέτρον εἶπεν «Ἐπίστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς

διότι πάντες οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μάχαιρα ἀπολοῦνται». Πρὸς δὲ τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς ὑπηρέτας, οἵτινες ὡς κακοῦργον συνέλαβον αὐτόν, εἶπεν· «Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἤλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων;» Μετὰ τοῦτο, ἐπειδὴ ἤθελέησαν νὰ συλλάβωσι καὶ τοὺς μαθητάς, ἔφυγον οὗτοι, μόνος δὲ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης παρηκολούθουν τὸν Κύριον ἀπὸ μακρᾶν.

«Ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου εἶνε μαθητής» (Λούκ. κθ' 27).

§ 36. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ συνεδρίου. Ἄρνησις τοῦ Πέτρου.

Οἱ στρατιῶται κρατήσαντες καὶ δέσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἔφερον αὐτὸν κατ' ἀρχάς, μέχρις οὗ συναθροισθῆ τὸ Συνέδριον, πρὸς τὸν πενθερὸν τοῦ Καϊάφα Ἄνναν, τὸν πρόην Ἀρχιερέα, ὅστις φαίνεται, ὅτι συνήργησε πολὺ νὰ συλληφθῆ ὁ Χριστός. Ὁ Ἄννας ἠρώτησεν αὐτὸν περὶ τῶν μαθητῶν καὶ τῆς διδαχῆς του. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, ὅτι αὐτὸς δημοσίᾳ ἐκήρυξε καὶ γνωστὴ εἶνε ἡ διδασκαλία του. Τότε εἰς τῶν ὑπηρειῶν ἐρράπισεν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν: «Ἐὰν μὲν κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, ἐὰν δὲ καλῶς, διατί με δέρεις;» Μετὰ τοῦτο ἀποστέλλει ὁ Ἄννας τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν Καϊάφην, ἕπου συναθροισθῆ τὸ Συνέδριον καὶ διὰ ψευδομαρτύρων ἐζήτησεν κατηγορίαν, ἀλλὰ δὲν συνεφώνουν αἱ μαρτυρίαι αὐτῶν. Τότε ἀναστάς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπε: «Σὲ ἐξορκίζω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, ἐὰν σὺ εἶσαι ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ». Λέγει εἰς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς: «Σὺ εἶπας» (=ναί). Τότε διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ Ἀρχιερεὺς, λέγων: «Ἐβλασφήμησε, τί ἔτι χρειᾶν ἔχομεν μαρτύρων; Οἱ δὲ παρόντες εἶπον, ὅτι ἔνοχος θανάτου εἶνε. Τότε ἤρχισαν αἱ ὑπηρέται νὰ ἐμπαίζωσιν αὐτόν, καὶ καλύψαντες τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἔτυπτον αὐτόν, καὶ ἐπηρώτων λέγοντες· Προφήτευσον εἰς ἡμᾶς, Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ κτυπήσας σε;

Τότε ἠρνήσατο τὸν Χριστὸν καὶ ὁ Πέτρος τρίς. Πρῶτον μὲν, ὅταν εἰσηλθὲν εἰς τὴν αὐλὴν μετὰ τοῦ Ἰωάννου, ὅστις ἦτο γνωστός εἰς τὸν Ἀρχιερέα, ὅτε καὶ ἠρώτησε τὸν Πέτρον ἢ θυρωρός, μήπως καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν μαθητῶν ἦτο. — Δεύτερον, ὅταν ἄλλη

παιδίσκη ἐπανελάβε τὰ αὐτά, πάλιν ἤρνήσατο ὁ Πέτρος τὸν Χριστόν. — Τρίτον, ὅτε μετ' ὀλίγον παρευρίσκητο καὶ ἐθερμαίνεται κάτω εἰς τὴν αὐλὴν μετὰ τινος δούλου τοῦ Ἀρχιερέως, συγγενοῦς τοῦ Μάρκου, ἠρώτησαν αὐτόν, ἐπειδὴ τὴν ἐνόησαν ἀπὸ τὴν ὀμιλίαν. Τότε ὁ Πέτρος ἤρξατο νὰ καταναθεματίζῃ καὶ νὰ ἐρκίζηται, ὅτι δὲν γνωρίζει τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἀμέσως ὁ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

Ἐνεθυμήθη δὲ ὁ Πέτρος τοὺς λόγους τοῦ Σωτήρος, καὶ ἐξελθὼν ἐκλαυσε πικρῶς.

Περὶ τὴν πρωΐαν τῆς Παρασκευῆς, ἀφ' οὗ συνήλθον ὅλοι οἱ τοῦ συνεδρίου, ἐπανελήφθη ἡ ἀπόφασις τοῦ θανάτου. Ἐπειδὴ δὲ δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου εἶχεν ὁ ἡγεμὼν, ἔφερον δέσμιον τὸν Ἰησοῦν καὶ παρέδωκαν αὐτὸν εἰς τὸν ἡγεμόνα Πόντιον Πιλάτον κατηγορήσαντες αὐτόν ὡς ἐπαναστάτην.

Τότε ἰδὼν ὁ Ἰούδας, ὅτι κατεκρίθη ὁ Χριστός, μετανόησας ἐπέστρεψε, τὰ τριάκοντα ἀργύρια, λέγων: «Ἥμαρτον, παραδοὺς αἷμα ἁθῶν!» Ἀλλ' οἱ ἀρχιερεῖς εἶπον: «Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ θὰ κατακριθῆς.» Ἀπελπισθεὶς δὲ ὁ Ἰούδας, ρίπτει τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναφ καὶ ἀπελθὼν ἀπηγγονίσθη. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον: «δὲν πρέπει νὰ τὰ βάλωμεν εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπειδὴ εἶνε τιμὴ αἵματος.» Εἰς δὲ τὸ συμβούλιον ἀπεφάσισαν νὰ ἀγοράσωσι μὲ αὐτὰ τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, διὰ νὰ θάπτωσι τοὺς ξένους, ὅστις διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ἀγρὸς αἵματος.

Τὸ μεγαλεῖον τοῦ Σωτήρος φαίνεται ἐν τῇ σιωπῇ, τῇ ὑπομονῇ καὶ τῇ ἀπομονώσει.

§ 37. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου.

Ἀφ' οὗ ἔφεραν τὸν Ἰησοῦν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου καὶ κατηγορήσαν αὐτόν ὡς ἐπαναστάτην, ὁ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτόν: «Σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;» Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς: «Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου.» Λέγει εἰς αὐτόν ὁ Πιλάτος: «Λοιπὸν εἶσαι βασιλεὺς;» Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς: «Σὺ λέγεις, ὅτι ἐγὼ εἶμαι βασιλεὺς. Ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγένημαι καὶ εἰς τοῦτο ἦλθον εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τὴν ἀλήθειαν.» Τότε ἐξέρχεται ὁ Πιλάτος πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει εἰς αὐτοὺς: «Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὗρισκω ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.» Ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ

ἐπέμενον λέγοντες: «Ταράττει τὸν λαόν, διδάσκων εἰς ἑλλην τὴν Ἰουδαίαν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε.» Ἀκούσας δὲ ὁ Πιλάτος Γαλιλαίαν, καὶ ἐρωτήσας καὶ μαθὼν, ὅτι Γαλιλαῖος ἦτο ὁ Σωτὴρ, θέλει νὰ ἀπαλλαχθῆ καὶ ἀποστέλλει αὐτὸν πρὸς τὸν Ἑρώδη Ἀντίπαν, τὸν ἄρχοντα τῆς Γαλιλαίας, ὅστις ἦτο εἰς Ἱερουσαλήμ. Οὗτος ἐπεθύμει πρὸ πολλοῦ νὰ ἴδῃ σειμείον τι παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Χριστὸς οὐδὲν εἰς αὐτὸν ἀπεκρίνατο, διὰ τοῦτο πρὸς ἐμπαιγμὸν ἐνέδυσεν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν (ὡς βασιλέα) καὶ ἀπέστειλε πρὸς τὸν Πιλάτον.



Οὗτος μάτην προσεπάθησε νὰ καθησυχάσῃ τὴν μανίαν τῶν Ἰουδαίων, μάτην τοὺς ἡρώτα, ἀν θέλωσι νὰ ἀπολύσῃ τὸν Ἰησοῦν ἢ τὸν Βαραββᾶν (διότι ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Πασχα ἀπελύετο εἰς τῶν κακούργων). Οἱ Ἰουδαῖοι ἐζήτησαν τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Βαραββᾶ, καὶ ἀπήτουν νὰ σταυρωθῆ ὁ Χριστός. — Μάτην πάλιν προσεπάθησε νὰ καθησυχάσῃ τὸν λαόν, διότι οὗτος περισσότερο ἐκραζε· «Σταυρωθήτω!» Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου, ὑμεῖς θὰ κατακριθῆτε. Ἀποκριθεὶς δὲ πᾶς ὁ λαός, εἶπε· «Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.» Τότε ἀπέλυσε τὸν Βα-

ραββάν, τὸν δὲ Ἰησοῦν λαβὼν ἐμαστίγωσε καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, καὶ κάλαμον ἔθηκαν ἐπὶ τὴν δεξιάν, καὶ γονυπετοῦντες ἔλεγον· «Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων,» καὶ ἔδιδον αὐτῷ ραπίσματα, καὶ ἀνέπτυσον, καὶ ἔτυπτον μὲ τὸν κάλαμον. Τότε ἐξάγει ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, τοιοῦτοτρόπως ἐνδεδυμένον, καὶ προσεπάθησε νὰ κινήσῃ εἰς συμπάθειαν τὸν λαόν, εἰπὼν, «Ἴδε ὁ ἄνθρωπος». Ἄλλ' ἔτι μᾶλλον ἐκραύγαζεν ὁ λαός· «Σταυρωθήτω». Ὅτε δὲ ὁ Πιλάτος εἶπε· «Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, οἱ Ἰουδαῖοι ἐκραύγασαν· «Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὁ εἰλεῖ νὰ ἀποθάνῃ, διότι ἐαυ-



τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἐποίησε. Τότε φοβηθεὶς ὁ Πιλάτος εἰσέρχεται καὶ ἐρωτᾷ τὸν Χριστὸν, πόθεν εἶνε; Ἄλλ' οὐδὲν ἀποκρίνεται ὁ Χριστός. Ὁ δὲ Πιλάτος ὀργισθεὶς λέγει· «Εἰς ἐμὲ δὲν λαλεῖς;» Δὲν γνωρίζεις, ὅτι ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ σταυρώσω καὶ ἐξουσίαν ἔχω νὰ σὲ ἀπολύσω;» Τότε ὁ Χριστὸς λέγει ὅτι οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἐπ' ἐμὲ θὰ εἶχες, εἰάν δὲν ἦτο ὠρισμένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ ἀποθάνω χάριν τοῦ κόσμου. — Διὰ τοῦτο ἐζήτηε ὁ Πιλάτος ἀρρομήν νὰ ἀπολύσῃ αὐτόν, ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι ἐκραζον· «Ἐάν τοῦτον ἀπολύσῃς, δὲν εἶσαι φίλος τοῦ Καίσαρος». Τότε ὁ Πιλάτος, ὀδη-

γῆσας ἔξω τὸν Ἰησοῦν, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ δῆματος καὶ εἶπεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους· «Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν». Οἱ δὲ ἐκραύγασαν· «Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν». Λέγει εἰς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν νὰ σταυρώσω· Ἀπεκρίθησαν οἱ ἄρχιερεῖς· «Δὲν ἔχομεν βασιλέα εἰμὴ τὸν Καίσαρα». Τότε παρέδωκεν αὐτὸν εἰς αὐτοὺς ὁ Πιλάτος ἵνα σταυρωθῇ.

Βασιλεὺς τῷ ὄντι ἀπεδείχθη ὁ Σωτὴρ κατὰ τὰ φρικτὰ αὐτοῦ Πάθη·

§ 38. Ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ.

Μετὰ τὴν καταδίχην, περὶ ὧραν τρίτην τῆς Παρασκευῆς (9 μ. μ. καθ' ἡμᾶς), ὠδηγήθη ὁ Χριστὸς μετὰ δύο κακούργων εἰς τὸν Γολγοθᾶν (χρανίου τόπον), τὸν τόπον τῆς σταυρώσεως, φέρων καὶ τὸν σταυρόν. Καθ' ἑδὼν δὲ ἠγγάρευσαν οἱ στρατιῶται Σίμωνά τινα Κυρηναῖον, ἵνα σηκώσῃ τὸν σταυρόν.

Περὶ ὧραν ἕκτην (12 π. μ. καθ' ἡμᾶς) ἐσταύρωσαν τὸν Χριστὸν ἐν μέσῳ δύο ληστῶν καὶ ἔδωκαν εἰς αὐτὸν ὄξος καὶ χολὴν διὰ νὰ ἀνακουφισθῇ ἰσως ἀπὸ τὴν λύπην καὶ τὸν πόνον, ἀλλ' ὁ Κύριος γευσάμενος, δὲν ἠθέλησε νὰ πῆ. Ἐνῶ δὲ ὁ Χριστὸς εὐρισκετο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, εἶπε· «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἶδαςι τί ποιοῦσιν».

Ἐγράψε δὲ ὁ Πιλάτος μὲ γράμματα Ἑβραϊκά, Ἑλληνικά καὶ Ῥωμαϊκά τὸν τίτλον τοῦτον ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων (I. N. B. I) Διεμερίσαντο δὲ οἱ στρατιῶται τὰ ἱμάτια τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπὶ τὸν χιτῶνα ἔβαλον κλήρον.

Ἐνῶ δὲ ὁ Σωτὴρ ἐκρέματο ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ὡς ὁ ἀληθὴς ἀμνός, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ Γραμματεῖς ἐνέπαιζον, λέγοντες· «Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν δὲν δύναται νὰ σώσῃ». — Τὰ αὐτὰ δὲ ἐποίησε καὶ ἔλεγε καὶ εἰς ἕκ τῶν κρεμασθέντων κακούργων. — Ἄλλ' ὁ ἄλλος ἐπετίμα αὐτόν, λέγων· «Δὲν φοβείσαι τὸν Θεόν, ὅτι καὶ σὺ εἶσαι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι; καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως πάσχομεν.» Ἐλεγε δὲ πρὸς Ἰησοῦν· «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου». Ὁ δὲ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶπεν εἰς αὐτόν· «Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σήμερον μετ' ἐμοῦ θὰ εἶσαι ἐν τῷ παραδείσῳ». Ἰδὼν δὲ τὴν μητέρα του, καὶ

τὸν μαθητὴν τὴν του Ἰωάννην, λέγει εἰς αὐτήν : «Γύναι ἰδοὺ ὁ υἱός σου», δείξας τὸν ἡγαπημένον μαθητὴν. Ἐἰτα δὲ λέγει καὶ εἰς τὸν μαθητὴν· «Ἴδοὺ ἡ μήτηρ σου». Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὸν οἶκόν του.



Ἀπὸ δὲ τῆς ἕκτης ὥρας μέχρι τῆς ἐνάτης (12—3 μ. μ.) σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. — Ἐν σιωπῇ διήλθεν ὁ Σωτὴρ τὰς ὥρας ταύτας, ἀλλ' ὅτε ἤγγισεν ὁ θάνατος, περὶ ὥραν ἐνάτην, ἤτοι τὴν 3 μ. μ. καθ' ἡμᾶς, ἀνεβόησε μετὰ φωνῆς μεγάλης, εἰπὼν· : «Ἢλί, (ἢ Ἐλωί), Ἢλί, λαμὰ σαβαχθανί», τοῦτ' ἔστι· «Θεέ μου, Θεέ μου, ἕνα τί με ἐγκατέλιπες;» — Τινὲς τῶν παρισταμένων ἐνόμισαν ὅτι τὸν προφήτην Ἠλίαν φωνεῖ καὶ εἶπον· Ἄφετε, ἰδῶμεν, εἰ ἔρχεται ὁ Ἠλίας νὰ σώσῃ αὐτόν. — Ὅτε δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· «Διψῶ», εὐθὺς ἔδραμεν εἰς ἕξ αὐτῶν καὶ λαθῶν σπόγγον καὶ γεμίνας ὄξους καὶ περιθέσας εἰς κάλαμον, ἐπότιζεν αὐτόν. — Μετὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Χριστός· «Τετέλεσται. Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου». Καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα. — Καὶ ἰδοὺ ἐσείσθη ἡ γῆ καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο. — Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἰδόντες τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν καὶ ἀνεφώνησαν· «Ἀληθῶς Θεοῦ υἱός

ἦν αὐτος. Οἱ δὲ ὄχλοι ὑπέστρεφον τύπτοντες τὰ στήθη αὐτῶν διὰ τὸ κακόν, τὸ ὄποιον ἔπραξαν.

Ὁ σταυρὸς εἶνε ἡ δύναμις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ Σωτὴρ ὑψώθη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ διὰ νὰ ἐλκύσῃ πάντας εἰς ἑαυτόν. — Καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ εὐρισκόμενος συγχωρεῖ τοὺς ἐχθρούς του, — φροντίζει διὰ τὴν μητέρα του, — χαρίζει εἰς τὸν ληστὴν τὸν παράδεισον, καὶ παραδίδωσι τὸ πνεῦμά του εἰς τὸν Θεόν.

§ 39. Ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν τῆς σταυρώσεως, τὸ Σάββατον τὸ μέγα, ἐώρταζον οἱ Ἰουδαῖοι τὸ Πάσχα. Ἴνα μὴ μείνωσι λοιπὸν τὰ σώματα ἐπὶ τοῦ σταυροῦ παρεκάλεσαν τὸν Πιλάτον, ἵνα συντριβῶσι τῶν σταυρωθέντων τὰ σκέλη διὰ νὰ ἐπέλθῃ τάχιον ὁ θάνατος καὶ οὕτως ἀρθῶσιν ἐκεῖθεν τὰ σώματα. Ὁ Πιλάτος ἐπέτρεψε τοῦτο. Καὶ τῶν μὲν δύο ληστῶν οἱ στρατιῶται συνέτριψαν τὰ σκέλη. Ἐλθόντες δὲ ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, ἐπειδὴ εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, δὲν συνέτριψαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. Εἰς δὲ τῶν στρατιωτῶν διὰ λόγῃς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἐκέντησε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. — Περὶ δὲ τὸ ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθείας, εὐσχήμων βουλευτῆς καὶ εἰς τὸ κρυπτόν μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Πιλάτου τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄποιον ἀφ' οὗ ἔλαβε καὶ ἤλειψε μὲ ἀρώματα καὶ περιετύλιξε μὲ σινδόνην καθαρὰν ἐκίδευσεν μετὰ τοῦ Νικοδήμου καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὄποιον ἦτο λέλαξευμίνον εἰς βράχον, πλησίον τοῦ μέρους, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστός. — Προσ-



τος καὶ οὕτως ἀρθῶσιν ἐκεῖθεν τὰ σώματα. Ὁ Πιλάτος ἐπέτρεψε τοῦτο. Καὶ τῶν μὲν δύο ληστῶν οἱ στρατιῶται συνέτριψαν τὰ σκέλη. Ἐλθόντες δὲ ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, ἐπειδὴ εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, δὲν συνέτριψαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. Εἰς δὲ τῶν στρατιωτῶν διὰ λόγῃς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ ἐκέντησε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. — Περὶ δὲ τὸ ἑσπέρας τῆς Παρασκευῆς Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθείας, εὐσχήμων βουλευτῆς καὶ εἰς τὸ κρυπτόν μαθητῆς τοῦ Χριστοῦ, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Πιλάτου τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ τὸ ὄποιον ἀφ' οὗ ἔλαβε καὶ ἤλειψε μὲ ἀρώματα καὶ περιετύλιξε μὲ σινδόνην καθαρὰν ἐκίδευσεν μετὰ τοῦ Νικοδήμου καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, τὸ ὄποιον ἦτο λέλαξευμίνον εἰς βράχον, πλησίον τοῦ μέρους, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Χριστός. — Προσ-

κυλίσας δὲ λίθον μέγαν εἰς τὴν θύραν τοῦ μνημείου ἀπῆλθε.—
Μαρία δὲ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου, αἵτινες παρέ-
μειναν πλησίον τοῦ σταυροῦ μέχρι τῆς ἀποκαθηλώσεως, παρη-
κολούθησαν καὶ εἶδον τὸ μνημεῖον, ὅπου ἐτέθη τὸ σῶμα τοῦ Σω-
τῆρος.

Τὴν δὲ ἐπαύριον, τὸ Σάββατον, προσῆλθον οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
Φαρισαῖοι πρὸς τὸν Πιλάτον λέγοντες: «Κύριε, ἐνεθυμήθημεν, ὅτι
ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν, ὅταν ἔζη, ὅτι ματὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ ἐγερ-
θῆ· διάταξον λοιπὸν νὰ ἀσφαλισθῇ ὁ τάφος, ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας,
μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν νύκτα κλέψωσιν αὐτὸν.
Καὶ τότε θὰ εἴνε ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρώτης». Ὁ δὲ
Πιλάτος εἶπεν εἰς αὐτοὺς: «Λάβετε φρουρὰν, ὑπάγετε, ἀσφαλίσα-
σθε καθὼς γνωρίζετε». Οὗτοι δὲ πορευθέντες ἔθεσαν φρουρὰν εἰς
τὸν τάφον καὶ ἐσφράγισαν τὸν λίθον.

^{Ἐκ τῆς διὰ λόγῃς κεντηθείσης πλευρᾶς, ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ,}
συστατικά τοῦ *Μυστηρίου τῆς θείας Ἐυχαριστίας*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Ἡ ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΝ Τῃ ΑΝΑΣΤΑΣΕΙ ΚΑΙ Τῃ ΑΝΑΛΗΨΕΙ

§ 40. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.

Τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος (τὴν καθ' ἡμᾶς Κυρια-
κὴν), λίαν πρῶτι, ἦλθον εἰς τὸν τάφον Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ
Μαρία ἡ μήτηρ τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη, διὰ νὰ ἀλείψωσι τὸ
σῶμα τοῦ Ἰησοῦ με μύρα, δι' ὃ καὶ Μυροφόροι ὠνομάσθησαν. Ἀλ-
λά, πρὶν αὐταὶ ἐλθῶσιν, ἀνέστη ὁ κύριος.— Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
ἐπανηγύρισαν λαμπρῶς τὸ μέγα θαῦμα, διότι ἡ μὲν γῆ ἐσεισθη,
ἄγγελος δὲ Κυρίου, τοῦ ὁποῦ τοῦ πρόσωπον ἦτο ὡς ἀστραπὴ καὶ
τὸ ἔνδυμα λευκὸν ὡσεὶ χιῶν, καταβάς ἐξ οὐρανοῦ ἀπεκύλισε τὸν
λίθον ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ μνημείου καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.
Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου ἐταράχθησαν οἱ φυλάσσοντες στρατιῶται, καὶ
ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί.

Πρῶτη Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔτρεξεν εἰς τὸ μνημεῖον: Ἀλλὰ,
ἰδοῦσα τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἐκ τοῦ μνημείου ταράττεται

καὶ τρέχει πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ λέγει εἰς αὐ-
τούς· «Ἐπήραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ δὲν γνωρίζο-
μεν ποῦ ἐθήκαν αὐτόν». Ἐν τῷ μεταξύ προσήλθον εἰς τὸν τάφον
καὶ ἄλλαι Μυροφόροι. Ἀλλὰ τότε ἔρχεται καὶ ὁ Πέτρος μετὰ τοῦ
Ἰωάννου, αἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὸ μνημεῖον, εὗρον μόνον τὰ
ῥοδιά καὶ τὸ σουδάριον. Μόλις δὲ ἀνεχώρησαν, προσήλθε καὶ
δευτέραν φοράν ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ στάτα ἔξω, ἔκλαιεν.
Βλέπει δὲ δύο ἀγγέλους, αἵτινες εἶπον εἰς αὐτήν· «Γύναι, διὰ τί
κλαίεις;» Ἀυτὴ δὲ ἀποκρίνεται, ὅτι ἐπήραν τὸν Κύριόν μου, καὶ
δὲν γνωρίζω ποῦ ἐθήκαν αὐτόν. Στραφεῖσα δὲ εἰς τὰ ὀπίσω, θεω-



ρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἱστάμενον ἀλλὰ νομίσασα, ὅτι ἦτο ὁ κηπουρὸς,
ἔρωτᾷ αὐτόν, ποῦ ἐθήκε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ἀλλ' ἀκούσασα
παρ' αὐτοῦ «Μαρία» ἀναγνωρίζει τὸν Διδάσκαλον καὶ ἐκφωνεῖ
«Διδάσκαλε». Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εἰς αὐτήν· «Πορεύου πρὸς
τοὺς μαθητάς μου, καὶ εἰπὲ εἰς αὐτούς, ὅτι ἀναβαίνω πρὸς τὸν
Πατέρα μου καὶ Πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν.»
Καθ' ὅδον δὲ ἀπήντησεν ὁ Χριστὸς καὶ τὰς ἄλλας Μυροφόρους,
καὶ εἶπεν εἰς αὐτάς τὸ Χαίρετε. Παρήγγειλε δὲ δι' αὐτῶν εἰς τοὺς
μαθητάς του νὰ ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ὡς εἶχε διατάξει.

Τινές δὲ ἐκ τῆς κουστωδίας, ἐλθόντες πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἀνήγγειλαν τὰ γενόμενα. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς, συμβούλιον λαβόντες, ἔδωκαν ἱκανὰ ἀργύρια εἰς τοὺς στρατιώτας, καὶ ἐπεισαν αὐτοὺς



νά εἰπωσιν, ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, τὴν νύκτα ἐλθόντες, ἐκλεψαν αὐτόν, ἐν ᾧ αὐτοὶ ἐκοιμῶντο.

Διὰ τῆς ἀναστάσεως ἀπεδείχθη ὁ Χριστός, ὅτι εἶνε ἀληθῆς Θεός· ἐβεβαίωσε δὲ καὶ τὴν ἀνάστασιν ἡμῶν, αὐτὸς ἀναστάς· «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωή». (Ἰωάν. ια' 24).

§ 41. Αἱ φανερώσεις τοῦ Χριστοῦ εἰς τοῦ μαθητὰς του.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς Ἀναστάσεως, περὶ τὸ ἑσπέρας, ἐφάνερωσεν ἑαυτὸν ὁ Σωτὴρ ἡμῶν καὶ εἰς τοὺς μαθητὰς του, ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐν τινι οἰκίᾳ, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.—Ἐν ᾧ δὲ καὶ αὐτοὶ ὠμίλουσιν περὶ τῆς Ἀναστάσεως, ἔστη ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ μέσῳ καὶ εἶπεν «Εἰρήνη ὑμῖν». Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐφοβήθησαν νομίζοντες, ὅτι ἦτο φάντασμα. Διὰ τοῦτο ὁ Χριστός, ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτοὺς ἀπὸ τῆν ταραχὴν καὶ πλάνην, ἔδειξε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ ἔφαγε μέρος ἰχθύος ἐψη-

μένου και ἀπὸ μελισσίου κηρίου.—Μετὰ τοῦτο εἶπε πάλιν· «Εἰρήνη ὑμῖν», καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, καὶ γὼ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησεν εἰς αὐτοὺς καὶ εἶπε : «Λάβετε πνεῦμα Ἅγιον. Ἐάν τινων ἀφήτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφιένται αὐτοῖς ἂν τινων κρατῆτε, κεκρατῆνται». — Ὁ Θωμᾶς ἔμωσ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, δὲν ἦτο, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ὅτι δὲ εἶπον οἱ μαθηταί, ὅτι εἶδον τὸν Κύριον, ὁ Θωμᾶς δὲν τὸ ἐπίστευσε καὶ εἶπε : «Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἤλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω».

Μεθ' ἡμέρας ὀκτώ, ἐν ᾧ πάλιν ἦσαν συνηθροισμένοι οἱ μαθηταί, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἔστη εἰς τὸ μέσον ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς : «Εἰρήνη ὑμῖν....» Προσκαλεῖ δὲ τὸν Θωμᾶν νὰ πεισθῆ καὶ νὰ μὴ εἶναι ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Τότε ὁ Θωμᾶς πεισθεὶς, ἀναφωνεῖ : «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου».

Εἰς δὲ τὴν λίμνην τῆς Τιβεριάδος, ὅπου ἤλειυον οἱ μαθηταί, καὶ ὄλην τὴν νύκτα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πιάσωσιν οὐδέν, παρουσιάσθη τὴν πρωΐαν ὁ Κύριος, ὅστις ἐζήτησε προσφάγιον. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εὗρέ τι, διέταξε νὰ ρίψωσι τὸ δίκτυον εἰς τὸ δεξιὸν μέρος τοῦ πλοίου. — Συνέλαβον δὲ τόσον πλήθος ἰχθύων, ὥστε δὲν ἠδύναντο νὰ οὖρωσι τὸ δίκτυον. — Ἀφ' οὗ δὲ ἔφαγον, λέγει τρις ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν Πέτρον : «Σίμων, υἱὲ τοῦ Ἰωνᾶ, ἀγαπᾶς με περισσότερον ἀπὸ τούτους;» Τρις ἀπαντᾷ καὶ ὁ Πέτρος : «Κύριε, σὺ γινώσκεις, ὅτι ἀγαπῶ σε». Ἐλυπήθη ἔμωσ ὁ Πέτρος, ὅτι τρις ἠρωτήθη, διότι τοῦτο τοῦ ὑπενθύμισε τὴν τριπλῆν ἄρνησιν. Ἀλλὰ ἤκουσε καὶ παρὰ τοῦ Σωτῆρος τρις τὸ : «ποιμαίνε τὰ πρόβατά μου», (ἢ βόσκει τὰ ἀρνία μου).

Ἐπὶ δὲ τοῦ ὄρους, ὅπου ὄρισεν εἰς τοὺς μαθητάς, ἐφάνη εἰς τοὺς ἔνδεκα καὶ εἶπεν : «Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς νὰ τηρῶσι πάντα, ὅσα διέταξα ὑμᾶς». Ἐπὶ τεσσαράκοντα δὲ ἡμέρας ἐφανεροῦτο εἰς τοὺς Ἀποστόλους καὶ ἔλεγε τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

§ 42. Ἡ Ἀνάληψις τοῦ Χριστοῦ.

Ἐἶχον συναθροισθῆ εἰ Ἀπόστολοι ἐν Ἱερουσαλὴμ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς. Περιέμενον δὲ καὶ τὴν κάθοδον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καθὼς ὑπεσχέθη εἰς αὐτοὺς ὁ Χριστός. Τὴν Τεσσαρακοστὴν δὲ ἡμέραν μετὰ τὴν Ἀνάστασιν ἔφερεν αὐτοὺς ὁ Σωτὴρ ἔξω εἰς τὴν Βηθανίαν, ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἕπως ἴδωσι τὴν δόξαν αὐτοῦ. Ἐκεῖ δέ, ἀφοῦ συνήλθον, ἠρώτησαν αὐτὸν



οἱ μαθηταὶ του, εἰπόντες: «Κύριε, ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ θὰ ἰδρύσῃς τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰσραήλ;» Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς: «Δὲν δύνασθε ὑμεῖς νῆ γνωρίζητε χρόνους ἢ καιροὺς, τοὺς ὁποίους ὁ πατὴρ ἔθετο εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ἀλλὰ θὰ λάβητε δύναμιν, ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς;» (Πράξ. α' 6 - 7). Ἀφ' οὗ δὲ εἶπε ταῦτα, ὕψωσε τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ ἠὺλόγησεν αὐτοὺς. Ἐν ᾧ δὲ οἱ μαθηταὶ ἔβλεπον αὐτὸν εὐλογοῦντα αὐτοὺς, ἀνελήφθη, καὶ νεφέλη περιέβαλεν αὐτὸν καὶ ἦνεο εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἐν ᾧ ἠτένιζον πρὸς τὰ ἄνω, ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρουσιάσθησαν εἰς αὐτοὺς, ἐνδεδυμένοι λευκὰ ἱμάτια, καὶ εἶπον: «Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὅστις

ἀνελήφθη ἀφ' ὕμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, θὰ ἔλθῃ ἐν δόξῃ, καθὼς εἶδετε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν» (Πράξ. α' 10 — 12).

«Ἴδού ἐγὼ εἰμι μεθ' ὑμῶν πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος». (Ματθ. κη' 18 — 20).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΗΨΙΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

§ 43. Ἡ Πεντηκοστή.

Ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, οἱ δὲ Ἀπόστολοι ἦσαν ὄλοι συνηθροισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, προσευχόμενοι καὶ περιμένοντες τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐγένετο ἐξαίφνης ἤχος ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀνέμου βιαίως φερομένου καὶ ἐγέμισεν ὄλον τὸν οἶκον, ὅπου οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν καθήμενοι. — Καὶ ἐφάνησαν εἰς αὐτοὺς γλῶσσαι ὡς πυρός, διαμεριζόμεναι ἐπὶ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. Ἄπαντες δὲ οἱ Ἀπόστολοι ἐπλήσθησαν Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρχισαν νὰ λαλῶσι ξένας γλῶσσας.

Κατόικουν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους. — Καὶ καθὼς ἐγείνεν ἡ φωνὴ αὐτῆ συνήλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεταράχθη, διότι ἕκαστος ἤκουεν αὐτοὺς νὰ λαλῶσι κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ διάλεκτον. — Ἐθαύμαζον δὲ πάντες καὶ ἠπόρουν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους: «Ἴδού, πάντες οὗτοι οἱ λαλοῦντες δὲν εἶνε Γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν αὐτοὺς ὁμιλοῦντας καὶ διδάσκοντας τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν ἰδίαν ἡμῶν διάλεκτον: Τί σημαίνει τοῦτο;» Πολλοὶ δὲ χλευάζοντες αὐτούς, ἔλεγον, ὅτι διετέλουν ἐν μέθῃ.

Τότε ἀναστὰς ὁ Πέτρος μετὰ τῶν ἕνδεκα μαθητῶν, ὠμίλησε πρὸς τὸν ὄχλον περὶ τοῦ προσώπου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ.

Τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐῖνε τὸ τρίτον πρῶτον τῆς Ἁγίας τριάδος, ἕπερ ἐκ πορεύετα: ἐκ τοῦ Πατρὸς καὶ ἔχει τὴν αὐτὴν δόξαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Πατὴρ καὶ ὁ Υἱός.

Ἡ Πεντηκοστὴ ἦτο ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, τελούμενη πενήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ Πάσχα, πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ θεοθέσεως νομοθεσίας — ἡ Πεντηκοστὴ ἐν τῷ Χριστιανισμῷ εἶνε ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας.

§ 44. Ἐκλογή τῶν ἑπτὰ διακόνων.

Ἐπειδὴ οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ ὄπαδοι τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπληθύνοντο, οἱ ἐν Ἱερουσαλὴμ Ἑλληνισταὶ ἤρχισαν νὰ γογγύζωσι κατὰ τῶν Ἑβραίων, ὅτι αἱ χήραι αὐτῶν παρεβλέποντο εἰς τὴν διανομὴν τῶν ἐλεημοσυνῶν. — Τότε οἱ Δώδεκα προσκαλέσαντες τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον : « Δὲν εἶνε πρέπον νὰ ἀφήσωμεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ διακονῶμεν εἰς τραπέζας καὶ νὰ τρέχωμεν νὰ μοιράζωμεν ἐλεημοσύνας. Σκέφθητε λοιπὸν, ἀδελφοί, νὰ ἐκλέξητε ἐξ ὑμῶν ἑπτὰ ἀνδρας, καλῆς διαγωγῆς, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, τοὺς ὁποίους νὰ διορίσωμεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ἡμεῖς δὲ θέλομεν ἐμμεῖναι, προσευχόμενοι καὶ κηρύττοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ».

Ἡ ἰδέα αὕτη ἤρесе εἰς τὸ πλῆθος καὶ ἐξέλεξαν τὸν Στέφανον, ἀνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, Νικάρωνα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον, προσήλυτον Ἀντιοχέα. Τοὺς ἑπτὰ τούτους διακόνους (βοηθούς) ἔφερον καὶ ἔστησαν ἐνώπιον τῶν Ἀποστόλων. Οὗτοι δὲ προσευχηθέντες ἐπέθεσαν ἐπ' αὐτοὺς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἤῤῥαξε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα καὶ πολὺ πλῆθος τῶν ἱερέων ὑπήκουεν εἰς τὴν πίστιν.

§ 45. Στέφανος ὁ διάκονος καὶ πρωτομάρτυς.

Ὁ διάκονος Στέφανος ἦτο πλήρης πίστεως καὶ ἐποίει σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. Ἦλεγχε δὲ τὴν κακίαν τῶν γραμματέων καὶ τοῦ λαοῦ, οἵτινες ἐσταύρωσαν τὸν Δίκαιον (Χριστὸν). Ταῦτα ἀκούσαντες οὗτοι, ἠγανάκτησαν. Ὁ δὲ Στέφανος, πλήρης ὢν Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανόν, εἶπεν : « Ἴδου θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἰστάμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ ». Τότε οὗτοι ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν κατ' αὐτοῦ καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, τὸν ἐλιθοβόλουν. — Οἱ δὲ μάρτυρες ἀπέθεσαν τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰς τοὺς πόδας νεανίου τινός, ὀνομαζομένου Σαύλου. Λιθοβουλούμενος δὲ ὁ Στέφανος, προσήχητο καὶ ἔλεγε : « Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου ». Καὶ γονατίσας ἐφώναζε μετὰ φωνῆς μεγάλης : « Κύριε, μή

στήσης εἰς αὐτοὺς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην». Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐξέπνευσε.

Θαυμαστὴ ἡ αὐταπάρνησις τοῦ Στεφάνου, ὅστις καίπερ λιθοβολούμενος, συνεχῶρει τοὺς ἐχθροὺς του, μιμηθεὶς τὸν Σωτῆρα ἡμῶν.

§ 46. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐγεννήθη ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἐξεπαιδεύθη δὲ ἐν Ἱερουσαλήμ παρὰ τῷ νομοδιδασκάλῳ Γαμαλιήλ καὶ ἐγένετο ζηλωτὴς τῶν πατρικῶν παραδόσεων, διὰ τοῦτο καὶ κατεδίωκε τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, τοὺς ὁποίους ἐθεώρει ἀποστάτας τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας.

Προσῆλθε λοιπὸν εἰς τὸν ἀρχιερέα ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἐπιστολάς, ὅπως καταδιώξῃ τοὺς ἐν Δαμασκῷ Χριστιανούς καὶ φέρῃ αὐτοὺς δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐν ᾧ δὲ ἦτο πλησίον τῆς Δαμασκοῦ, περιήστραφεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνήν, λέγουσαν πρὸς αὐτόν : «Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις» ; ὁ δὲ Παῦλος εἶπε : «Τίς εἶσαι, Κύριε» ; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν : «Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ἰησοῦς, τὸν ὅποιον σὺ διώκεις· εἶνε σκληρὸν νὰ λακτίζῃς πρὸς κέντρα». Τότε ὁ Κύριος εἶπε πρὸς αὐτόν : «Ἀνάστα καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἐκεῖ θὰ μάθῃς τί πρέπει νὰ κάμῃς». Οἱ δὲ ἄνδρες, εἰ συνοδεύοντες αὐτόν, ἐστάθησαν ἔννεοί, ἀκούοντες μὲν τὴν φωνήν, μηδένα δὲ θεωροῦντες. Τότε ἠγέρθη ὁ Παῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ χειραγωγούμενος εἰσῆλθεν εἰς τὴν Δαμασκόν, ἔπου ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὔτε ἔβλεπεν, οὔτε ἔφαγεν ἢ ἐπιέ τι. — Ἦτο δὲ ἐκεῖ Χριστιανός τις μαθητῆς, ὀνόματι Ἀνανίας, τὸν ὅποιον διέταξεν ὁ Κύριος ἐν ὄραματι νὰ πορευθῆ καὶ ἀναζητήσῃ τὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ Ἰούδα διαμένοντα Παῦλον, διότι οὗτος ἐμελλε νὰ γείνη σκευὸς ἐκλογῆς, ἱκανὸς νὰ κηρύξῃ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων. — Ἀπῆλθε λοιπὸν ὁ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Παῦλον, εἶπε : «Σαούλ, ἀδελφέ, ὁ Κύριος, ὅστις ἐφανερώθη σοι κατὰ τὴν ὁδόν, με ἀπέστειλεν, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ λάβῃς Πνεῦμα Ἅγιον». Εὐθύς δὲ ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ὥστε ἀνέβλεπεν ἀμέσως καὶ κατηχηθεὶς ἐβαπτίσθη, ἔπειτα δὲ ἔφαγε καὶ ἐνισχύθη.

Ἐμεινε δὲ ὁ Παῦλος ἐν Δαμασκῷ μετὰ τῶν ἄλλων μαθητῶν καὶ ἐκήρυξεν εὐθέως εἰς τὰς συναγωγὰς τὸν Χριστόν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες αὐτὸν Ἰουδαῖοι ἐξεπλήσσαντο, λέγοντες : «δὲν εἶνε οὗτος ὁ διώκτης τῶν χριστιανῶν, καὶ δὲν ἦλθεν εἰς Δαμασκόν, ἵνα συλάβῃ τούτους καὶ τοὺς φέρῃ δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ» ; Ἐσκέφθησαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι νὰ τὸν φονεύσωσι, ἀλλ' ἡ ἐπιβουλή αὐτῆ ἐγνώθη εἰς τὸν Παῦλον, δι' ἣ ἀπῆλθεν εἰς Ἱερουσαλήμ πρὸς τὸν Βαρνάβαν, ὅστις τὸν παρουσίασε πρὸς τοὺς ἄλλους μαθητάς. — Μετὰ ταῦτα δὲ ὠνομάσθη Παῦλος καὶ διῆλθε τὸν βίον αὐτοῦ ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀφοῦ δὲ διῆλθε πολλὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἦλθεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, Ἀθήνας καὶ Κόρινθον. Συνελήφθη δὲ εἶτα ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ ἀπήχθη δέσμιος εἰς Ρώμην, ὅπου ἐπὶ Νέρωνος ὑπέστη τὸν μαρτυρικὸν θάνατον.

Ἐγραψε δὲ ἐπιστολάς δέκα τέσσαρας πρὸς διαφόρους Ἐκκλησίας καὶ τινὰς τῶν μαθητῶν του.

Ἡ ἀγάπη πάντα στέργει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει». (Κορινθ. ιγ' 7).

47. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀθήναις.

Ὅτε ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, παρεκλήθη ὑπὸ τῶν φιλοσόφων νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς νέας πίστεως, τὴν ὁποίαν εὐηγγελίζετο. Τότε ὁ Παῦλος ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν Ἄρειον Πάγον καὶ εἶπεν : «Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διερχόμενος καὶ ἐξετάζων τοὺς ναοὺς καὶ τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ διάφορα εἰς τοὺς Θεοὺς ὑμῶν ἀπιερῶματα, εὔρον καὶ βωμόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶνε γεγραμμένον : «Ἄγνωστος Θεὸς». Τοῦτον λοιπὸν τὸν Θεόν, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζετε μὲν, ἀλλ' ὅμως λατρεύετε, ἦλθον ἐγὼ νὰ ἀναγγείλω πρὸς ὑμᾶς. Οὗτος εἶνε ὁ Θεός, ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, ὅστις δίδωσι πνοὴν καὶ ζωὴν εἰς τὸ σύμπαν. Μετανοήσατε, διότι ὑπάρχει μέλλουσα ζωὴ καὶ ἀνάστασις νεκρῶν». Οἱ Ἀθηναῖοι, ἀκούσαντες τὴν διδασκαλίαν ταύτην τῆς ἀναστάσεως νεκρῶν, ἄλλοι μὲν ἐχλεύαζον, ἄλλοι δὲ εἶπον, ὅτι πάλιν θὰ σὲ ἀ-

κούσωμεν διδάσκοντα. Ἐπίστευσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνή τις ὀνόματι Δάμαρις.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διεκρίνετο διὰ τὸν μέγαν ζῆλον αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ.— Οἱ Κορίνθιοι, οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ καθόλου οἱ Ἕλληνες εἰς τὸν Παῦλον, τὸν ἀπόστολον τῶν Ἑθνῶν, ὀφείλουσι τὴν εἰς Χριστὸν ἐπιστροφὴν. — Μεγάλα καὶ θαυμαστά τὰ ἔργα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.— Τελευταῖος μὲν ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Κυρίου ὡς Ἀπόστολος αὐτοῦ (περὶ τὸ ἔτος 37 μ. Χ.) ἀλλὰ πρῶτος ἐγένετο διὰ τὸν ζῆλον ὑπὲρ τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τ Ε Α Ο Σ

1200/96

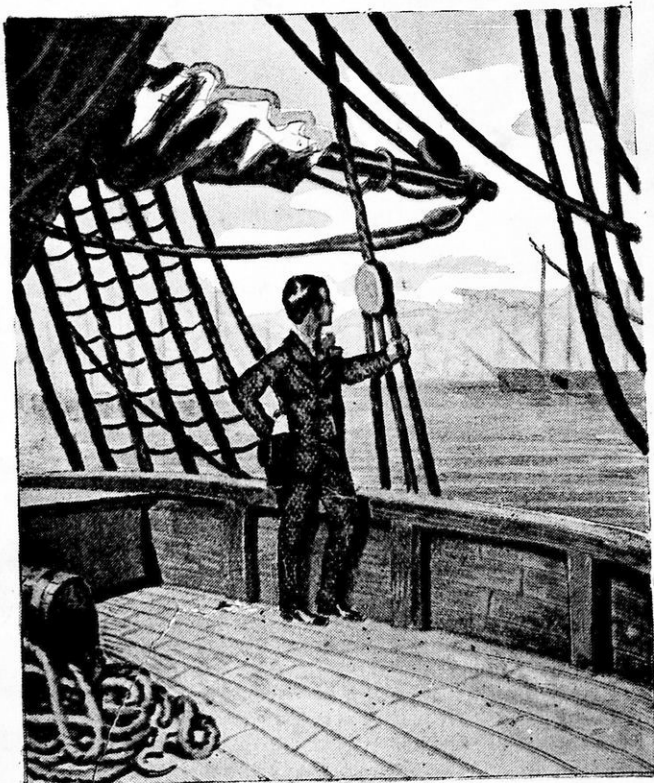


024000018196

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΠ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΡΑΣ



ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Δ. & Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

1923

74.

Βιβλίο του Παπαίου
90
Σύρα ε. Γ. Σαρρού



